

31786

వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ం బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } డెన్స్ పట్టణము 1927-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 24-వ తేది బుధవారము } No. 122
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామనంతర శ్రావణమాస బహుళ ద్వాదశి. } సంచిక ౧౨౨

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారీలే శలకువేలు
యోగ్యతానామము పొందియున్నది
తలనోవ్వులమామను, వాయు పోట్ల
తావుకు, పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును,
పోట్లగోట్టును, బెనుకుల భేదించును,
వాపుల యాపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
చురకను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నోవ్వులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
శ్రీ
249, ఫోరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

గొప్పతరుణము

పొగొట్టుకొనకుడు.

కాకినాడ ఆంధ్ర నేనా సంఘము. (రిజిస్టర్డ్)

ఆంధ్రదేశమునందను, నైజాము రాష్ట్రమందను పేరుగాంచిన 6 మొదలు 15 సంవత్సరముల
ప్రాయపు బాలుర సమాజముచేత దివ్యమైన కొలది నాటకరాజములు

మద్రాసు యెస్స నేకు ఖియేటరునందు ప్రదర్శించబడును.

ప్రజలచేతను, యువరాజులచేతను, మహారాజులచేతను, కొనియాడబడుచున్నారు.

27-8-27 శనివారము సాయంత్రం 5-30 గంటలకు

శివాజీ నాటకమును తెలుగున ప్రదర్శింతురు.

రమ్యమైన నాటకము.

దివ్యమైన నటకాలు.

టిక్కెట్లు హాలువద్ద ఉదయం 9 గంటలనుండి అమ్ముబడును.

జె. కృష్ణమూర్తి, పి. శేషగిరిరావు,
జాయంటు టికెట్ కలెక్టర్లు.

మధుర బాలమీనరంజన
సంగీత సభవారు ఒత్త వాడయందు
25-8-27 తేది సుబహారము రాత్రి 9-30 గంటలకు

“కృష్ణలీల” నాటకమును తమిళభాష
యందు ప్రదర్శింతురు.

పి. ఏ. రాజగోపాలన్ } శ్రీ కృష్ణుడు
ఎస్. వి. వెంకటరావు } కంసుడు
పి. డి. సుబ్బారావు }

పి. జగన్నాథ అయ్యర్, ప్రొడ్యూసర్లు.

2 శ్రీ రబలా తైలము 2126

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది.
రమ్యమైన వాతవ్యాధులకు గుడుర్చును. అనేకులు
వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు ప్రాయము.
ఇదరసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

వైశ్య మాడరన్ హోటల్

19, గోవిందప్ప నాయక్ వీధి, మదరాసు.

(వైశ్యులకు మాత్రమే)

సౌందర్యమహాలుకు ఎదుట.

ఇది ప్రత్యేకముగా వైశ్యుల సౌకర్యమునకే ఏర్పాటుచేయబడినది. మిక్కిలి కుచిగాను, ఆచార్యునిహారములకు తగినట్లుండును. ఇప్పటికి వచ్చినవా రెల్లరును పృష్టి పొందియున్నారు.
ఒకసారి పరీక్షించి చూచును. 3438 ప్రాప్తైబరు, పి. రంగయ్య శెట్టి.

ఏలాటి నష్ట కష్టములులేక లాభవారియైన దుకాణమందే

మీ లావాదేవి యుండవలెను! (4)

అట్లు చేయగోరినచో తప్పక ఈ దిగువ వివాసముకకే గండు

సవరం బంగారుకు, నీమకెండ్లికి పూచీ నివ్వబడును. లేని నగలు సకాలమునకు తయారుచేసి మువ్వలకును, మిక్కిలి కష్టము నుండదు. వీదలు,
తండ్రివిలాసము } భవంతులను న్యత్యాసము మాకులేదు. ప్రజలందరికిని సౌకర్యము కలిగించుటయే మా ముఖ్యోద్దేశము. } పెరిఫోను
“ఉమ్మిడియాల్” } ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు 25, వై నాబహదూర్, మద్రాసు. } నెం. “2802”

భారత శాసనసభ

ప్రభుత్వ మువారి ప్రథమ పరాజయము

నిరోధశాసనములను రద్దుచేయుచు ఎక్జిక్యూటివు ప్రభుత్వపు టుత్తరువులను పరిశీలించు హోంశ్రోద్ధు వారికి అధికార మిచ్చుచు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును సంరక్షించుటకై సర్ హారిసింగగోరుగా రుపపాదించిన బిల్లు అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదించబడెను.

సిక్కి, ఆగస్టు 22:—నేటిదినము ఉదయం 11 గంటలకు గా॥ వి. జె. పటేలుగారి అధ్యక్షతన భారతశాసనసభ సమావేశమయ్యెను. ఈ సమావేశమున అనధికారసభ్యుల కార్యక్రమమునకు ప్రత్యేకింపబడిన దినములలో ఇదియే మొదటిదినము. కార్యక్రమ పట్టికయందు అనధికారసభ్యులు పాపాదించిన దలచిన బిల్లులు తీర్మానములు మొత్తము 49 ప్రకటింపబడెను గాని నిరోధ శాసనములను రద్దుచేయువలయునని సర్ హారిసింగగోరు గారు పాపాదించిన బిల్లువర్తతో దినమంతయు ముగిసిపోయెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

దక్షిణాఫ్రికా పరిస్థితులు

చునులులగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు బాజ్ పాయిగా రిట్లు చెప్పిరి:—దక్షిణాఫ్రికాలో అన్ని రాజకీయ కక్షలకు చేరినవారు గా॥ కాప్రిగారికి హృదయపూర్వకముగ స్వాగత మొసగిరి. భారతదేశపు విషయములను గురించి శ్రద్ధ వహించి పనిచేయు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారిచే ప్రత్యేకోద్దోగ్గ నియమింపబడిన వెన్ గారు గా॥ శ్రీనివాసకాప్రిగారితో కలసి అన్ని వ్యవహారములు సరసముగ జరుపుచున్నారు. ట్రాన్సువాలునందు కొంతమంది భారతీయుల కివ్వబడిన రిజర్వేషను సర్టిఫికేటులను రద్దుచేయుటచే కొంత అశాంతి ఏర్పడెను గాని ప్రభుత్వమువారి విషయమై మరల ఆలోచింప అంగీకరించుటచే అశాంతి చల్లారినది. ఈ ఒడంబడికను సదుద్దేశముతో కొనసాగింప దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు దృఢీకరించుచున్నారని చెప్పవచ్చును. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకును ఇండియా ప్రభుత్వమునకును గల సంబంధములు సరసముగనే యున్నవని సభవారికి తెలుపగలండుటకు సంతోషించుచున్నాను.

దక్షిణాఫ్రికానుండి తిరిగివచ్చిన భారతీయులు

జాక నెలాఖరుకు దక్షిణాఫ్రికానుండి 1319 మంది భారతీయులు స్వదేశమునకు తిరిగివచ్చిరి. వీరియొక్కతేముల గురించి శ్రద్ధవహించి పనిచేయు ప్రత్యేకముగ ఒకడిపార్టుమెంటు మద్రాసునందేర్పరపబడినది. దక్షిణాఫ్రికానుండి తిరిగివచ్చిన భారతీయులకు తగు ఉద్యోగములు లేక వృత్తి చూపుటకు ఈడిపార్టుమెంటువారు ప్రయత్నించెదరు. ఈసందర్భమున ఆధారముగ నైకొని దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు గొప్ప సహాయ మొనర్చుచున్న సి. యఫ్. ఆండ్రూసుగారిని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి పక్షమున అభినందించుచున్నాను.

మరియొక్క ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు కాప్రిగారి అనుమతి పుచ్చుకొనినవిమ్మటనే హైసమగారు అతనికి కార్యదర్శిగ నియమింపబడి రని బాజ్ పాయిగారు చెప్పిరి.

అమెరికాలో భారతీయుల పౌరసత్వపు హక్కులు

గయాప్రసాదసింగగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చు సర్ డెనిస్ ప్రేగారిట్లు చెప్పిరి:—

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల సుప్రీము కోర్టువారిరువులు 80 మంది భారతీయులకు పౌరసత్వపు హక్కుల రద్దుచేయబడినది. పౌరసత్వపు హక్కులను రద్దుచేయువలయునని ఒక్కొక్క వ్యక్తిమీదను కేసుపెట్టి సుప్రీం కోర్టువారి తీర్పాండవలెను. అమెరికాలో పౌరసత్వపు హక్కులు గ భారతీయులెందరో యున్నారు. అందరమీదను ఇట్టి కేసులేబడు నని తోచుటలేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వమువారి నట్టి చర్య పుచ్చుకొన ఉద్దేశించుటలేదు. అమెరికా పౌరసత్వ హక్కులు రద్దుచేయబడినవారు బ్రిటిషు పౌరసత్వపు హక్కులను అనుభవించుచుండెదరు.

సంయుక్త నియోజకవర్గములు

సంయుక్త నియోజకవర్గముల విషయమై డిల్లీయంద మహమ్మదీయ నాయకులు గా విం చిన నూ చన

నామోదించుచు గాని ఆక్షేపించుచు గాని ఎవరైనను విజ్ఞాపనలను ప్రభుత్వమువారికి పంపిరాయను ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు క్రియదగారిట్లు చెప్పిరి. ముఖ్యమగు సంస్థలు సంయుక్త నియోజకవర్గములపట్ల ఎంతమాత్రము ఆమోదమును ప్రకటించి యుండ లేదు.

మ.బి.గం.చెట్టిగారు:—సంయుక్త నియోజక వర్గములు లాభకరమైన వని ప్రభుత్వమువారైనను అభిప్రాయ పడుచున్నారా?

క్రియదగారు:—ఇది వివాదాంశము. కావున మరొక సమయమున సంపూర్ణముగ చర్చ జరుపుట ఉచితము.

ప్రభుత్వోద్యోగములలో మహమ్మదీయులు

అమలు అజీముగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు హోస్టలెల్లిగారు డిపార్టుమెంటునందు నూటికి 20 మంది మహమ్మదీయోద్యోగులున్నారని సర్ వి. యస్. మిత్రగారు చెప్పిరి.

కవీరద్దీను అహమదుగారు:—సెక్రటేరియటు నందలి గుమాస్తాలతయారు చేసిన ప్రత్యుత్తరములు మాకు అక్కరలేదు. మహమ్మదీయులకు ప్రోత్సాహ మొసగవలయునను విధానమును ప్రభుత్వమువారి రెంతవరకు అమలునందుంచుచున్నారో తెలుపవలయును.

సర్ మిత్రగారు:—కవీరద్దీనుగారికి వివేకమును కలుగజేయుట నాకు సాధ్యమైన పని కాదు. అల్పసంఖ్యాకులగు జాతులవారికి రెవ వంతు ఉద్యోగములను ప్రత్యేకింపవలయునను సిద్ధాంతమునే ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అనుసరించుచున్నారు. (నవ్వు)

గోరుగారు:—ఒక సభ్యునికి వివేకము కలుగజేయుట అసాధ్యమని మరియొక సభ్యుడు చెప్పటం క్రమమా?

అధ్యక్షుడు:—గుమాస్తా తయారుచేసిన ప్రత్యుత్తరము చదువుచున్నట్లు ఒక సభ్యుడు చెప్పటం ప్రభుత్వసభ్యునకు కోపమువచ్చి ఇట్లు నూటికి చెప్పెను. (నవ్వు)

పిల్లరుగారు కామయ్యనభలో చెప్పిన వాక్యములు

రాజకీయమైనది విషయమై కామయ్యనభలో పిల్లరుగారు గా విం చిన అ స త్య పు ప్రకటనల గురించి పలువురు సభ్యులు ప్రశ్నించిరి. దెంగాల గవర్నరును చంపుటకై వంగరాష్ట్రమున కొందరు కుట్రచేసినదియు ఆకుట్ర దారులతో నువాసు బోసునకును మరికొందరును సంబంధముండెననియు పిల్లరుగారు కామయ్యనభలో చెప్పిన పత్రికల యందు ప్రకటింపబడెను. క్రియదగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు పత్రికలయందు ప్రకటింపబడిన వార్తలను పార్లమెంటు రిపోర్టునకు వ్యత్యాసముండెననియు పిల్లరుగారిట్లు మాట్లాడినట్లు సార్లమెంటు రిపోర్టునందు లేదనియు పిల్లరుగారి డియా ప్రభుత్వమువారు పనగించినట్లు అవసరమనెను.

ఉద్దేశముతో ప్రబల్పై తుపాకులు కాల్చినందులకు బి. జి. సి. అధికారులపై తేబడిల కేసులు రద్దుచేయ బడెనని సర్. మిత్రగారు చెప్పిరి.

సర్ హారిసింగగోరుగారి బిల్లు

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే సర్ హారిసింగగోరుగారి బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. సర్ గోరుగారిబిల్లునందు మూడుకాజు లున్నవి.

క్రిమినలు అమెండుమెంటు ఆక్టు 15 సెక్షను రెండవక్లాజును రద్దుచేయుట:—కొన్ని సంఘములుగాని సంస్థలుగాని చట్టవిరుద్ధములైనవని ప్రకటించి వాటియందు సభ్యులుగ నుండువారిపై కేసు తెచ్చి శిక్షలు విధింపబడినట్లు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి అధికార ముగలదు. క్రిమినలులూ ఆమెండుమెంటుఆక్టు 15 సెక్షనులో రెండవక్లాజు ఇట్టిచట్టవిరుద్ధ సంఘములకు చేరినవారిని శిక్షించువిధానమును నూచించుచున్నది ఈక్లాజును రద్దుచేయవలయుననుట గోరుగారిబిల్లునందు మొదటి క్లాజు యొప్పుననున్నది.

2 ఎక్జిక్యూటివు ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులపై హోంశ్రోద్ధువారికి అప్పీలుచేసికొనుటకును అట్టిఅప్పీలులను విచారించుటకు హోంశ్రోద్ధువారికి అధికారముండవలయునని గోరుగారిబిల్లు సం దలి రెండవక్లాజు నూచించుచున్నది.

3 ఇట్టి ఎక్జిక్యూటివు ఉత్తరువులను త్రోసివైచి వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమును సంరక్షించు అధికారము హోంశ్రోద్ధులకుండ వలయునని గోరుగారిబిల్లునందలి మూడవక్లాజు నూచించుచున్నది.

బిల్లుపై చర్చ

ఈబిల్లును సర్ హారిసింగగోరు 15 తేది ఫిబ్రవరి డిల్లీ యందు జరిగినభారత శాసనసభాసమావేశమున ఉపపాదించిరి. కాని ఆసమావేశమునందే సంపూర్ణముగ చర్చ జరుగుటకు వ్యవధి లేకుండెను. అందుచే ఈసమావేశమున మరల చర్చకు లేబడెను.

హోంమెంబరు ఆక్షేపణలు

“పరిపాలనమునకు నిరోధశాసనములు అవసరము”

హోంమెంబరు గా॥ క్రియదగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—క్రిమినలులూ ఆమెండుమెంటు చట్టమును క్రిమినలు ప్రోక్షిజరుకోడును సవరింప గోరుగారు ఒకతేబిటును ప్రతిపాదించుచున్నారు. ఇది క్రమవిరుద్ధమైనచర్య. అంతేకాక బిల్లునందు కొన్ని లోపములున్నవి ఈ లోపములను సవరించినగాని బిల్లుసమగముకాజాలదు. ఈ లోపములన్నియు ఢిల్లీ సమావేశపు చర్చయందు టాంకిన్సుగారు తెలిపియున్నారు. ఈ విషయములట్లుండ బిల్లునే ఆక్షేపింపవలసియున్నది. నిరోధశాసనముల విచారణసంఘమువారి నూదల ననుసరించి తానిబిల్లునుపాదించినట్లు గోరుగారు తెలుపుచున్నారు. క్రిమినలు లూ ఆమెండుమెంటు ఆక్టుఅవసరమని నిరోధశాసనముల విచారణ సంఘమువారు నూచించినవిషయమును సర్ గోరుగారు మరచి నట్లున్నది. మేలగాను, చారీచౌరా, మలబారు, అల్లరులను, కాన్పూరు, కాకోరీకుట్రలను ప్రజలు మరువలేదని నమ్ముచున్నాను. ఈ చట్టములను రద్దుచేసిన కాంతిసంరక్షణము అసాధ్యమగును. అంతేకాక ప్రభుత్వమువారు ఈ శాసనములపట్ల తమకేర్పడిన ప్రత్యేకాధికారములను దుర్వినియోగ మొనర్చినని చెప్పటకు వీలులేదు. ఈ చట్టములు అమలునందుండుటచే ఎన్నియో ప్రదేశములందు ప్రభుత్వమువారు సకాలమున, తగువర్త పుచ్చుకొని కాంతిని సంరక్షింపగలిగిరి. ప్రభుత్వమువారుచేయు తప్పిదములను శాసనసభలు విమర్శింపవలయునుగాని పరిపాలనా సామర్థ్యమునకు భంగము కలుగు విధమున అధికారములను తగ్గింప యత్నించుట ధర్మము కాదు. హోంశ్రోద్ధువారికి అప్పీలుఅధికారము వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య సంరక్షణాధికారము యొసగుట ప్రత్యేకమగువిషయము. దానిని ఈ సందర్భమున చర్చకు తెచ్చుట సాధ్యముకాదు. అందుచే నే నీ బిల్లును ఆక్షేపించుచున్నాను.

సర్ గోరుగారి ప్రత్యుత్తరము

క్రియదగారి ఆక్షేపణలకు సర్ గోరుగారి క్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

ఈబిల్లునందు కొన్ని లోపములున్నట్లు క్రియదగారు తెలిపిరి. ఈలోపములను సులభముగ సవరింపవచ్చును. ప్రస్తుతమున్న చట్టముల ననుసరించి చట్టవిరుద్ధమని ప్రకటింపబడిన సంఘముల సభ్యులపై శిక్ష విధించుటకుమాత్రమే హోంశ్రోద్ధువారికి అధికారమున్నది గాని ఎక్జిక్యూటివు ప్రభుత్వపు టుత్తరువులను విమర్శింప కోర్టువారికి అధికారములేదు. ఇది ఎంతమాత్రము క్రమముగాలేదని వంగరాష్ట్రపు హోంశ్రోద్ధ ప్రధానస్వామి మూర్తి సర్ లారెన్సు జెంకిన్సుగారు నూచించియున్నారు. ఎట్టివిచారణలేక వ్యక్తులను నిర్బంధించి కారాగృహములందుంచుట నాగరికత ప్రభుత్వలక్షణముకాదు. కావున ఎక్జిక్యూటివు ప్రభుత్వపు టుత్తరువులను పరిశీలించు అధికారము హోంశ్రోద్ధు

వారికుండుట అవసరము. నిరోధకాసనముల విచారణసంఘము వారు నివేదిక తయారుచేయునప్పుడు క్రిమినలు లా ఆమెండు మొట్ట ఆప్టనందలి రెండవభాగమును రద్దుచేయును ప్రభుత్వమువారు త్వరలో ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టెదరని ప్రభుత్వము వారు వాదనామిచ్చుటచే మేము నిరోధకాసనముల విచారణము సంఘపు నివేదికమునందు సంతకములు చేసితిమి. ఇంతకాలమైనను ప్రభుత్వమువారు తమ వాదనామముల నెరవేర్చలేదు.

మరికొంతమంది సభ్యులు ఈ బిల్లుపై మాట్లాడిన పిమ్మట క్రియార్థుగారు ఈ క్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి:— క్రిమినలు లా ఆమెండు మొట్ట ఆప్ట రెండవభాగము రద్దుచేయబడునని ప్రభుత్వమువారు చెప్పిన వాదనా మివ్వలేదు. క్రిమినలు లా ఆమెండు మొట్ట ఆప్ట పరిపాలన మనకు అవసరము. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యసంరక్షణార్థమై హైకోర్టువారికి అధికార మిచ్చు విషయమై క్లాజు బిల్లునందు చేర్చుట క్రమము కాదు.

మొదటి రీడింగు ఆమోదింపబడుట

ఈ బిల్లుపై చర్చ జరుగవలయునని సర్ హరిసింగ్ గోర గారు గావించిన ఉపపాదముపై సమ్యక్తులు పుచ్చుకొనడము. అనుకూలముగ 54 మంది, ప్రతికూలముగ 41 రు సమ్యక్తుల నొసగిరి.

బిల్లు క్లాజులపై చర్చ

పిమ్మట బిల్లునందలి క్లాజులపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

క్రిమినలు లా ఆమెండు మొట్ట ఆప్ట 15 వ క్లౌజును రెండవ క్లాజును రద్దుచేయవలయునను క్లాజుపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

ఈ క్లాజును (అసాము ప్రభుత్వ ప్రతినిధి) కాన్ గ్రేవు గారు ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈ క్లాజు ఆమోదింపబడిన క్రిమినలు లా ఆమెండు మొట్ట ఆప్ట ననుసరించి ప్రభుత్వమువారి కేర్పడిన ప్రత్యేకాధికారము లన్నియు అంతమొందును. ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రత్యేకాధికారములను జాగ్రత్తగ ఉపయోగింపవలయునని కోరుట స్వాభావికముగాని ఈ విధమున శాంతి సంరక్షణమునకు అవసరమగు అధికారములను రద్దుచేయ బూసకొనుట ఉచితముకాదు.

లజపతిరాయగారు

ప్రభుత్వమువారి వైఖరిని తీవ్రముగా ఖండించుట

లజపతిరాయగారు బిల్లును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి; ప్రభుత్వమువారు తమ కివ్వబడిన ప్రత్యేకాధికారములను దుర్వినియోగ మొనర్చుటచే ఈ బిల్లు అవసరమైనది. అసహాయద్యమును ప్రబలినప్పుడు క్రిమినలు లా ఆమెండు మొట్ట ఆప్ట రెండవభాగమును ప్రయోగింపకయే మద్రాసు బొంబాయి ప్రభుత్వములవారు శాంతిని సంరక్షింపగలిగిరి. ఈ ప్రత్యేకాధికారములను సుపయోగింపకయే పరిపాలనను జరిపితిమని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు గర్వపడుచు కొన్ని ప్రకటనలు గావించిరి. కావున శాంతిసంరక్షణమునకు ఇతర కాసనములు చాలవలసియు ప్రత్యేకాధికారములు అవసరమనియు స్పష్టమగుచున్నది. కొన్ని రాష్ట్రములలో ప్రభుత్వమువారు ఈ ప్రత్యేకాధికారములను దుర్వినియోగ మొనర్చిరి. లాహోరు నగరకాంగ్రెసు సంఘము చట్టవిరుద్ధముగ సంస్థ యిని పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి ఈ సంఘపునకు వేళేములను నిషేధించిరి. నలువురు సభ్యులు నిర్బంధింపబడిరి. ఇది అన్యాయమని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తోచి జోక్యము కలుగజేసికొని నిర్బంధింపబడినవారిని విడుదలజేసిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములందుగూడ ఇట్లే జరిగెను ఈ ప్రత్యేకాధికారములన్ని శాంతిని సంరక్షింపగలిగితిమని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుకొనుట పాతపాటు. అసహాయాద్యముననుసరించి కోర్టులలో దేపెన్ను పెట్టుకొనకూడదని మేము తీర్మానించుకొనుటచే మమ్ముల నందరిని మీరు కులభిక్షముగ కారాగృహములకు పంపగలిగితిరి. అంతేకాని అప్పుడే మేము ఆక్షేపించియున్న ప్రభుత్వమువారి చర్యలయందలి లోపములు బహిరంగమై యుండెడిది. ప్రజలు స్వాతంత్ర్యసంపాదనమునకై తీవ్రముగా ఆందోళనము జరుపునపుడు అట్లుచట్ట అల్లరులు జరుగవచ్చును. విషమపరిస్థితు లుదయింపవచ్చును. కాని సామాన్యకాసనములను పయోగించుచు శాంతిని సంరక్షింపవలయునగాని ప్రత్యేక నిరోధకాసనములు గోరుట సరసముగ లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇట్టి ప్రత్యేకాధికారములను గోరుటచే భారతదేశమును పరిపాలించు అర్హత మీకులేదని మీరే ప్రకటించుకొనుచున్నారు. ఈ నిరోధకాసనములు భారతదేశమునకు అవమానకరముగ నున్నవి. భారతదేశాభ్యుదయమునకు ఆటంకపరచుగ నున్నవి. దౌర్జన్యమొనర్చువారిని సామాన్యకాసనముల ననుసరించి శిక్షించుట, కాని క్రిమినలు లా ఆమెండు మొట్ట ఆప్టను ఆధారముగైకొని శిక్షించుట పిరికితనము. భారతదేశమున రాజకీయపరిస్థితులు సామ్యముగ పరిణమించుచున్నవని కామన్వెస్థలో ఇండియా సహాయమంత్రి ప్రకటించియున్నారు. ఆ ప్రకటనకు అనుగుణముగ ఈ నిరోధకాసనములను రద్దుచేయవలయునని మేము గోరుచున్నాము. (కరతాళధ్వనులు)

క్రియార్థుగారి బిల్లును ఆక్షేపించుచు ప్రభుత్వమువారు తమ అధికారములను దుర్వినియోగ మొనర్చలేదని చెప్పిరి.

యామినానుఖానుగారు బిల్లును ఆక్షేపించుట

యామినానుఖానుగారు బిల్లును ఆక్షేపించుచు మాట్లాడిరి. అందుచే సభలో పలువురు వారి ఉపన్యాసము సాగనివిధమున అడ్డుపాటులు చెప్పుచుండిరి. బిల్లుని రద్దుకామునందు కొన్ని లోపము లున్నవని సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరు మంత్రుల అనుమతి పుచ్చుకొనియే ఈ బిల్లును అమలునందుంచిరిని యామినానుఖానుగారు చెప్పగానే తప్పనిసరిగా అనుకేలు సభలో బయలుదేరెను.

పండిత మాళవ్యగారే నావాక్యములు సత్వముని చెప్పగలవనియు యామినానుగారు చెప్పిరి. మంత్రులను గవర్నరును మధ్యజరిగిన చూపుకొనియుములను బహిరంగపరచుట స్వాభావికమేదని ఆనాడు చెప్పిరి. సభలో అల్లరి అధికమయ్యెను. “మీరెంత అల్లరిచేసినను శాంతముగ ఆలోచనలు చేయువారు తమ అభిప్రాయములను మార్చుకొనరు” అని యామినానుఖానుగారు చెప్పి మాట్లాడిరి.

మద్రాసు గారు బిల్లును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—సాంఘిక విద్యేషములు దేశమున ప్రబలినప్పుడు ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యేకాధికారములను సుపయోగింపలేదు. కేవలము రాజకీయ ఆందోళనమును అణచుటకై మీరు ఈ కాసనము సుపయోగించుచున్నారు. పీనలుకోడు 144, 108 సెక్షనులను ఆధారముగ గైకొని వ్యవస్థలగాని సంస్థలగాని ప్రభుత్వమువారు ఆణిచేయవచ్చును.

మొదటి క్లాజుపై సమ్యక్తులు పుచ్చుకొనడము. అనుకూలముగ 55 రు, ప్రతికూలముగ 40 మంది సమ్యక్తుల నొసగిరి.

వ్యక్తి మృతిపై ఉత్తరవులపై హైకోర్టువారికి ఆప్టీలు చేయుటకు అవకాశమొసగు బిల్లునందలి రెండవ క్లాజు, వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యసంరక్షణమునకు సంబంధించిన మూడవ క్లాజు శాంతిసంరక్షణ సమీపమున స్వల్పపరణంతో ఆమోదింపబడెను.

బిల్లు ఆమోదింపబడుట

బిల్లును చట్టముగ మార్చవలయునని సర్ హరిసింగ్ గోర గారు పాదించిరి. ప్రభుత్వసభ్యులు ఆక్షేపించిరి. కొంత చర్చ జరిగినపిమ్మట సమ్యక్తులు పుచ్చుకొనడము. గోరగారి ఉపపాదనమునకు అనుకూలముగ 52 మంది, ప్రతికూలముగ 39 మంది సమ్యక్తుల నొసగిరి. బిల్లు ఆమోదింపబడెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

స్క్రీను కమిటీ నివేదిక

ఆపోజిషనుకు ముఖ సవరణ

సిక్కు, ఆగస్టు 23:—నేటిదినము మధ్యాహ్నము కాంగ్రెసు సభ్యుల త్రైజ్వియకముల సంయుక్త సమావేశము జరిగెను. 25 వ తేదీని జరుగనున్న స్క్రీను కమిటీ నివేదిక చర్చ సంవర్ధమున ఆపోజిషను పక్షమువారు పాదించిన నలిన సవరణ విషయమై చర్చ జరిగెను. ఈ క్రింది సవరణ సుపాదించవలయునని తీర్మానింపబడెను:—

ఇంగ్లండునందు నైనికులను రిక్రూటు చేయుట మున్నగు సాంఘికపాఠ్యము కమిటీని నేటిదినమున కొన్ని యంత్రములు భారత ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ నున్నవని సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. భారతీయులకు తృప్తికరముగ విధమన భారత రాజ్యాంగ నిర్మాణమును మార్చునపుడు నైనిక నిర్మాణమునందుకూడ సంపూర్ణముగ మార్పులు గావించవచ్చును. కాని ప్రస్తుతము సాంఘిక పాఠ్యము కమిటీవారి నేటిదినమునందు గావించబడిన మార్పులను ప్రభుత్వమువారు తక్షణమే అమలునందుంచవలయుననియు ఈ మార్పులను అమలునందుంచుటచే భారత ప్రజాభిప్రాయములను అధికముచేయు సిద్ధాంతమును అనుసరించినట్లుగననియు సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

బర్మా విలేజ్ అమెండు మొట్ట ఆప్టను సార్వభౌముని అనుమతికై రిజర్వ చేయవలయునని ఇండియా మంత్రిని కోరవలయునని ఒక తీర్మానము పాదించిన భారత కాసనసభలో 35 మంది సభ్యులు నోటికి పంపించున్నారు. (అ. (పె.))

య్య. బి. యే. గార ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు అన్నిటికన్న క్రేష్టమైన సల మంతపురమనియు, అన్నిటి శీతోష్ణస్థితిగతులు విద్యార్థుల యారోగ్యమునకు మిక్కిలి యనుకూలములనియు, దత్తమండలములు నెనుకబడిన మండలములగుటచేతను, అన్నిటి ప్రజలు భాగ్యవంతులు కాకపోవుటచేతను, ఆమండలముల కీ విద్యాసహాయ మెక్కుడుగ కావలయుననియు, నట్టి సహాయము విశ్వవిద్యాలయ మంతపురమున నెలకొల్పినగాని చేపారననియు నొకచిన్న యుపన్యాసమిచ్చిరి. సభవారందరూ నేకగ్రీవముగ “సాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మంతపురమున నెలకొల్పవలయునని కాసనసభను, గవర్నరు మొట్టను, విశ్వవిద్యాలయపు సేవీటును ప్రార్థించును” నొక తీర్మానమును గావించిరి.

మజిలీకొన్ని తీర్మానములుగావించిన పిదప శ్రీయుతి వారిసర్వోత్తమరావుగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును అనంతపురమున స్థాపింపవలసిన కారణములను గూర్చి విపులముగా నుపన్యసించిరి. ప్రారంభమున సాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ స్థాపనము గ నెన్నుకొనబడినది. అనంతపురము, రాజమండ్రి, విశాఖపట్టణము మాత్రమే. కాని విశ్వవిద్యాలయపు ఆఫీసు మాత్రమే బెజవాడయందు ఉండుననియును.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు బిల్లును కాసనసభలో ప్రవేశపెట్టినపుడు బెజవాడ విశ్వవిద్యాలయ స్థానము కాకూడదను తీ నివేదనవారే మరల నిపుడు బెజవాడలోనే విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింపవలెనని పాటుపడుచున్నారు. వైస్ చాన్సలరుగారు రామలింగారెడ్డిగారే మునుపు బెజవాడ విద్యార్థుల యారోగ్యమునకు ప్రతిబంధకముగ నుండును. కాన నచ్చట విశ్వవిద్యాలయమును నెలకొల్పకూడదని పోట్లాడిరి. కాని ఇప్పుడు బెజవాడకై వారే పాటుపడుచున్నారు.

మొట్టమొట్టమొదటనుండలముల కంతమును ఒక విశ్వవిద్యాలయము చాలదనియు, ప్రస్తుత మొక విశ్వవిద్యాలయమును మాత్రము స్థాపించి పిదప దత్తమండలములకై నేరొక విశ్వవిద్యాలయము నిర్మింపవలయునని నేడి యలోచనతోడనే ఈ విశ్వవిద్యాలయము మన కొనగబడెను. బెజవాడ ఆంధ్రదేశము కంతమును మధ్యమందుటచే నచ్చటనే సాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించిన యెడల మున్ను రెండు విశ్వవిద్యాలయములే రప్పడుట కనకాశముండదు. అందుచే మన కాంగ్రెస్ విశ్వవిద్యాలయ మేయుజ్జేశముతో నీయబడెనో యా యుజ్జేశము కొనసాగవలదు కనుక నే సాంధ్రదేశమునకు మధ్యకా యొక పార్శ్వమునకుండుస్థలమున విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుట మనకావశ్యకమేయున్నది. వేరొక పార్శ్వమున వేరొక విశ్వవిద్యాలయ మభివృద్ధి చెందుట కనువుగా నుండవలయును కదా! కనుక విశ్వవిద్యాలయ స్థానమునకు అనంతపురమో, రాజమండ్రియో ఈ రెండు సలములే మిక్కిలి యనుకూలవంతములని నాకు తోచుచున్నది. ఈ రెంటియందును అనంతపురమున స్థాపించుటయే మంచిది. ఇందుకు కారణము తెన్నియో యున్నది. అందు మొదటిది దత్తమండలములు. తక్కిన మండలములకన్న భాగ్యవీనములయొందుట ఉత్తర మండలములవారు భాగ్యవంతులగుటచే గవర్నరు మొట్టవారి సహాయములేకయే తాముక ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము నిర్మించుకొనుటకు సామర్థ్యము గలిగియున్నారని కాని దత్తమండలములకి యదనతప్పిన మరల విశ్వవిద్యాలయము లభించుట కష్టసాధ్యము. రెండవది ఆంధ్ర మండలము లొక ప్రత్యేక రాజధానిగా నేర్పడినపుడు రాజమండ్రియే ముఖ్యపట్టణముగ నుండుట కన్ని విధముల తగియున్నది. అందువలన రాజమండ్రికిప్పుడు తప్పిన శీఘ్రకాలములోనే వేరు విశ్వవిద్యాలయము లభించుట కవకాశమున్నది. కాని దత్తమండలము లభింపజేయి. బెజవాడ ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చుట కితకన్న వేరుసందర్భములేదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము సంతపురమున నెలకొల్పవలయు దత్తమండలములు ప్రాముఖ్యమునకు రాజాలవు. ఈ ముఖ్యకారణములబట్టి సాంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ మంతపురమున స్థాపించుట సర్వవిధముల నావశ్యకము.

పిదప గ్రామ పునరుద్ధరణము గూర్చియు నేకకారాదక్షతను గూర్చియు సుపన్యసించినతరువాత కరతాళధ్వనులతో సభ ముగింపబడెను.

టి. వెంకటసుబ్బయ్య, కార్యదర్శి.

సింధులో మరల వర్షములు కురియుట

హైదరాబాదు, ఆగస్టు 22:—సింధు రాష్ట్రమున మరల వర్షములు కురిసినవి. వరదలవల్ల నష్టమునచ్చిన ప్రదేశమునందే మరల వర్షములు అధికముగ కురియుచున్నవి. ఇప్పటికి సంవత్సరారంభమునుండి 35 ఇంచులు వర్షముకురిసినది. (అ. (పె.))

కలకత్తా, ఆగస్టు 22:—టిల్టు దొంగ నాణెముల కేసులో ఒక నికి 6 ఏండ్లను ఇరువురకు రెండేండ్లను కలిపి విధించి మిగిలిన ఇరువురను నిర్దోషులుగా విడిచిపెట్టిరి. (శ్రీ (పె.))

కలకత్తా, ఆగస్టు 2:—లాహోరిగారు మిమెన్సింగు మహారాజావారి కిచ్చిన డిక్రీపై ఆప్టీలు చేయగా ఆప్టీలును న్యాయమూర్తి త్రొసవేసెను. (శ్రీ (పె.))

మహాత్ముని పర్యటనము

తిరుచినాపల్లి పౌరుల నన్యానవశ్రములు

తిరుచినాపల్లి, ఆగస్టు 21:—గాంధీమహాత్ముడు తిరుచినాపల్లికి వచ్చునప్పుడు వారికి గొప్ప స్వాగతమువగుటకై నన్యానసంఘ మేర్పడినది. సెప్టెంబరు 20-న లేదీ మునిసిపలం పబ్లికుహాలులో గాంధీమహాత్ముడు దుపన్యసించును. సెప్టెంబరు 17-న లేదన మునిసిపలు మాక్రెటు శంఖుస్థాపన మహోత్సవమును మహాత్ముడు సలుపును. విద్యార్థులు చూడలసందేహి సమర్పించ విరాళములు ప్రోసెడ్యూరున్నరు. (ఆ. ప్రె)

ఆర్యుల కాంగ్రెసు

అక్టోబరు నెలారాని జరుగును

ఢిల్లీ, ఆగస్టు 22:—ఆర్యుల కాంగ్రెసు ఢిల్లీలో అక్టోబరు 28, 29, 30-న లేదులయందు ఢిల్లీకోట ఎదుట మైదానములో జరుగును. ఆర్యత్వనివిన్నిక సెప్టెంబరు నెలలో జరుగును. ప్రతి నిధుల ప్రవేశరసుము 2 రూపాయలు. ఆస్పృహ్యులు ప్రతినీధి రుసుము చెల్లింప నక్కరలేదు. (ఆ. ప్రె)

మత గురువుల నింద

ప్రత్యేకశాసన మవసరమా?

సిమ్లా, ఆగస్టు, 22:—హోండిపార్లమెంటువా రిల్లు ప్రకటించిరి. ద్వేషపూరితమగు గ్రంథములను ఇతరమతముల వారికి మనకు నొప్పిగలుగునట్లు నిండామామా ప్రబలులువూన ప్రభుత్వమువారు ఇదివరలో నున్న శాసనమును మార్చినలేవా యను విషయము నాలోచింప వలసిన వారైరి. అట్టి ప్రాతలను పీనలుకోడు 15 వ సెక్షను శిక్షించదు. మామూలుగా 158 ఏ సెక్షను క్రింద శిక్షింప వచ్చును. కాని ఇది యంతసరియైనపదతి కాదు. కావున ప్రభుత్వమువారు శాసనసభయందు 15 సెక్షనును క్రొత్తసెక్షను నొకటిచేర్చ బిల్లును ప్రవేశపెట్టుమన్నరు. దానివలన ఏమత గుడుగాని ఇష్టపూర్వకముగా ఇతరమతములను అవమానపరచుట మనకునొప్పించుట మొదలగునవి శిక్షింపబడును. క్రిమినలుకోడు లోగూడ తగు మార్పులు జరుపబడును. (ఆ. ప్రె.)

వైద్యకళాశాల ధనాపహరణము

మేజరు హిస్టనుసాక్ష్యము

కలకత్తా, ఆగస్టు:—మేజరు హిస్టనుసాక్ష్య మిచ్చుచు కల్లులు విల్చిరుగారు జబ్బుగానున్నపుడు తాను మూడు ప్లేట్లెంటులు సంతకము చేసెనను. రోజువారి, నెల సరి మొదలగు ఇతర ముఖ్య పత్రములపై సంతకములనుంచితిని. “నేను సిమ్లాలో నీయరు స్వస్థు లేమను కంట్రాక్టరు నాకు తెలియదు. వైద్యాలయ అధికారాలనడవడి విచారించుటకు కమిషను ఏర్పడెను. నాకును ప్రార్థకును ఎప్పుడును సంబంధ ములేదు. మెసాపాటేమియాలో 70 వేల రూపాయల రసీదులు దొరకుట ఎరుగుదును. నాకు తరువార కల్లులయ్యెను. మేలో నాకు ఆధికనష్టము లేదు. డాక్టరింగు వల్ల స్వస్థు జనరలను చూచితిని. నెలవకుగ లేదు. ఇన్ఫంటాక్సుపుస్తకము లేదు. (ప్రీ ప్రెస్)

కుంభకోణం తాలూకాబోర్డు తగవు

కుంభకోణం, ఆగస్టు 22:—స్వామికక్షికి తెందిన ఎ. టి. వెంకటనారాయణ పిల్లేగారు రావుసాహెబు సి. ఆర్. లక్ష్మీనారాయణ అయ్యంగారు స్వరాజ్యవాది ఎన్నిక సరికాదని తెచ్చినదావా త్రోసివేయబడెను. (ఆ. ప్రె)

వెంకటకృష్ణయ్యగారి 83-వ జన్మదినోత్సవము

మైసూరు, ఆగస్టు 23:—మైసూరు పితామహుడని ప్రఖ్యాతిగాంచిన యం. వెంకటకృష్ణయ్యగారి 83-వ జన్మదినోత్సవము నిన్నటిదినము జరిగెను. అభినందనపత్రములు కొన్ని సమర్పింపబడెను. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు వైసుభాస్కరయ్య సి. రామలింగారెడ్డిగారు వెంకటకృష్ణయ్యగారిని అభినందించుచు ఒక లేఖ వ్రాసిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

పీటెయొక్క నుగుణములను గుఱించి యిదివరకే అందరికిని బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియని వారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark తెప్పించి, ఒకరథా వాడిన మిక్కిలి త్వరచేందెదరని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. (పరిధినము అడుగకయే మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే. ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము.

ఇవి మేలైన కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరి క్రమగా తయారు చేయబడినది. తంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధ జ్వరములు, దగ్గులు, శీతలము, అజీర్ణము, ప్లేగు, కడుపుజ్వరము, కడుపునొప్పి, సిల్లెల పడితము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, ములబద్ధము బలహీనత మొదలగువాటికి వైద్యాయుధమునలె పనిచేయును. (ప్ర్యులు. పసిపిల్లలు ముసలివారు మొదలగువారికి ఆమృతసమానము. 250-300 చ. ట్రైలు గర బుడి 1 కి భుజ్య 6-40 షాస్టులవ్వు 0-4-0 6 జి. బాష్టులవ్వు 1-3-0, 12 కి ట్యు 2-3-0, 25 కి ట్యు 5-3-0. 594

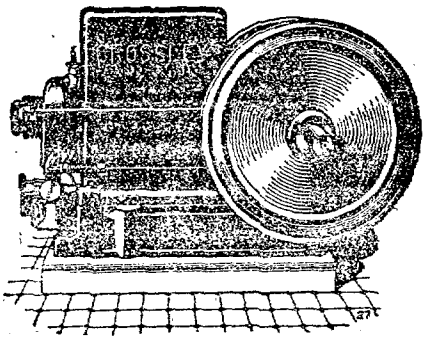
భీష్మ రత్న వాణ్యపు షంకరాచల వండితులు, ప్రొవైలరు.

శ్రీ సీతారామపైద్యుల కాల మైసూరు.

Advertisement for 'ఆరోగ్యమే ఐశ్వర్యము!' (Health is Wealth!). It features portraits of two men and text describing health benefits and prices. Prices listed include రతి 1-కి 2-0-0, రతి 1-కి 1-1-12, రతి 1-కి 1-10-0, and రతి 1-కి 1-6-0.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:—మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు) (సతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8 } రండుక్యాళికోదెందు షెడర్ పైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. } చను ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము. 7, తంజావూరు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

క్రాసి కి రోసిన్ ఆయిల్ ఎంజిను స్టాండర్డు నైజులు. 2, 3, 6 బ్రేకు హెచ్. పి.

(ఈ పటమునం దున్న సూదిరి మూయబడిన రకము) పోర్ట్ బుల్, స్టేషనరీ టైపులు, హావర్ కూలింగు, టాంకుకు లేక రేడియేటరుకు కన్వర్టబుల్. ప్రత్యేకనదుపాయములు చేరినవి:— నాలుగు సైకిల్ ఎంజిను, మూయబడిన క్రాంకు కేసు, మూయబడిన గియరులు, హెచ్. టి. రోటరిమాగ్నెటూ, కొత్త వాల్చుగియరు, మెకానికల్ ఇన్ లెట్ వాల్చు, ఆటోమాటిక్ లూబ్రికేషన్, త్రాటల్ గవర్నింగు, తక్కువభాగములు, సాపుగాను, చమురులేకను పనిచేయుట. అతి సరసమైనది మిక్కిలి మితవ్యయము గలది విడువని నమ్మకము గలది పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

క్రాసి బ్రదర్స్, లిమిటెడ్.

తంతి విలాసము: } 14, బ్రాడ్వే } పోస్టుబాక్సు } "కంబస్టియన్" } మద్రాసు. } నెం 1249.

కాకోరి కుట్ర నేరపు ఆపీల్లు

శ్రీ. లక్ష్మీకామేశ్వరయ్య

విప్లవకారుల కథ

4 రకు మరణదండన

ముద్దాయిలకు పశ్చాత్తాపము లేదు

అక్టో 22:—కాకోరి కుట్రనేరములందు ముద్దాయిలు ఆపీల్లు గాంచిరి. ప్రభుత్వమువారు శిక్షలు న్యూచే యనలనదిగా గోరిరి. ఆ ఆపీల్లులో నేడు తీర్పు చెప్పబడెను. 4 గురుకు మరణదండనవిధింపబడెను. ముగ్గురు ద్వీపాంతరవాసమునకు లాపైరి. మిగిలినవారికి అనేకరకములైన విధింపబడెను. ఇరువురుకు 1, 2 ఏండ్లు శిక్షలుతప్పబడెను. తీర్పు 257 పేజీలున్నది. అందు ఈకుట్ర చాల అపాయకమైనదని న్యాయమూర్తులు తెలుపుచు నిట్లు తెలిపిరి. “అంతరంగికముగనుండి కుట్రను నేర చేయుటకును హత్యలు బందిపోట్లు జరుపుచున్నట్టి చారిత్రక ఘటన విధించిన తప్పలేదు. కొందఱు పాల్గొననట్టి యువకులను యువకులను చంపించినవారే నిజమైన ద్రోహులు ననుమీరినవారే. రానుప్రసాదుగొప్పద్రోహి సుంకు క్షపరగణాలనాయకుడు, కస్తూరు, ద్రోహి నాయకుడు, బందిపోట్లచేయనుని ప్రోత్సహించునాడు తుపాకుల నుపయోగించుని ప్రోత్సహించునాడు. అతనికి మరణదండన న్యాయమే.

రాజేంద్రనాథ్ లాహిరి, రోమన్ సింగుగార్లు మరణదండనకు తగినవారే.

జోశేఫంద్ర ఫిల్స్టీ మరణదండన భట్టాచార్య విప్లు నరణ చుట్టునుగార్లు ఒకేవిధముగ నున్నారు. వారికి తగిన శిక్ష నొసగబడలేదు. కావున ఫిల్స్టీ గారికి ద్వీపాంతరవాసము, భట్టాచార్యులకు గార్లుకు 10 ఏండ్లు కఠినరకమును విధింపబడెను. గోవిందచరణగారు, ముంకుచలూలు గార్లు అపాయకమైన ముఖ్య కుట్రదారులు. ఇరువురుకు ద్వీపాంతరవాసము విధింపబడెను. మన్మథనాథగూర్, రామకృష్ణమర్రిగార్లు యువకులుగాన వారి శిక్షలతో జోక్యము గలిగించుకొనము. (వేసుకృష్ణ, రామ లాహిరిగార్లు విషమును జోక్యము గలిగించుకొనము.

రామనాథ పండా గారి విషయము నుండి మాజేడ్లకును పర్వతే కుమార్భట్టగారికి రి నుండి 4 ఏండ్లను శిక్షలు తగ్గించిరి. అష్టకయ్యలగారి యురిశిక్ష యిట్లే యింపబడెను.

కుట్రకథ

తీర్పునందిస్తున్నది. “1925 లో 4 డిసెంబరు కరపత్రము కటి “విప్లవకారి”యను పేరుతో సాయుక్తపరగణాలలోను ఇతర ప్రాంతములందును ప్రచారమయ్యెను. అందిట్లుండేనా కొత్తపరిణామము గలగటకు అరాజక మనవరము. దీనిను కనునపుడు తల్లిబాధ గనునింపుము. భారతదేశము నూతన పరిణామమును జేందనున్నది”. తరువాత కొత్తపత్రిక యొకటి బయలుదేరినది యనియు, యది యువకుల విప్లవద్యమనునీ యు వెనవెంట సాయుక్తపరగణాల ప్రభుత్వము ఆ సంఘాద్వేషమునియు అద్దానికై దౌర్జన్యపరిచి విప్లవమునకు దేశమును తయారుచేయుట వారియుద్దేశమనియు వెల్లడింపబడెను. ఈకరపత్రపు 306 వకర్లు 18 శిల్లాలలో బడిపంతుళ్లవద్దను విన్యాయు నొప్పక దొరకెను. ఈకరపత్ర ప్రచారమునకు ఒకనెలముందుగా బంరాల్లిలో దోపిడి జరిగెను. తుపాకులు ప్రయోగింపబడెను. ఒకని నుండి. 7 గురు గాయపడిరి. మార్చి 9 వ తేదీన వారి యొక బందిపోటు బిచ్చుగిలో జరిగెను. ఆయుధములు విరివిగ నుపయోగింపబడెను ఒకడు మరణించెను. చాలమంది గాయపడిరి. స్త్రీలు పిల్లలు తీవ్రముగ హింసింపబడిరి. దౌర్జన్యపురముందు 24 వ తేదీ మేముసరకును మరియొకటి జరిగెను. ఒకడు మరణించెను. 9 వ ఆగస్టున నరియొకటి జరిగెను.

రైల్వేదోపిడి

ఇదియే చక్కనిదోపిడి. కాకోరివివచిలక్ష్మీ చెల్లుచున్న రైలులోనొకడు గొలుసులూరి రైలునా వెను. తుపాకులతో కొందరు రైలునిగిరి. వారిలో చాలమంది బ్రేవ్వికనెక్కి గార్లును కట్టిపెట్టి చంపెదమని భయపెట్టి దెబ్బతోనున్న ఇరుప పెట్టిని దొంగించి ఉలులు నుత్తులతో పకలగొట్టిరి. “సర్కారు సాక్షులముత్రము దోచెదమని కేకలిడుమ పారిపోయిరి. ప్రయాణీకులకు దగ్గరకు రావలసినది. తమ ఆడనాల్లను చూచుకొ నుటకువచ్చిన మహమ్మదాలి యనువాటికు మరణమునకు నురి యయ్యెను. సి. వి. డి. హోట్రెనగారు ఆనోకీ తీరుటకు నియమించబడగా ఈదోపిడికి కారకులే ఇదివఱలోని దోపిడికు కారకులని తెలిసికొనిరి. పెట్టెంబరు 20 వ తేదీన వారట్లుపై నందరకు పట్టుకొనిరి. 30 మందిగోని బనారసిలాలు, బన్వారిలాలు, ఒక బొలుడు ఇందుభూషణుకు నేరము లంగీరించిరి. అందరిపైను ప్రాసిక్యూషను అజ్ఞలయ్యెను. ఇదియే కాకోరి-కుట్ర కేసు.

సహ్యదు అయిచుట్టిగారు విచారించిరి. బనారసిలాలు ఇందుభూషణులు అప్రూనులైరి. బన్వారిలాలు మరి 20 మంది నెవస్సు కంపబడిరి. 18 మంది శిక్షింపబడి దామోదర ప్యకూపనేతుగారు తెముకపై విడుదలచందరి. హంగ్గోలందు

సచింద్రనాథుగార్లు విడుదలలైరి. పారిపోయినయ్యవైరిలో ఇరువురుపట్టుబడిరి. ఒకరికి ద్వీపాంతరవాసమును వేరొకరికి మరణదండనయు విధింపబడెను. శిక్షింపబడినవారిలో 4 గురుతప్ప తక్కినవారు ఆపీలు చేసిరి. తరువాత ముద్దాయిల నేరారోపణలు సరియైనవిగానని న్యాయమూర్తి తెల్పివెను. “1924లో ఎస్. యన్. సన్యాలు జోశేఫుల్లగార్లు విప్లవనాయకులైరి. జోశేఫుడు సాయుక్తపరగణాలలో దానిని వ్యాప్తిచేయుటకు వెడతెను. వారిసభలు సాజరూపురములో జూలై 1924 లో సమావేశమయ్యెను. కేంద్రవిప్లవసంఘము బెంగాలులో నుండెను. జోశేఫుని ఒకసభానివేరితో పట్టుకొనిరి. దుబ్బికుగారియింట అనేకమగు సభలు జరిగెను. మీరు ముఖ్యులను ముద్దాయిలవనును పశ్చాత్తాపమును ఆలోచించి శిక్షింపగోరుదున్నాడు. కాని నారిలో నాకేమాత్రమును పశ్చాత్తాపము గనుపించుటలేదు.

(క్రీ. ప్రెసు)

ప్రకటన

శ్రీపతి పండితారాధ్యుల జోటిలింగముగారి దత్తపుత్రుడు రామలింగము 20 సంవత్సరములు, చామన చాయ. మున్నంగి కాపురస్థులను వీపున పుట్టుచున్న గలవారు చవల చిత్రమునలనను 22 దినముల క్రితము దేశాంతరముల పాలైరి. వారి నివాసమును తెలిపి వారిని స్వస్థలమునకు తెచ్చినవారికి రైలు ఖర్చులును కొంత బహుమతియును నొసంగబడును. చిరునామా, పండితారాధ్యుల లింగమూర్తి, ఈమని గుంటూరుజిల్లా.

సీసా 1-కి, కుసుమ. వి. పి. చార్జి రు. 2-0-0 కేరు. ఈమందు గనేరియా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలనప్పుడు గలుగు చురుకు, పోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలగు యేవిధమయిన పడుచువ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. 1172-1766 ఆనందకుటీరము. కి, బైరాగిమతంపీధి, చుదరాను

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గరించి 6 న్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు ప్రాయుటకు రు. 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర ఫలము ప్రాయుటకు రు. 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులు కేరు. ప్రశ్న ప్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు జయము నొసగు శ్రీ కుబ్రహ్మగృహవనము రు. 2-8-0. శ్రీ శివసుబ్రహ్మ్య జ్యోతిషకవచనలియము, 8360 తిరుత్రోడి, చిత్తూరుజిల్లా.

PHYLLOSAN.

రక్తవృద్ధిని, బలమును, శక్తిని ప్రసాదించి నూతన జీవితముగా మార్చును.

డాక్టరు ఇ. భగ్గి యమ్. డి. గారిచే అదృత నూతన పరిశోధనము.

రోగులకు ఉపయోగించిన నిదర్శనముల బట్టి శరీరప్రాణాధారమును అభివృద్ధిపరచిన దని గనపరచుచున్నది.

ప్రపంచములోని వైద్యసంబంధమైన ప్రతి కలలో పేరొందిన ప్రాక్టీషనురు యిట్లు ప్రాయుచున్నది ఫిలోసన్ తగిన బలమును పొందజేయును.

అది నిన్ను పునరుద్ధరించి మరల యౌవననిగా జేయును. స్త్రీపురుషులు, పసిబిడ్డలు, ఎవ్వరును దీనిని విడచి యుండరాదు.

ఫిలోసన్ ను నేమిచి మరల శక్తిసామర్థ్యములను పొందుము.

చాలా కాలమువరకు చికిత్సనొందబడి, లాభమును పొందజాలని రోగులనేకులకు వాడుటకు లండన్ ఆసుపత్రులలో దీనిని కోరుచున్నారు.

లండన్ లీడింగు జర్నల్ వెన్చుమినిష్టరు గజెట్ యిట్లు ప్రాయుచున్నది.

ప్రపంచమందటను ఫిలోసన్ యొక్క లాభమును పొందుచున్నారు. నీవుయేల పొందవు.

శీతోష్ణశతులకు లోనుగాకండ తమ ఆరోగ్యమును, యౌవనమును కాపాడుకొనుదు.

ఫిలోసన్ ను నేమిచి బ్రదుకుము.

మీ వైద్యని నేడే అడుగుము

అన్ని చోట్లను అర్జుబడును.

సీసా 1-కి వెల రు 1-4-0

Distributors:— THE MADRAS COAL AND GENERAL AGENCY, 22, 2nd LINE BEACH, MADRAS.

అమృతమునకు యిప్పుడే వచ్చినవి.

F మార్కుల తుపాకిమందు 1 పౌను గల ఎట్టని గొట్టములలో మెసర్స్ కర్ టిన్ అండు హార్వే, లండను, వారిచే తయారు కాబడినది. వెల పౌను 1 కి రు 1-14-0. తోటాలకు, మజిలీ లోడింగు తుపాకులకు చాలామందిది.

స్వెన్సర్ అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్, మదరాసు.

జ్వరము

మిక్కిలి వేడిమిగల యీదేశమందు చని చేయువారలు ఎండవేడిమివల్ల జ్వరములు మొదలైన వ్యాధులచే తరచుగా బాధింపబడుదురు. అట్టివాటిని తొలగించుటకు బేయర్స్ గారి

కాఫియాస్పిరిన్

బిల్లలను నేవించిన త్వరలో బాధ నివర్తి అగును. బిల్లలను మ్రుంగిన తదుపరి చాలినంత జలమును గ్రోలుము. వెంటనే బాధనివారణ మగును

కాఫియాస్పిరిన్ ఎట్టని కవరులలో నుంచ బడి రు 0-2-0 వెలకు ఎల్లచోట్లను అమ్మబడును.

క్రాన్ థియేటరు 2253

1927 సం|| ఆగస్టు 24 వ తేది బుధవారము నుండి 26 కుక్ వారమువరకు.

Roll 6-15 ని రోజుకు రెండాటలు Roll 9-3 0 ని

మ ద 'న్' థియేటర్ లిమిటెడ్

లైట్ ఆఫ్ వెస్టర్న్ స్టార్స్

గొప్ప పోటో నాటకమును ప్రదర్శింతురు.

కథానాయకుడు

టెడ్ డిస్ట్రీ ఫార్ నమ్

6 విశాలమైన భాగములలో విశేషకరించబడెను.

తెన్ గ్రే అను మహా కవిచే వ్రాయబడిన గొప్ప నవల నుండి తీయబడినది.

కామిక్ 'హాఫ్ ఏమాన్'

1927 ఆగస్టు 27 వ తేది శనివారము మొదలు 30 వ తేది మంగళవారము వరకు యిదివరలో చూడనటువంటి మహా పీరులైన డాక్టర్ ఫేర్ బ్యాంక్సును రాబిన్ హుడ్ అను అబ్బుతకల్ప నాకథలో చూడవగును.

మదరాసు శాసనసభ

విశ్వానరాహిత్య తీర్మానమువైచర్య

కాంగ్రెసు జస్టిసుపక్ష నాయకుల ఉపన్యాసములు

స్థానిక స్వపరిపాలనా శాఖయందలి లోపములు

వెన్న పురి శాసనసభ్యులు నిన్నటినినను ఫలహారానం తరచు సమావేశమై వెంటనే కాంగ్రెసు పక్ష నాయకుడు శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు మంత్రులపై విశ్వానరాహిత్య తీర్మానమును సమర్పించిరి. ప్రేక్షకులు గ్యాలరీలందు క్రిక్కిరిసి ఇంకను అనేకులు మిగిలియున్నందున సభయందు ఖాళీ ప్రదేశములలో కూర్చుండుట కనుమతించబడిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు

విశ్వానరాహిత్య తీర్మానమును సమర్పించుచు క్రింది విధమున మాట్లాడిరి. "మంత్రులు ఈసభవారి విశ్వాసమునుబట్టి దియించుటకు నేను సహించుచున్నాను. వెనుకటి ఆయుష్షయ పట్టిక చదవయందు రు|| బి|| టి|| మునుసామి నాయకుగారి తీర్మానముపై మాట్లాడుచు ఆసందర్భముతో తుదివాక్యముగ నే నిట్లు చెప్పియుంటిని. ద్వంద్వ ప్రభుత్వముక్రింద ఏమింద్రవ్యయనగాని నిర్వహించుట యసంభవముగ జేయుట యనెడి కాంగ్రెసు ఉద్దేశమును సాధించుట కనుమలావకాశమేర్పడిన వెంటనే నా పక్షమువారు మంత్రుల సభి కారముండి తొలగించుటకు ప్రయత్నింతురని చెప్పియుంటిని. తదనంతరము ఒకప్పుడు ద్వంద్వపరిపాలనను నిర్వహించి నందులకై అభివాదములబడిన, నేడా విధానమునే ఖండించుచున్న ప్రియు పక్షమంత్రులు కోయంబత్తూరు మహాసభలో రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము లభించు వరకు ఉద్యోగము స్వీకరింపమని స్పష్టముగ తెలిపినందులకు సంతసించుచున్నాను. అట్టి మార్పుగా వింపుటకు ప్రేరేపించుచున్న యుద్దేశము లేమియున్నను, వారితీర్మానము నిష్పష్టముగ కన్పించుచునే యున్నది. అందులకు వారభేదనందనీ మూల. ప్రస్తుతి మంత్రివర్గమునకు మారు, మరియే మంత్రివర్గముగాని, ఇప్పుడుగాని, శాసనసభ రద్దుజేయబడిన యనంతరము గాని అధికారము నహించుట అసంభవముగ జేయగల పరిస్థితి ప్రస్తుతము కలుగజేయబడినది. తమపదవ్య ఇతరులకేరికిని ప్రతినిధులుగా నట్టి మువ్వరు వ్యక్తులనే ప్రభుత్వమువారు వారిని మంత్రులుగ నియమించుటయే కాంగ్రెసుపక్షము కొంతవరకు ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును అంతమొందించుటలో జయించెననుటకు నిదర్శనము. ద్వంద్వప్రభుత్వముయొక్క నిష్ప్రయోజకతనుగూర్చి ప్రసంగించుచు కాలమును నృణజేయను.

ద్వంద్వప్రభుత్వముక్రింద ప్రజలకొసంగబడిన అధికారమేమి? ప్రభుత్వమువారి దృక్పథముకింతయు హరియుండలేదు. దేశమును దుర్భరమున వ్యయముచే ప్రంగడియట గాక ఆ సంగతములకు పరిస్థితుల నెన్నిటిలో కలిగించెను. ద్వంద్వపరిపాలనయందుగల తరహాప్రలోపములతో గవర్నరుగానికిగల సర్టిఫికేషన్ అధికారములతో ఈవిధానము వెనుకటి విధానముపై అభివృద్ధియని గాని, ముందుగాగల ప్రహస్తావ్యుత్తరభుక్త్యును నకు ప్రతినిధియనిగాని తలంచుట ఆకాశవార్యముల నిర్మించుట.

ఈ ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము ఆచరణ దుస్సాధ్యముని ఎలదను అంగీకరించియే యున్నారు. కాని నామిత్రులు డి|| బి|| ఆరోగ్యసామి మదలియారుగారు ఈ విధానమునందు పని జేయు నాతురతలనగాబోలు తద్వ్యతిరేకాభిప్రాయముల వెల్లడించియుండిరి. వారు మంత్రియైనవెంటనే మద్దపాన నిషేధావశ్యకతనుగూర్చి సంతకముల గలిగియుండిరి. కాని కొంతకాలము జరిగినపిదప నిషేధమున కనుమలరై కొన్ని జిల్లాలలో నిషేధమును ప్రవేశపెట్టుటకు వాదన మొనరించిరి. ఈమార్పు మంధిదేయినను మంత్రిగారు మాటిమాటికి అభిప్రాయముల మార్పుకొందురని తెలిసికొనక పోరు. పైవిషయమునందెటులో అటులే ద్వంద్వపరిపాలనా విషయమందును త్వరలో వారి అభిప్రాయము మార్పు జేయవలెనే నాశ్చర్యపడబోను.

ఈ రాష్ట్రమునందు ఇటీవలజరిగిన ఎన్నికలే ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానమునకు తర్కణవిడచినట్లు రుజువుజేసినవి. ఎన్నికలకు పిమ్మట రంగమార్పుకొనిన వారిని త్రోసివేసినను, ప్రజాప్రతినిధులు 75 మందిలో 42 మంది ద్వంద్వప్రభుత్వమునంత మొందించు కాంగ్రెసు కార్యక్రమముపై ఎన్నుకొనబడిరి. జమిందారులు ఏర్పకసంఘ ప్రతినిధులు మొదలగు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములవారిచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులకు లెక్కింప

కున్నను కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునంగీకరించిన మిగతసభ్యులు 100 కి 50 మందిగలరు. వీరికి జస్టిసుపక్ష మంత్రులు తోడైనందున మంత్రులకు ప్రతిహేతుముగానున్న శక్తులకమైనవి. భారతసర్వసంఘమువారును మా కాంగ్రెసుకార్యక్రమము నామోదింపవారిచే ఎన్నుకొనిరి. జమిందారులు అధికారుల ప్రాపకమును వీడి మాతో జేరెదరని తలంపజనను. ప్రాశ్నాత్మ్య వ్యాపారులు ఈ ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకవర్గ ప్రతినిధులే యనవచ్చును. కెల్లూరు, తిరునెల్వేలితప్ప గంజాముమొదలు మలబారువరకు అన్ని మండలములు ఒకరుగాని ఇద్దరుగాని కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నెన్నుకొనెను. పురపాలక సంఘునగరములలో బుధుర తిరుచునాపల్లి, మదరాసు, కాకినాడ పట్టణములు ద్వంద్వప్రభుత్వ పరిపాలనకు ప్రతిహేతుముగనన్నవి. 18 మహమ్మదీయ నియోజకవర్గములలో 6 గురను ఈ విధానమునకు ప్రతిహేతులే అంటిరి. కావున దాదాపు దేశమంతయు ఈవిధానమునకు ప్రతిహేతులై యుండినను ప్రభుత్వమువారు ఇట్టములేని ప్రజల శిరములపై దీనిని మోపజూచుచున్నార.

బ్రిటిషువారెన్నడుగాని తీవ్రమున ఆరోశనను, ప్రజల నిరోధమునకుతప్ప లొంగరు. ఎవరేమి చెప్పినను ఇంగ్లీషువారట్టి కృతఘ్నులకు వాదనాభంగములకు పేర్కొనెదనవారిని చరిత్ర డెలుపుచున్నది. శాసనసభయందున్న మెజారిటీపక్షము అధికారముని రాకరించినంతనే ప్రభుత్వమువారు మువ్వరు వ్యక్తులను మంత్రులుగనియించిరి. ఈ మువ్వరు ప్రభుత్వమువారి యుక్తులకు సులభముగలోబడిరి. ఏదేని యొక రాజకీయపక్షాంతము లేనివారికి అధికారమువలనగలగు ఆర్థికమండి విడిచిపెట్టుకొన్న మే. వారధికారమునకువచ్చుటకుముందుగ ఏపక్షమునకు జెందక ఏపక్షమునందైనను సులభముగ కలిసిపోగలిగెడి కొందరుసభ్యులను తమలో జేర్చుకొనిరి. ఈమువ్వరు మంత్రులను తామధికారమును స్వీకరించుటలో విశేషముకంటే సాహసమునెక్కువగ గవ్వరచిరి. వీరిసాహసము ఆది విజయమందునట్లు గన్నట్టినను క్రమముగ అపజయమును వరించెను. శాసనసభయందున్న ప్రధాన ప్రతిహేతుపక్షమునకుంటే వీరికిగల సంఖ్యాబల మల్పము. అట్టిబలహీనముగపక్షము ప్రభుత్వమును నిర్వహించుట నిజముగ విచారకరము. సాధ్యమైనపుడెల్ల ప్రభుత్వసభ్యులయొక్కగాని, యూరోపీయనుసభ్యులయొక్కగాని అండజూచుకొనవలెను. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి అనుగ్రహముపై నాధారపడియుండువారి వోట్లసహాయముచే ప్రజాయత్రాశులునిర్వహించబడుట ప్రజానమాలపరిపాలనాప్రధానస్థిధాంతముల కెల్లను విరుద్ధము. మంత్రులు ప్రభుత్వసభ్యులపై పలుకుబడిగలవారగుటకుమారు మంత్రులు ప్రభుత్వసభ్యులపై వోట్లకొరకు ఆధారపడియుండవలసినవచ్చును. ఇదిగాక కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికిలోబడిన నామిత్రుల సభ్యులవోట్లపైగూడ పీఠాధారపడి యుండురు. వీరిందరును ఏనియోజకవర్గమునకుగాని, ఈ సభకుగాని బాధ్యులుగారు. కావున వీరిస్థితి నిరాధారము, నిస్సహాయమునైనది.

ప్రధానమంత్రిగారు యూరోపియన్ సంఘమందిరీషులే మాట్లాడుచు నిషేధమునుగూర్చి ప్రశ్నింప సమాధానమునొసంగక తప్పింపుకొనిరి. సమాధానముచెప్పుటకైన సాహసంపకుండుటయందే మంత్రివర్గముయొక్క బలహీనత స్పష్టమునకున్నది. ఏమన యూరోపియనుసభ్యులకు తృప్తికరమగు నిషేధమువిషయములో సమాధానమొసంగినచో తమపక్షమువారు రందరును మాపక్షమున కరుదించియుండెడివారు. కొన్ని జిల్లాలలో నిషేధమును ప్రవేశపెట్టుటకై తనమంత్రులగు ఆఫ్ఫిరీశాఖామంత్రిగా రొంగ్గుచున్న ప్రయత్నిములకు విఫలించియుండినచో యూరోపియనుసభ్యులలో ద్వాటునుగోలోయియుండెడివారు. నిషేధమువిషయమై ప్రధాన మంత్రిగారి అభిప్రాయమును బట్టి యూరోపియను సభ్యులే తీర్మానముపై వోటుజేసెదరా లేక ఎవరైనను ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును కొనసాగించువారిని బలపరచెద మనిఅట్టినర్దురా. మంత్రివర్గమునకు స్వయముగ బలము లేదనియు, ఏ సంస్కృతమైనను స్వతంత్రించి దైర్యముతో ప్రవేశపెట్టబాలనయిన ఈచర్యవల్లనే తెలియగలదు. సభయందలి ప్రజాప్రతినిధి సభ్యులలో అత్యధికభాగ

ఆర్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు (కాంగ్రెసు):—నిరర్థకమగు ద్వంద్వపరిపాలనను నిర్మూలమొనర్చుటకుగాను కాంగ్రెసు పక్షమువారి ప్రతిపాదనను దెచ్చిరి. జస్టిసుపక్షమువారు మాత్రము మంత్రుల వ్యక్తిగతవర్తల నాత్యేపించుటకుగా నీ ప్రతిపాదనను బలపరచుచున్నట్లున్నది. అధికారపదవులను సభ్యులను పంచి పెట్టుకొనినయినను ప్రస్తుత మంత్రులకంటె వెనుకటిమంత్రులే అధిఃదుష్కర్తులు. ఈవిషయమున ప్రస్తుతమంత్రు లేమైనను తప్పినచిన్నను, ఆ తప్పులు బహుస్వల్పము. కృష్ణస్వామయ్యగారాత్యేపించిన కృష్ణాజిల్లా నామినేషనుల సందర్భమునగూడ సానిక స్వపరిపాలనామంత్రి అన్ని పక్షములకును కలములకును న్యాయమగు ప్రాతినిధ్యము నొసగినేగాని యెవరియెడల పక్షపాతములేదు. చేయకచేయక ఆరవత్సరముల కాలము దేశమునంతను దుష్పరిపాలన మొనర్చిన జస్టిసుపక్షమువారిట్టి అత్యేవణల కేయలుల హాస్యాస్పదముగ నున్నది.

జె. ఎ. సాల్వాసాగారు—ఇపుడు చర్చించునది ప్రస్తుత మంత్రుల పరిపాలనను గురించిగాని వెనుకటిమంత్రుల పాలనమును గురించిగాదు.

ఆర్. శ్రీనివాసాచార్యగారు:- ఈ మంత్రములపై వ్యాపారము నందిగాదు నే నిటుల మాటలాడుచున్నది. ద్వంద్వపరిపాలనను అంతమొందించి, అధమము రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము నైనను సంపాదించువరకు మనకు విముక్తిలేదు. జాతీయవాదుల మనీ వెప్పుకొను ప్రస్తుత మంత్రు లీవిషయమును గమనించి వెంటనే తమ పదవులకు రాజీనామానిచ్చి నిజముగా జాతీయవాదమును గన్వయపరచునని కోరుచున్నాను.

ఆర్యదసామి ఉడయారగారు(స్వతంత్ర)-రాజకీయక్రమపరిణామ పదతియందు నాకు సంపూర్ణమగు విశ్వాసముగలదు. రాజకీయ విప్లవపథములందు నాకెట్టి విశ్వాసమును లేదు. మాంటాగూ పెయ్యుఫర్డు సంస్కరణల సోపానములలో బిటిమప్రభుత్వమువారు భారతీయుల హక్కుల సంగీకరించిరి. మనకు బాధ్యతాయుత స్వపరిపాలనము నొసగుటయే తమ ఆర్యమని వారు ప్రకటించిరి. బిటిషు ప్రభుత్వమువారు సంస్కరణల నిర్వహణమును బాగ్రత్తగా గమనించుచున్నారు. మదరాసు రాష్ట్ర వింతవరకును ద్వంద్వ పరిపాలనమును జయప్రదముగ నిర్వహించెను. భారతమంతట మదరాసు రాష్ట్రము నిందుకెంతయో ప్రశంసించెను. ద్వంద్వపరిపాలన కాశ్యోతముగ నుండునది గాదు. తాత్కాలికమైనది. అచిరకాలములో తొలగిపోవలయు. ఇంతలో తొందరపడి వ్యగ్రముగ ప్రవర్తించుట మంచిదిగాదు.

సంపూర్ణమ ద్వని పేధ ము ను గురించియు నామిశేషముల గురించియు మంత్రుల విధానమును నామిశ్రులలో కొంద రాక్షేపించిరి. సంపూర్ణమ పేధపదతి, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములందములలో పెట్టివిధులైరి. రహస్యముగ జరుగు మద్యవ్యాపారమును కనిపెట్టి క్షీంపటకుగాను వారు కోట్లకొలది ధనమును వెచ్చించిరి. కాని లాభము లేకపోయెను. అట్టి సందర్భమున మనదేశమున సంపూర్ణమ పేధము సాధ్యమా? ఉచితమా?

సత్యమూర్తిగారు :-మీ మంత్రుల నడుగుడు? ఎందుకంగీకరించిరో? (ప్రకటక నవ్వు)

ఆర్యదసామి ఉడయారగారు :-సానిక సంస్థలకు నామిశేషముల చేయువిషయమున, మంచి సమర్థులగువానిని సభ్యులుగ నియమించుచున్నంతవరకు, ఎవరిని నామిశేషుడేసి నను ఆక్షేపణీయము గాదు.

ఏదోయొక మంత్రవర్ణముండుట ఆవసరము. ఆరువత్సరములకాలము ద్వంద్వపరిపాలనమును నిర్వహించినవారు ఇప్పుడు ద్వంద్వపరిపాలనము నంతను ఇప్పుడెటుల పెరికివేసిరా యని అంగీకరింప విస్మయమందురు. ఈపట్టిలు వారికర్థముగావు.

సత్యమూర్తిగారు :-ఇంతవరకు మీకు నాయకులుగ నున్నవారి నడుగుడు. (నవ్వు)

ఆర్యదసామి ఉడయారగారు :-ఇదంతయు జూడ, మంత్రుల నెటులైన పడగొట్టుటకు దుష్పరిపాలనానేరము నాకోపించుచున్నార గాని, నిజముగ మంత్రులు దుష్పరిపాలనమొనర్చియుండుటచే గాదు. ద్వంద్వపరిపాలనము మిక్కిలియు లేనియెడల సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము నడుగవలెను. ప్రస్తుతమున్న అధికారములు చాలనియెడల మరికొన్ని అధికారముల నడుగవలెను. అంతయగాని ఇచ్చినవానిని అక్కరలేదని పారవేయుట కుర్రతనపు అవివేకము. రాష్ట్రీయకప్పముల తొలగించుట చే ఇప్పుడు 60 లేక 40 లక్షల ధనము ప్రభావము తీరకలగు లభించెను. ఈ సమయమున మంత్రవర్ణమును కూల్చివేసినయెడల ఈ ధనసంతృప్తి అధికారవర్ణము వారి పాలనను, దానిని ప్రజోపయోగముగ వెచ్చించు నవకాశమును బోగొట్టి దేశమునకు గొప్పనష్టము గలుగజేసినవారయ్యెదరు. ఇట్టి ప్రతిపాదనను చెప్పుట కిది సమయముగాదు. రాజకీయాభివృద్ధి కిది చాల వివాదకరమైనది. ఈ మార్గముల నవలంబించినయెడల మన మేయెడలకోపోయెదముగాని మన ఆదర్శమునుమాత్రము చేరజాలము.

జి. ఎ. సాల్వానాగారు (కాంగ్రెసు):- వెనుకటి ఉపవ్యాసకుని ఆ ఉడయారగారిని ఒక్క ప్రశ్న అడిగిరి. 14-వ శతాబ్దమున బ్రిటిషు పార్లమెంటువారు రనుభవించిన అధికారము లలో సగమైనను మనదేశమున ప్రస్తుతమంత్రులకు గలవా? ఆ మాత్రపు అధికారములైనను లేనియెడల కాసనసభ అనియు మంత్రునియు పేరెందును? నాటకమంతయు నెందుకు ప్రస్తుత మంత్రులు వెనుకటి కాసనసభలో ప్రతిహతములగు సంయుక్త జాతీయవాద పక్షములోనివారు. తాము యథోచితసహకార వాదులమని ఇటీవల మీరు నామకరణము నొనర్చుకొనిరి. కాని మీరెటుల ప్రభుత్వమువారితో సహకారమొనర్చుటయే గన్నకు చున్నది గాని ప్రభుత్వమువారు మీతో సహకారమొనర్చుచున్నట్లు లేమాత్రమును గన్నకుండులేదు. మిడ్డిమను సంఘమునంధధిక సంఖ్యాకులు నూచించిన అధికారములైనను ప్రభుత్వము

నీ బిడ్డ యింకను శల్యముల ప్రోవే!

విచారకరమైన దృశ్యము. కండ్లు లోనికిపోయి, దేహ మెల్లప్పుడు ఉష్ణముచే గ్రాగుచు, ఎమికె లన్నియు తోలుముక్కలలో చుట్టబడి నట్లుండి, దుర్బలముగను నిస్సత్తువుగ నుండు నీ బిడ్డ నెప్పుడేని ముద్దాడ దీనుకొనుటకు జంకవా? అనారోగ్యకరమున పదార్థములచే పెంచుటవలన నీబిడ్డ అట్టిస్థితికి పాత్రయింపదు. ఆరోగ్యకరమును, పరిశుభ్రమును, డబులు సీలు చేయబడిన డబ్బాలలో పావుకుచేయబడి, చేతితో తాకబడక అతిశ్రద్ధగ తయారుకాబడు గ్లాక్సోను నీబిడ్డ కుపయోగించిన నీబిడ్డ యెప్పుడు నట్టిస్థితిని పొందదు. ప్రముఖమైన అయిదు రాజకుటుంబములందు దీనిని మాత్రమే నుపయోగించిరి. నీబిడ్డకు గ్లాక్సో నీచ్చి, అభివృద్ధిని గమనింపుడు!

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్.
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
తపాలపెట్ట నెం. 40, మదరాసు.

3
3706

వారోసగి యుండినయెడల మీరు మంత్రపదవుల సంగీకరించుట యం దర్థమండెడిది. ఆ యధికారముల నొసగినగాని మేము మంత్రపదవుల సంగీకరింపమని ప్రకటించి వాని సాధించి యున్నయెడల నేను తప్పక ఈ మంత్రవర్ణమును బలపరచెడి నాడను. (నవ్వు) కాని ఎక్కువ యధికారములకొరకుగాని హక్కుల గొరకుగాని, మంత్రు లేమాత్రమును పోరాడలేదు. వ్యవస్థాపన కాళి మంత్రపరిపాలన క్రిందనుండగా, వ్యవస్థాపనకాళిభివృద్ధి కార్యమున అటవీకాళి ఇంకను ప్రభుత్వాయత్త కాళిగానే యున్నది. ఎక్స్ ప్రెసుమంత్రుగారు ఒకవైపున సంపూర్ణ మద్యని పేధమునుగురించి ప్రసంగము లొనర్చుచుండును. మరియొకవైపున మద్యముకాణముల తగ్గించుట కీ కాళివారు నిరాకరించుచుండురు. మంగళూరు పురపాలక సంఘమువారును, ప్రజలును పురపాలకసంఘ సరికొద్దలనుండి మద్యముకాణముల తొలగింపవలెనని ఏకగ్రీవముగగోరినను, అధికారు లా కోరికను నిరాకరించిరి. విద్యాకాళియందు గూడ స్వతంత్రమంత్రవర్ణము వచ్చినతరువాత నైనను ఎట్టిమార్పును గలుగలేదు. ప్రభుత్వసహాయముతో, ఇతరులచే నిర్వహించబడు పాఠశాలల దురవస్థ యిటులనే యున్నది.

జస్తిసుపక్షము నామిశేషముల విషయమునను ఇతరవిషయములందును ఘోరమగు అన్యాయములొనర్చెను గనుక, స్వతంత్రపక్షమును మంత్రవర్ణమునం దుంచవలెనను వాదనయం దర్థమలేదు. అట్టితప్పులే, స్వతంత్ర మంత్రవర్ణముగూడ గావించుచుండునెడల, మీరి అధికృతగాని, అర్హతగాని ఏమున్నది? ఇక అభివృద్ధికాళిను దీసికొనుడు. పరిశ్రమలకు సహాయకాసనమును దానిని వెనుకటి మంత్రవర్ణమువారు గావించియుండిరి. ఇదివట్టినిచ్చియోజకమైనదని అందరును అంగీకరించిరి. ఈ కాసనము ప్రకారము, గృహపరిశ్రమలకు సహాయమొనర్చుటకు వీలులేదు. పెద్దపరిశ్రమలకు సహాయమొనర్చుట కంతకంటెను వీలులేదు. ఇక నీ కాసనమెందుకో దెలియకున్నది. ప్రతిసంవత్సరమున కాసనసభవారు, పారిశ్రామికకాళికు రు 5 లక్షల నొసగుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వమువారి స్వల్పమొత్తమును గూడ ఖర్చుపెట్టబాలక పోవుచున్నాడు. ప్రతిసంవత్సరము కేంద్రభక్తు

లు మిగిలిపోవుచున్నది. ఇంతకంటె ఆ సమర్థతయు, సిగ్గుచేటువిషయమును మరియొకటియుండజాలదు. స్వతంత్ర మంత్రవర్ణమువారు రధికారమునకు వచ్చి పదిసెలలైనను ఈ పరిశ్రమల సహాయకాసనమును సవరించుటలంపే వారికి గలిగినట్లు గనుపింపదు.

సల్వానాగారు ముగించుచు, మంత్రులనేకవిషయమునను నిర్ణీతముగ విధానములేదనియు, ఎక్కువ అధికారములసంపాదించుటకు ప్రయత్నించుటలేదనియు ఆక్షేపించిరి.

ఉప్పీసామెలుగారు (కాంగ్రెసు):- మామిళాలను అందమానులకు పంపరాదని కాసనసభవారు గావించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు నిర్ణీతమునొనర్చి తమ ప్రాతపద్ధతినే సాగించుచుండిరినియు, అట్టి బాధ్యతారహితమును ప్రభుత్వమున భాగస్వాములై యుండు మంత్రులను తాము బలపరపజాలమనియు నుడివరి.

టి. ఆదినారాయణచెట్టిగారు (కాంగ్రెసు):- రాజకీయ వైపర్యములు మిశ్రుల శత్రుత్వగను, శత్రుల మిశ్రులగను తారుమారొనర్చును. అందుచే జస్తిసుపక్షమువారి ప్రతిపాదనమును బలపరచుటయం దాశ్చర్యములేను. జస్తిసుపక్షమువారి సహాయమునుజూచుకొని కాంగ్రెసుపక్ష నాయకు డీప్రతిపాదనను చెప్పునని యెంచుట పొరబాటు. ఎవరు బలపరపకపోయినను, కాంగ్రెసుపక్షమువారు రెటులైనను ఈ ప్రతిపాదనను దెచ్చియుండెడివారే.

ఆదినారాయణచెట్టిగారి ఉపవ్యాస వింకను ముగియక పూర్వమే- 5 గంటలగుటచే చర్చ నిలుపబడెను.

కలకత్తా, ఆగస్టు 22:- జగన్మోహన్ బాంకింగ్ ప్రేడింగు-కార్యోదేషమువారు బెంగాలు సేవనలుబాంకుమీదను గొలిది. చక్రవర్తిగారిమీదను దావాచేయుటకు అనుజ్ఞనిచ్చుచిరి. (కోపము)

నేటి దినచర్య

జెన్న పురికొనసభ ఈ దినమున తిరిగి సమావేశమైనపుడు మంత్రులయందు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానముపై నింకను చర్చ జరిగెను. సభాసమావేశకాలమునకు చెండుగంటల ముందుండి యు ప్రేక్షకులు గుంపులు గుంపులుగా శాసనసభా భవనమున క్రిక్కిరిసియుండిరి. ఇదికరకెన్నడును శాసనసభకింతమంది ప్రేక్షకులు వచ్చినదిలేదు. ప్రేక్షకులగ్యాలిలీలు చాలకపోవుటచే సభా భవనమున సభ్యులసానములకును ప్రేక్షకప్రముఖుల సానములకును మధ్యగలభాల్లి ప్రదేశమునందు కూర్చునుటకుగూడ అధ్యక్షుడు డనుమతి నొసగెను. సభాభవనమున నొకిండుక భాల్లియు న్న ప్రదేశమునందు ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసిపోయెను.

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

యథాప్రకారము ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే మంత్రిులపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానముపై తిరిగిచర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

జస్తిసు మంత్రులకును, ఈ మంత్రులకును భేదము లేదు

టి. ఆదినారాయణ చెట్టిగారు రిడనమున నింకను ప్రసంగించుచు, ప్రస్తుత మంత్రులలో నిర్వహ, 1923 సం॥ జస్తిసు మంత్రులయందు విశ్వాసరాహిత్య ప్రతిపాదనను ఉపపాదించుచున్నపుడు అనుమతియగు హాటుచేసినది నుడివెరి. జస్తిసు మంత్రిగారు ప్రశ్నకు సాంఘికభావమును ప్రేరేపించుచున్నదను కారణముచే సదరు విశ్వాసరాహిత్య ప్రతిపాదనము చేబడెను. ప్రస్తుతము మీరు మంత్రులపదవులకు వచ్చినతరువాత పీఠాప్రత్యేక సాంఘికభావమునే వ్యాపింపజేయుచున్నారు. పీఠసాంఘిక భావమునకును జస్తిసుపక్ష విధానమునకును నాకెట్టిభేదమును గనుపడుటలేదు.

ఆదినారాయణ చెట్టిగారు అభివృద్ధికాఖిల మంత్రులపరిపాలనను ఖండించుచు, ఈ కాఖిలంబేమియు పనిచేయుచుండలేదని నుడివెరి. మంత్రులారే అసలుపనిని వదిలి వోటుల సంపాదించు ప్రయత్నమున నిమగ్నుడై యుండగా ఇక వారికింది యాధికారులు పనిచేయునది ఆశించుటకు పీటులేదు నిజమే. పరిశ్రమలను ఏమియో చెలియని ఒక అధికారినిచెచ్చి, పరిశ్రమల కాఖాధికారిగ నియమించిరి. ఇతరచోట్ల భాల్లిలేనివారిని ఈ కాఖునవేయుట మామూలైపోయినది. ఇక పరిశ్రమలు అభివృద్ధియగుట లేదనినచో ఆశ్చర్యమవుతుంది.

పరిపాలన యెటులున్నను మంత్రులు అధికారవర్గముతో పోరాడి ఎక్కువ అధికారముల సంపాదించుటకు గాని, తమ మాటల నెక్కింపుటకుగాని ప్రయత్నించుచున్న అదియు ఒకవిధముగ మేలయ్యెడిది. కాని అదియును గనుపింపదు. ఆరికసభ్యుడగు మాయరూ గురిదినకువలెను 'ప్రభుత్వకుటుంబమున భీతుంకరమున ఆ త్రగారిసానము నలంకరించియే యున్నారు. ఇతరమంత్రులెల్ల ప్షుమను ఆతనిని జూచి నిరంతరమును భయపడుచునే యుండవలెను.

ఈ మంత్రులకు, ప్రజామోదములేదు. ఒక సిహంతము లేదు ఒక విధానములేదు. ఇట్టిమంత్రులను వెడలగొట్టినయెడల అకాళము విరిగిపడదు. వారంతకాలమును, స్వరాజ్యపక్షమువారి తాటస్థము నాధారముచేసుకొని అధికారముననుండిరి. శాసనసభలోనున్న చెండురాజకీయ పక్షములవారును ఇప్పుడు ఏకమై మంత్రులపదవులకు రాజీనామా నివ్వలసినదని గోరుచున్నారు. పీఠప్రజ్ఞనకు, రాజీనామానొసగి, స్థైర్యమున్నచో తిరిగి ఎన్నికలకు నిలువవలెను. ద్వంద్వపరిపాలనము రాజకీయములందు ప్రవేశమున్న ప్రతివారును ఖండించి నిరసించిరి. అట్టి నిర్ణయమునకు పరిపాలనకు పట్టుకొని ప్రేరేపించి, స్వచ్ఛమున తమ పదవులకు మలినపరుచుకొనవలదని గోరుచున్నారు.

సామినేలెడుసభ్యులు నిరాకరింప తగినవారు గారు

ఎస్. శివరాజుగారు (సామినేలెడు) ప్రతిపాదననుబలపరుచు ద్వంద్వపరిపాలనమును ద్వంద్వమొనర్పవలెనను కాంగ్రెసు సింహానాదము, ఎన్నికల సమయమున నుపయుక్తముగ నున్నను ఎన్నికల యనంతర మాసింహానాదముయొక్క మహత్వము తొలగిపోయెనని నుడివెరి. అన్యాయగారివంటి కాంగ్రెసు ప్రముఖులుగూడ మంత్రుల పదవుల నంగీకరించి పనిచేయవలెనని గోరుచున్న సమయమున కాంగ్రెసుపక్ష నాయకు డిట్టి ప్రతిపాదనను చెప్పుట విచిత్రముగ నున్నది. ద్వంద్వపరిపాలనా నిర్వహణముపైనే భారతదేశ రాజకీయాభివృద్ధి ఆధారపడియున్నది.

ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులలో నధికసంఖ్యాకులు మంత్రులను ప్రతిపాలముగ నున్నయెడల రాజీనామా నియమనీపదని కాంగ్రెసు పక్ష నాయకుడు గోరెను. ఇటులజరిగియెడల చాల విచిత్రముగ పరిస్థితు లీదేశమునతప్ప మరెయొక దేశమున గనుపింపవు. ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులలో అధికసంఖ్యాకులుమంత్రులకు ప్రతిపాలముగ నున్న సామినేలెడు సభ్యులను చేర్చుకొనవలెడల మంత్రుల కనుమోలరగు వారధిక సంఖ్యాకులుగ నుండురు. సామినేలెడు సభ్యులను లోనికి ధినుకొనరాదని చెప్పుట అన్యాయము. సామినేలెడు సభ్యులు

452

అందమైన దంతములు

ప్రతి స్త్రీకిని అందమైన దంతము లనగా నొక విధముగ గౌరవము. కొలీనాను డెంటాల్ క్రీము నుపయోగించి, నీ దంతములను ఆరోగ్యకరముగను, అందముగను వుండునట్లు చూడుము. దానియొక్క విరివియగు మీగడనంటి నురుగు, వన్నెను దెచ్చును. దంతములయొక్క కాంతిని గీకివేయక, స్వభావనిధమైన దంతములట్లే యుండును.

3366

KOLYNOS

డెంటాల్ క్రీము

Representatives: DAYTON, PRICE & Co., Ltd.
Calcutta Bombay Madras Karachi
Delhi Lahore Rangoon

అయూ అల్ప సంఖ్యాక సంఘముల ప్రతినిధులువారియభిప్రాయమును నిర్ణత్య మొనర్పవలెనని గోరుట యందెట్టి న్యాయమును లేదు.

శాసనసభ్యులలో కొందరిని స్థానికసంఘములకు సామినేటు చేసినందుకు మంత్రులచర్యలను జస్తిసుపక్ష సభ్యులకొందరాక్షేపించిరి. ఈ విషయమున మంత్రులు తమచర్యల సమర్థించుకొనగలరు. కాని మంత్రులను అధికారమునందుండి తొలగింపవలెననుటకు వట్టిమమయేగాని నిజముగకారణము గాదు.

పానుగల్లు రాజుగారు

పిమ్మట మాటలాడుచు, విశ్వాసరాహిత్య ప్రతిపాదన యందు చెండు ముఖ్యాంశము లివిడియున్నవని పానుగల్లురాజుగారు నుడివెరి. నిన్నన ఈ దినమున జరిగిన చర్చలసందర్భమున మా పక్షమువారి వైఖరిగురించి కొన్ని ఆరోపణలు గావించబడెను. కొన్ని దురుద్దేశము లారోపింపబడెను. అందుచే మాపక్షమువారి వైఖరిని స్పష్టముగ వివరింపవలసియున్నది. మాపక్షమువారి విధానమున గలిగినమాక్కు చాల ఆకస్మికమైనదని కొందరు నుడువదొడగిరి. కాని అటుల నుడువుట వట్టి ఆజ్ఞానము. ఇతరపక్షములవలెనే, మాపక్షమువారుగూడ 1920 సం॥ సంగ్రహణయెడల అనుమతిభావముతో ప్రారంభించెను. 1920 సం॥న జరిగిన ఎన్నికలలో అద్భుతవశమున మాపక్షమువారత్యధికసంఖ్యాకులుగ విజయమందిరి. విల్లింగడను ప్రభువుగారి ఆహ్వానమునంగీకరించి సంస్కరణలనిర్వహించుటకుగాను మంత్రుల పదవుల నంగీకరించిరి. సంస్కరణలను మేము జయప్రదముగ నిర్వహించినదియు లేనిదియు నిర్ణయించుట మాపనిగాదు. మా రాజకీయ ప్రతిపక్షుల పనిగాదు. అధిభావిదరిత్ర కారునిపని.

ప్రతిపక్ష పరిస్థితులందు ద్వంద్వపరిపాలనావిధానమును నిర్వహించుట చాలాష్టము. మేము ప్రారంభించినపుడు పరిస్థితులు చాల అనుకూలముగనుండెను. శాసనసభలో మాకపు డత్యధికసంఖ్యాకబల ముండెను. ప్రభుత్వవర్గమునందును, రిజర్వుకు కాఖాసభ్యులకును, మంత్రులకునుగల సంబంధములు చాల అన్యాయముగనుండెను. కాని అటుతరువాత నీపరిస్థితులు క్రమక్రమముగా మారి పోయెను. ప్రభుత్వవర్గము సం దిరు భాగములకును గల సంబంధములు విరసముగాజొచ్చెను. పరిస్థితు లనుకూలముగలేనిచో ద్వంద్వపరిపాలనను నిర్వహించు తెంత కష్టమో నేనును సర్ ఎ. పి. పాట్రోగారును మడ్డిమున విచారణసంఘమువారియెదుట తెలిపియుంటిమి. ద్వంద్వపరిపాలనాయంత్రము చాల కుతిమెత్తనయంత్రము. దానితో పనిచేయుటలో చాల జాగ్రత్తగ నుండవలెను. పిమ్మట మా చిక్కులు మరింత అధికము గాదొడగెను. అందుచేతనే నా రాజీనామా నంగీకరింపవలసిన దని గవర్నరుగారిని గోరితిని. గవర్నరుగారి కిమిద నట్టి చిక్కులు సంభవింపకుండి జూచెద ననిరి. కాని అటుపిమ్మట చిక్కులు తొలగుటకుమారు వ్యవహారములు మరింత అధ్వాన్నములయ్యెను.

మంత్రులవర్గము వారికి తన అనుచర బలముగ లేదు. ఇట్టి పరిస్థితులందు ద్వంద్వ పరిపాలనను నిర్వహించుట సాధ్యముగాదు. పరిస్థితులు మారి అనుకూలముగ నున్నయెడల నిర్వహింప సాధ్య మునేమో. ప్రజాప్రతినిధుల ఆమోదముగలవారు మంత్రులవలె నంగీకరించి పనిచేయుటకు మా కాక్షేపణలేదు. కాని ప్రజాప్రతినిధుల బలముగాని ప్రజామోదము గాని ఒకవిధానము గాని లేనివారు మంత్రులపదవుల నధిసనించి యుండుట మా కేమాత్రమును ఇష్టములేదు.

గౌ. డాక్టరు సుబ్బారాయన్ గారు

ప్రధాన మంత్రి గారు, ఆక్షేపణలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు తీర్మానమును బలపరచిన వారు తమయుష్టన్యాసములందు గన్పరచిన శాంత స్వభావమును ప్రశంసించిరి. కాంగ్రెసుపక్ష నాయకుడు ద్వంద్వపరిపాలనావిధానమును గురించిమాత్రమే మాటలాడెను. మంత్రులవలె పరిపాలనను ఆక్షేపించుచు గావించబడిన ఆరోపణలకు మొదట ప్రత్యుత్తర మొసగవను. స్థానికసంస్థల అధ్యక్షులు భాల్లిలను నిర్ణతకాలములో పూర్తిజేయనియెడల కొద్దవారిచే దోషియని నిర్ణయింపబడిన తరువాత నూరురూప్యములజరిమానా విధింపబడునను నిబంధనను రామచంద్రాచెట్టిగారాక్షేపించిరి. అది ఇంకను నిబంధనగాలేదు. ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకు ముందుగ ప్రకటించితిమి. భాల్లిలను నిర్ణతకాలమున పూర్తిజేయవలెనని శాసనమున గలదు. కాని అటులచేయనియెడల ననుభవంపలసిన శిక్షలనుమాత్ర మిందుచెల్లవలెదు. అందుచే చాలమంది అధ్యక్షులూపరతును గౌరవింపకున్నారు. అధ్యక్షులూనిబంధన నాచరణలోపెట్టినటుల చేయుటకుగాను ప్రభుత్వమునారేదో యొకవిధమునత్తిడి నేర్పరవవలసివచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు బాగుగనాలోచించి ఈప్రకటనమును గావించిరి. అందలిసూచన ప్రజలకిష్టములేనియెడల అంతకంటె ఆమోదకరముగ పదతినినూచించినయెడల ప్రభుత్వమువారు సంతోషపూర్వకముగ నంగీకరించెదరు. కొద్దులనుపొవుట అనిన ప్రభుత్వమువారికి గూడ చాల అయిష్టమే. జిల్లాబోర్డులకును, తాలూకాబోర్డులకును గావించిన సామినేషనులను కష్టమునాయరూగారాక్షేపించిరి. సామినేషనులజేయుటలో నేనేపక్షమువారిపైనను ప్రత్యేకాభిమానమును గాని, ప్రత్యేక ద్వేషమునుగాని జూపియుండలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారిని, జస్తిసుపక్షమువారిని ఇతరులనుగూడ సరిసమానముగ సామినేటు చేసితిరి. మంత్రుల బలపరచుటకు చేరములాడలేదు. (వినుట్టు వినుడు) ఈవిధముగ సామినేషనుల నందిన వారిలోనే చాలమంది, ఈదినమున, విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమున కనుకూలముగ సమ్యుతుల నొసగెదరు. మాపదవుల బలపరచుకొనుటకు మేమీ సామినేషనుల నుపయోగింపలేదనుట కిదియే ప్రబల నిదర్శనము. స్వరాజ్య స్వతంత్ర సాగమునుండి (వినుడు, వినుడు) కేకలు! నేలము జిల్లాబోరు

అధ్యక్షుని యెన్నికల సందర్భమున మంత్రుల చర్యలగురించి మరి కొందర డేటింగుచిరి. ఆ విషయమున దీక్షాకొనబడిన చర్యలన్నియు ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనముననే ఉండునని వాదించినది. ఇక పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాబోర్డు నూతనముగ నిర్మాణమొనర్చబడినది. వ్యవహారములన్నియు క్రొత్తగా ప్రారంభింపబడియుండుటచే మంచి శక్తిసామర్థ్యములు గలవారిని అధ్యక్షపదవికి నియమించుట అవసరమయ్యెను. పెద్దరాజుగారు ఇందుకు తగిన వారని ప్రభుత్వము వారభిప్రాయపడి వారిని నియమించిరి. కృష్ణనాథుగారు, గూడ పెద్దరాజుగారి శక్తి సామర్థ్యముల నంగీకరించియుండిరి. ప్రభుత్వమువారి చర్య సక్రమమైనదనుటకును, నిష్పాక్షికమైనదనుటకు ఇంతకంటె మరి యొక నిదర్శన మవసరములేదు.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము విషయమున మాకును జన్మింపజేసిన మంత్రులమువారికిని భేదములేదని ఆదివారాంతాచెట్టిగారా డేటింగుచిరి. నేనును వారును, నెనుకటి శాసనసభలో సయ్యక్త జాతీయవాద పక్షమునందు కలసి పనిచేసినపుడు “అన్ని వ్యయాలవారికిని, మంత్రులవారికిని సరిసమానముగ నవకాశము లొసగుట” ఆ పక్షము వారి ఆదర్శములలో నొకటిగ నేర్పరుచుకొంటిమి. దానినే మేము పుడవసరించుచుంటిమి. సయ్యక్త జాతీయవాదపక్షమువారికిని జన్మింపజేసిన మంత్రులవారికిని ఆదివారాంతాచెట్టిగారంగీకరించునెడల, వారివిధముగ నా డేటింగుచియుండవలయు.

మేము చాలవాగ్దానముల గావించితిమనియు, కాని వానినాచరణలో మాత్రము పెట్టుటలేదనియు, 9 నెలలవ్యవధిగా లుననియు ఆదివారాంతాచెట్టిగారు ఆ డేటింగుచిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రులపక్షముల నంగీకరించి 9 నెలలకాలము అధికారమున నున్నారనాటి. వారిపురు మామై గావించుచున్న ఆ రోపణలనే, మేమును వారిమై గావించగలము.

సత్యమూర్తిగారు... అందుచేతనే మేము మంత్రులపక్షముల నంగీకరింపనిది. (వినుడు వినుడు)

డా. నుజ్జురాయనగారు—ఇప్పుడే గాదు స్వరాజ్యము వచ్చిన తరువాత నైనను 9 నెలలలో పరింతకంటె నెక్కువపని చేయవలయు. (ఓ ఓ ఆవహులు నవ్వు స్వరాజ్య పక్షస్థానములనుండి)

యూరపియన సంఘమువారి సభయందు నేను గావించిన క్రమగతము నా డేటింగుచు అనుకూలముగ సభలు జూరుకొని నేనటుల ప్రసంగించియుంటిని మరికొందరు సభ్యులనుడిచిరి. యూరపియన సంఘమునందేగాదు, వందకొలది కాంగ్రెసు సభ్యులగు సభలయందుగూడ నేనటుల నెనుడిచియుండెడివాడను. రాబోవు కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షుడగు డాక్టరు అస్వాగిగారే అసహాహిద్యమును నిర్మూలమైనదనియు, సంస్కరణల నంగీకరించి నిర్వహించి ఏమైన లాభమున్నయెడల సాధింపబడినదనియు నుడిచిరి. ద్వంద్వ పరిపాలనను ధన్యమొనర్చిన వారికి నాసహాధానమిధయే స్వరాజ్యపక్షమువారే మంత్రులపక్షముల నంగీకరించునెడల మేముపుడు రాజీనామానిచ్చుటకు సిగ్గుగ నున్నాము.

నర్. ఎ. సి. పాత్రోగారు

అనంతరకాలము ద్వంద్వ పరిపాలనను నిర్వహించి సంపాదించిన అనభవముల ఫలితముగా ద్వంద్వ పరిపాలన ఆనరంబయ్యామేనని చెల్లెకొంటిని పాత్రోగారు నుడిచిరి. కాని ద్వంద్వ పరిపాలనను

జనుప్రదముగ నిర్వహించుటకు మూడుమార్లు లవసరము: (1) మంత్రులమువారికి, శాసనసభలో, ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులలో అధిక సంఖ్యాకల ఆమోదముండవలెను. (2) ప్రభుత్వమునందు దిరుభాగములవారికి అన్యోన్యభావముండవలెను. (3) మంత్రుల మోడిపోయినయెడల మంత్రులపక్షము స్వీకరించు ప్రతికూలపక్షముండవలెను. దురదృష్టవశాత్తూ ప్రస్తుతమంత్రులము, ప్రతికూలపక్షమువారి తాటస్థభావముపై నాధారపడి యుండవలసివచ్చెను. ప్రతికూలపక్షమువారు మంత్రులపక్షముల నంగీకరించుట కిష్టపడుటలేదు. అందుచే ద్వంద్వపరిపాలనకు పరిమితి లేదు. ప్రజాప్రతినిధులన్నియునును ప్రతికూలముగ మంత్రులపక్షములందు నిలచియుండి, ప్రజలహక్కులను అటవీపుట్టుగ నొనర్చుకొనగూడదు. ప్రజల కష్టసాధ్యములతో జూరగూడదు. ద్వంద్వపరిపాలనమును జయప్రదముగ నిర్వహించుటలయెడల మా రాయలత్రిముదగ్గరకు పోరాదు.

పాత్రోగారు ముగించుచు, గత 9 నెలలనుండియు, శాసనసభలో గా జరిగిన పక్షములు ఒకరి నొకరు గెలవలేనను ఊహతో పరస్పరము పోరాడుకొనుచు ప్రజల శ్రేయస్సుకు సాధ్యమున అభివృద్ధిని సంపూర్ణముగ నిర్లక్ష్యమొనర్చిరిని నుడిచిరి శాసన సభలందున్న రాజకీయ పక్షములన్నియును ఇప్పుడే నిరసయనుచు గలవనించి నిరసగా ముఖము సమరంబున నిరస పక్షములన్నియును పునర్నిర్మాణము

It makes All the Difference

THE MODERN METHOD OF SHAVING

KEEPS YOUR FACE YOUNG AND—YOU SHAVE IN A QUARTER OF THE TIME.

Throw Away Your SOAP and BRUSH

The Soap and Brush type of face, blotchy and wrinkled.

The SHAVE-X face, clean, clear young and attractive.

షేవెక్స్ షేవరు
షేవెక్స్ షేవరు (బ్లష్) తో కలుపుట మొదలుగాగల శ్రమనుండి తప్పించుకొనిన వారగుదురు. షేవరుషేవరు కొనుట యన సత్వానందము గను. చర్మమును బాగుగా పోషించి మెత్తదనమును కాపాడును. చర్మమునుపట్టు కుచ్చువలె మెత్తదనమును కలిగించి, మొటిమలు, మచ్చలు మొదలైన వాటినుండి రక్షించును.

SHAVE X

With SHAVE-X you merely wet the beard, smear a little SHAVE-X over it, and then you shave straight away. No bother or trouble and you get the cleanest, smoothest shave you ever had. Obtainable everywhere in two sizes—the large (size 60), more than the small but contains twice as much.

ZEE-KOL Mfg. Co.,
(Dept. V-7, 40, Bleheim Road, London, N 19.)

SEND THIS COUPON FOR FREE SAMPLE.
Cut this coupon out, attach it to a piece of paper on which your name and address are written plainly and send with a three pence stamp to cover packing and postage to H. J. FOSTER & Co., Ltd. (Dept. No 19) P. O. Box No. 204, Bombay

Local whole sale Distributors:—ALFRED YOUNG & Co. Ltd.,
(Incorporated in England)
Post Box 40 MADRAS.

3684

మొనర్చుకొని దేశీయ సాంఘిక ఆర్థిక అభివృద్ధిని ప్రధానాదర్శముగ నుంచుకొని పనిచేయునలెను.

ఎక్స్ ప్లెయిన్ మంత్రి

ఆర్. ఎన్. ఆరోగ్యశాస్త్రము మొదలియుచుగారు తరువాత ప్రసంగించుచు విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును ఖండించిరి. మంత్రుల నోడించుట ఎందుకొ? ఏమో ప్రతిపాదకులకు గాని, ఆమోదకులకుగాని ఒక నిశ్చితాదర్శము లేదు. ద్వంద్వపరిపాలన అదృష్టప్రాయము గాక పాపమృత్యు. కాని అది ఆదరాసాధ్యమే ఏదో కొంతపనిచేయుటకు మంత్రుల కధికారము గలదు. మరి కొన్ని హక్కులకారము ఉన్నవానిని వదలకొనుట చెరితనము. అసహాయాద్యమును విఫలమైనది. త్రివిధ బహిష్కారముతో మొదలుకొనెను. స్వరాజ్యవాదులు సహకారమొనర్చుటకు శాసనసభల ప్రవేశించిరి. “కారు, కారు” అని స్వరాజ్యపక్షస్థానములనుండి కేకలు, స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులలో చాలమందినుండి నేను సహకారమునందిరి.

స్వరాజ్యసాధనకు ప్రతికూలపక్షమువారు లండించుచున్న మార్గమేమి? విప్లవమునకు ప్రామాణికమున్నారా? వారా పదతికి దిగివయెడల కొంతయర్థముండెడిది. కాని వారి దివరకే జ్యోతిర్విభానమునునుండి తొలగిస్తూ నిరాకరణ విధానము నవలంబించిరి. క్రమముగా నాసహాయ నిరాకరణము చల్లబడి, ఇక సహకారమును నొసర్చి స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. (స్వరాజ్యపక్ష స్థానములనుండి, “లేదు లేదు” అనుకేకలు) శాసనసభాప్రవేశమునకు మరియొక అర్థము లేదు.

ఇక ద్వంద్వ పరిపాలన మును నిర్మూలమొనర్చి మీరు చేయుబోవునదేమి? అంతటితో స్వరాజ్యము వచ్చునా? కాంగ్రెసునాయకులు ఈవిషయమును స్వానుభవముచే గ్రహించి, తిరిగి ద్వంద్వ పరిపాలన నంగీకరించుచున్నారు. (స్వరాజ్యపక్ష స్థానములు “లేదు లేదు” అను కేకలు) మధ్యరాష్ట్రములందు జరిగినదేమి? మంత్రులపక్ష లక్ష్మరేదని ద్వంద్వ పరిపాలనను నిర్మూలించిన స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడే తన చర్య తప్పని గ్రహించి ఇప్పుడు మంత్రులపక్షముల నంగీకరించెను. డాక్టరు అస్వాగిగారి వంటి ముప్రసిద్ధ కాంగ్రెసు నాయకుడు మంత్రులపక్షముల నంగీకరింపబడినదని చెప్పుచున్నారు. స్వరాజ్య వాదులలో చాలమందికి తమ హృదయములలో మంత్రులపక్షముల నంగీకరింపనలెనెయ్యదు. (నవ్వు) మీరు మదరాసు కాంగ్రెసు నెరుకును చేచియుండురు. మంత్రులపక్షముల నంగీకరించుట కనుమతిని సంపాదించురు. తరువాత ఇదే విధముగ మరియొక విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానమును చెప్పి తరువాత మంత్రులపక్షముల నంగీకరించెను. ఇది భీష్మ చేయునది. వీరి విధానమువలన స్వరాజ్యము రాదు.

స్వరాజ్యమును సాధించుటకు నాకొకమార్గము దోచుచున్నది. ప్రజలయందు సాంఘిక భేదముల తొలగించి ఏకమొనర్చుటకు ప్రయత్నింపుము. (ప్రజలలో బాగుగ విప్లవము వ్యాపింపజేసి, రాజకీయములని నేమి యోబోధింపును. దీనివలన ప్రజలకు మేలు గలుగును. ఆర్థిక సభ్యుని చేతిలోనే అధికారములేదు. నున్నదని గాని అతడు మంత్రుల బాధించుననిగాని చెప్పుటలన లాభములేదు. ఏ ప్రభుత్వమునందైనను ఆర్థిక సభ్యుడు లేకుండ పోలేదు. అతడు మంత్రులయెడల వెంట కలిసియుగ నుంచునో రిజక్టుకు శాఖలసభ్యులయెడల గూడ అంత కఠినముగ నెయుండును. ప్రతికూలపక్షమువారు రిపుడవలించుచున్న విధానములన ప్రజలకు గమ్యస్థానమును కేర్పరచు. ఏయెడారిలోనికొత్తను కొనిపోయి ఐదులెదకు ప్రజలకు సరియగు మార్గమున నడుప జరిపినదని గోరుచున్నాను.

యూరపియనుల వైఖరి

యూరపియను సభ్యులరేఖన సి.ఇ.వుడ్డుగారుప్రసంగించుచు ప్రభుత్వమును సాగించువత్తుమనవారి తాముబలపరిచెదమనియు జన్మింపజేయుచు రివిజుముగపట్టిగొట్టిరి గను. ఇక వివాదనా పక్షమునుండి బాగ్గగనుండు మనియును విచిరి.

కె.వి.ఆర్. స్వాయి నాయకుడుగారు పిమ్మట ప్రతిపాదనను బలపరచుటకు లేచిరి. ఇంకను వారి యుపన్యాసము యుగింక పూర్వమే 1 1/2 గంటలకుంకే సభివాగు సలహాకరులను లేచిరి.

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము విగిపోవుట

నిన్న మధ్యాహ్నము, ఈ దినములయందు విప్లవ చర్య జరిగిన తరువాత ఈ సాయంత్రము 4 గంటల ౯౦ నిమిషములకు, “మంత్రులయందు విశ్వాసములేదు” అను నిర్ణానమును ఆస్థానము వోలునను జెప్పుగా, అధిక సంఖ్యాకల విప్లవ తిమాలముగ వోలు జేయుట చే నిగిపోయెను. ప్రతిపాదనకు 66 య అనుకూలముగను, 67 య ప్రతికూలముగను సమ్యగులొసగిరి. స్వరాజ్యపక్షమునాకుః, జన్మింపజేయుచున్న పూర్తిగా అనుకూలముగ సమ్యగులొసగిరి. అధికారసభ్యులు, నామికే టెడ్ సభ్యులు, యూరపియను సభ్యులు స్వతంత్ర సభ్యులు అందుకును కుప్పప్రతినిధులముగ వోలుచేసిరి. ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులలో ముఖ్యులిరి వందలు తీర్మానమున కనుకూలముగ సమ్మతించిరి.

భారత శాసనసభ : అనధికార విజయము

శాసనసభ

క్రిమినలు లా సవరణ చట్టమును రద్దు చేసి, వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటకు హైకోర్టుకు హక్కు నీయవలయునని, సర్ గవర్నరు దెచ్చిన చట్టమును, ఇండియా ప్రభుత్వము వారెదిర్చినను భారత శాసనసభవారు కొలది మార్పులతో సంగీకరించి, తమ ధర్మమును ప్రశంసార్హముగ నిర్వహించిరి. ఈమారు భారత శాసనసభ గూడిన పిమ్మట, ఇదియే ప్రథమ అనధికార విజయమని చెప్పవచ్చును. నిర్బంధచట్టములను రద్దు చేయవలయునని, తత్సంబంధముగ విచారణ సంఘమువారు సూచించినను, వారి సూచన లింత వరకు సఫలత గాంచలేదు. అందుచే గవర్నరు రిట్టి చట్టమును దీసికొని రావలసివచ్చెను. నిర్బంధ చట్టములు ప్రజలవ్యక్తిస్వాతంత్ర్యములను భంగ పరచుటకు వయోగ్యమును, అశాంతిని జెచ్చుచున్నవిగాని, వేరొకటి లాభము గలిగించుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు జూపిన ప్రయోజనము లయినను నెరవేరుటలేదు. ఎట్టి నేరముల నయినను అణచివైచుటకు మామూలుచట్టములే చాలును. గవర్నరుగారు చెప్పినట్లు, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువును హైకోర్టులు మార్పు వీలు లేని యెడల, కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమువారే శిక్షలను విధింపవచ్చును. ఇతర ఏర్పాట్లతో బనియే ముందును? స్థానిక ప్రభుత్వముల కీచట్టము సర్వాధికార మిచ్చుచున్నది. ఎట్టి సంఘముల నయినను వీరు అక్రమసంఘముల క్రింద పరిగణించి, అణగద్రొక్కవచ్చును. సామాన్యముగ కాంగ్రెసు సంఘములును వానికి సంబంధించిన యితర సంఘములును అధికారుల ఆగ్రహమునకు గురియగుచున్నవి. సక్రమాందోళనమున కవకాశము దొలగుచున్నది. విచారణసంఘమువారికిని ప్రభుత్వమునకును గుడిసిన ఒడంబడికకు భిన్నముగ క్రిమినల్ లా సవరణచట్టము నిలిపియుంచబడినందులకు గవర్నరుగారు దౌత్యము విచారించిరి. ప్రభుత్వసభ్యులగు కేరారుగారి నిర్దేశముగ సమాధానమును పాటించక, ప్రజాప్రతినిధులు గవర్నరుగారి చట్టమును విచారింపవలయునని తీర్మానించిరి. 54 గురు అనుకూలముగను, 41 మంది ప్రతికూలముగను ఓటుజేసిరి. పిమ్మట క్లాజులను విచారించుచున్నపుడు గూడ, ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రాతికూల్యమునే చూపిరి. దేశమునందు అశాంతి దగ్గననియు, అసహాయోద్యమము వెనుకబడిననియు ప్రభుత్వసభ్యులే ఒప్పుకొనుచున్నపుడు, ఇంకను నిర్బంధ శాసనముల నేల నిలిపియుంచవలెనని లజవతిథానిగారు అడిగిన

ప్రశ్నకు, కేరారుగారు సమాధానము జెప్పజాలక బోయిరి. గవర్నరుగారి చట్టమును ప్రభుత్వమువారంగీకరించి, క్రిమినల్ లా సవరణ చట్టమును రద్దు చేయుటమేలు. ఇల్లెను ప్రభువుగారు సామ్యస్వభావులనియు, విశాలహృదయులనియు పేర్కొందిరి. కాని, వీరు తమ సానుభూతిని కార్యరూపమున బెట్టినగాని ప్రయోజనము లేదు. నిర్బంధచట్టముల వలన ప్రజలకు గలిగెడిబాధ లింతింత గావు. లా ఆర్డరుల విషయమై పట్టుదలచూపెడి అధికారులు, "లాను" సరియగు పునాదులపై బెట్టువలయునుగాని, నిరంకు శాధికారమునకు మారుపేరుగ నుపయోగించి లాభము లేదు. భారత శాసనసభవారు అంగీకరించిన చట్టమును గూడ నిరాకరించుచో, ప్రజల విశ్వాసము పూర్తిగ నంతరించును. చట్టమున కనుకూలముగ 52 మందియు, ప్రతికూలముగ 39 మందియు ఓటు జేయుటచే, ప్రజాప్రతినిధుల యభిప్రాయ మెటులున్నదియు కనుగొనవచ్చును. నిర్బంధ శాసనముల రద్దును, దేశము గాఢముగ వాంఛించుచున్న దనుటకు సందియము లేదు. స్వపరిపాలనమున కన్నను గూడ జన్మస్వాతంత్ర్య రక్షణము ఎక్కుడువిలువ యని ప్రజలు తలంచుచున్నారు. ప్రజలు సహకారము నలుపుట లేదని మొరలిజెడి అధికారులు, సహకారమున కనుకూలవాతావరణము నేర్పరచుట ధర్మము గాదా? నిర్బంధచట్టములను రద్దుజేసి, రాజకీయ నిర్బంధితులను విడువవలెనని, దేశబంధుదాసు ప్రభృతులేమి, కాంగ్రెసు సమావేశము లేమి, కోరియున్నను, యింతవరకట్టి కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు నెరవేర్చలేదు. శాసనసభ లీ విషయమయి చేసిన మొర లింతవరకు అరణ్యరోదనముగ పరిణమించెను. ఈమారు యైనను శాసనసభవారు గావించిన రద్దుచట్టమును ప్రభుత్వమువారు సఫలము గావించెదరేమో చూడవలయును.

క్రిశ్టిశమలగు జగ్గుల్ పాషాగారు

ఈజిప్టు దేశనాయక శిరోమణులగు జగ్గుల్ పాషాగారు చనిపోయినను పిడుగువంటివార్తను వినుట భారతీయుల కెంతదుస్సహముగ నుండునో యూహించవచ్చును. మాతృదేశ స్వాతంత్ర్యము నుద్ధరించుటకు, జగ్గుల్ పాషాగారు చూపిన అకుంతిత ధైర్యమును, కార్యదీక్షయు నిరుపమానములు. పరాధీన దేశములలో నింతటి ధీరులు మరియొకరు కనుపించరు. జగ్గుల్ పాషాగారు లేకున్న, ఈజిప్టు లేదని, బ్రిటీషు లేబరు ప్రమాఖులు ప్రపంచమునకు చాటి, స్వాతంత్ర్యప్రతిపక్షుల పలుకుల కెట్టి విలువ లేదని చూపిరి. ఆధునిక ఈజిప్టును జగ్గుల్ పాషాగారు నిర్మించి రనుట అతిశయోక్తి కానేరదు. వీరు 1860 సంవత్సరమున జన్మించిరి. చనిపోవువరకు వీరు తజేకదీక్షతో స్వాతంత్ర్యస్థాపనకై పాటుబడుచుండిరి. కొంతకాలముక్రిందట అడిల్ పాషాగారి ప్రభుత్వమును పడగొట్టి, జగ్గుల్ పక్షమువారు తమ స్వాతంత్ర్య నిరతిని మరియొకమారు కనుబజచిరి. వీరు కొలదికాలము ముత్రిపడవిని నిర్వహించిరిగాని, వీరి చర్యలను బ్రిటీషు అధికారులు సహించలేక బోయిరి. జగ్గుల్ గారు దేశముకొరకై అనుభవించిన బాధలు మిక్కుటము. వీరిని ప్రవాస మంపిన సంగతిని పాఠకు లెరుగుదురు. ఎన్నికష్టములు సంభ

వించినను, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమమును తీణకాల మయినను విడనాడలేదు. తుదకు వారి పంతము నెగ్గెను. ఈజిప్టు దేశపు హక్కు గుర్తించబడెను. ఇప్పటికిని, ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యమును క్రియలో తగ్గించు ప్రయత్నము గలదు. కాని ఈజిప్టు దేశవాసు లిందుకు లొంగజాలరు. జగ్గుల్ పాషాగారు దివంగతులయినను, వారి సంబోధనలను కొనసాగించు అనుచరవర్గము ఈజిప్టునందుగలదు. ఇటీవల, ఈజిప్టురాజుగారికి జార్జి సార్వభౌముడు ఆపూర్వస్వాస మొసగెను. ఈజిప్టు దేశ మున్నతస్థితి గాంచె ననుట కిది నిదర్శనము. మిల్నరుగారికిని జగ్గుల్ గారికిని జరిగిన ఒడంబడిక, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించుచున్నది. ఈజిప్టుకు విదేశములలో ప్రతినిధులను నియమించుటకు గూడ హక్కు ప్రసాదించబడెను. ఇంగ్లండు ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యమును గౌరవించుకొలదియు, రెంటికిని వ్యథ సఖ్య మేర్పడును. జగ్గుల్ పాషాగారు మాతృదేశవిముక్తిని కనుబార గాంచి దివంగతులయిరి. అట్టి యశ్వప్తము భారతీయ నాయకుల కింకను గలుగలేదు. ఈజిప్టులో జరిగిన అల్లరుల నవకాశముగ గైకొని, మిల్నరు ఒడంబడికను భగ్గుము గావించుటకు ప్రయత్నములు జరిగెనుగాని, జగ్గుల్ గారి కార్యదీక్షవలన ఆవి సఫలము గాంచలేదు. ఈజిప్టు దేశచరిత్ర నిలిచియుండు వరకు, జగ్గుల్ గారి నామము నిలిచియే యుండును. వీరు విగతజీవులయ్యు స్థిరజీవులే. జగ్గుల్ గారి చరిత్ర, పరాధీనజాతుల కెల్లపుడును మేలుకొల్పుగనే యుండును. హిందూదేశము స్వేచ్ఛ బడయుచో, జగ్గుల్ గారి ఆత్మ మిగుల సంతృప్తి జెందుననుటకు సందియము లేదు.

బెంగాలు నిర్బంధితులు : గవర్నరుగారు

బెంగాలు గవర్నరుగారు, నిర్బంధితుల విడుదల గూర్చి శాసనసభలో గావించిన ప్రసంగము, కొంతవరకు ఆశాజనకముగనున్నది. గవర్నరుగారు కన్నరెట్టిపు నాయకులైనను, స్వపరిపాలనాసమన్వయముమై ప్రతికూలాభిప్రాయము గలవారైనను, లిబరలు గవర్నరుగారు లిట్టను ప్రభువుగారికన్నను క్రియలలో మెరుగని యనించుచున్నారు. ఇటులనే కన్నరెట్టిపు రాజప్రతినిధులుగు ఇర్విను ప్రభువు గారి ప్రసంగములును చర్యలును, లిబరలు రాజప్రతినిధి యగు రీడింగు ప్రభువుగారి వైఖరికి దీసిపోవుటలేదు. ఒక్కవిషయ మిందుమూలమున బయల్పడుచున్నది. లిబరలు పక్షమువారయినను, కన్నరెట్టిపు పక్షమువారయినను, హిందూదేశమునకు సంబంధించినంతవరకు దాదాపు ఒక్కరీతిగనే మెలగుచున్నారనుట స్పష్టము. నిర్బంధితులను వదలివైచుటలో, క్రొత్త గవర్నరుగారు జాగ్రత్తగాను శ్రద్ధవహించుచున్నారు. ప్రజిక్షనాయకులగు సుభాష్ చంద్రబోసు, యస్. సి. మిత్రగార్లు వదలివేయబడుట శుభచిహ్నము. ఇటీవల వదలివేయబడిన వారు గాక, ఇంకను అరువదిమంది నిర్బంధమున నున్నట్లు దెలియుచున్నది. సంవత్సరాంతములో పల వీరిలో చాలమందిని వదలివైచెదరనియు, ప్రతి వ్యక్తినిగూర్చియు తాము ప్రత్యేకముగ విచారించెదమనియు, గవర్నరుగారు వాగ్దానముజేసిరి. కాని సంవత్సరాంతమువరకేల నేచియుండువలయునో తెలియదు. నిర్బంధితులపై నింతవరకెట్టి నేరములను

పాపలేదు. వారి నేరమును కోర్టులో రుజువుచేయలేదు. నిర్బంధితులను గూర్చి చేసిన ఆరోపణలు, న్యాయచట్టముక్రింద మోపెడి "ఛార్జీలు" గానని, భారతశాసనసభలో కేరారుగారే ఒప్పుకొనవలసివచ్చెను. అట్టితరీ, విచారణలేకుండా నిర్బంధమున నుంచుటకు బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి కెట్టిహక్కుగలదో తెలియదు. జాకసగురు బెంగాలు ప్రభుత్వపు అవకీర్షిని బాడలచుచో, వెన్వెంటనే నిర్బంధితుల నందరను విడుదల జేయుట యవసరము. కాలము గడపుటవలన, నెట్టి ప్రయోజనము గలుగదు. నిర్బంధితులలో నలుపురు రోగములచే బాధపడుచున్నట్లు తెలియచున్నది. సుభాషచంద్రబోసుగారు జీవచ్ఛవమై ఎటులబయల్పడిరో చెల్లవచ్చురలేదు. మరియొక యవసరము జయిలులోనే ధనిపోయెను. ఇట్టి వారికి ప్రభుత్వమువారి కెట్టి పరిహారము నొసగగలదు? చనిపోయినవారి శ్రాద్ధపు ఖర్చులను మాత్రము ప్రభుత్వమువారిచ్చెదరనియు, ఇంతకన్న నెక్కుడు సొమ్ము నిచ్చుట కవసరము లేదనియు, హోంమెంబరుగు మాబద్దేగారు జవాబిచ్చిరి. తాము చేసిననేర మెట్టిదో తెలియకుండా, జయిల్లో మృగ్యుడన్న బెంగాలు యవకులస్థితి ఎట్టివారి కయినను జాలి గలిగింపక మానదు. వీరి నేరముల నయినను రుజువుచేయవలయును. లేనియెడల వెంటనే వదలివైచుట యవసరము. ఇంతియగాని, అనుమానముపై సంవత్సరములకొలది కారాగృహములందుంచుట, ఎట్టిన్యాయసూత్రమున కయినను భిన్నమే యగును. బెంగాలు వెలుపలకు బంపబడిన నిర్బంధితుల సౌకర్యముల నాయాప్రభుత్వములవారే చూచెదరని చెప్పబడెను గాని, వీరు ఎవరికి బాధ్యులారో తెలియదు. బందుగులు నిర్బంధితులను జూచుటకు ప్రస్తుత మొనగు అవకాశము లత్యల్పము. వీనిని మార్పుటకు ప్రభుత్వమువారిొప్పుకొనకపోయిరి. బెంగాలు గవర్నరుగారి ప్రసంగము కొంతవరకు ఆశ కెడ మిచ్చుచున్నను, బోసుగారు చెలిసినట్లు, నిర్బంధితులను వెంటనే విడుదలజేయనియెడల, ప్రజలలో సంతృప్తి గలుగజాలదు. కాలయాపనవలన నష్టమేగాని, లాభము గలుగజాలదు. ప్రభుత్వమువారి కెటుల బలికినను, స్వరాజ్యపక్షాదోశనమే నిర్బంధములకు కారణ మయ్యెనని ప్రజలు తలంచుచున్నారు. అట్టి యభిప్రాయమున కింకను ఎడమిచ్చుట పాడిగాదు. ఏకారణముచేనయినను, మరల స్వరాజ్యపక్షము బెంగాలులో బలపడుచో, నిర్బంధితుల విడుదల జెనుకకు బోవునని యూహింప నవకాశముగలదు. ఈలోపల దుస్సంఘటన మేమియు జరుగనియెడల, బెంగాలులో ఇప్పటివలె ప్రశాంతస్థితి నిలిచియుండి, విడుదలయ్యిన నిర్బంధితుల ప్రవర్తనము తిన్నగ నున్నయెడల, ఇతరులు గూడ వదలివేయబడుదురని, గవర్నరుగారు నుడివిరి. దీనియందు స్వరాజ్యపక్షాదోశనము మరల ప్రబలకుండా నుండవలెనను ధృవి గనిపించుటలేదా? ఇట్టి యనుమానమునకు తావు లేకుండా జేయుట, బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి ధర్మము.

బెంగాలు : విశ్వానరాహిత్యము

బెంగాలు శాసనసభలో గూడ విశ్వానరాహిత్యతీర్మానము నిన్నటిదినమే ప్రతిపాదించబడెను.

స్వరాజ్యపక్షసభ్యులగు డాక్టరు రాయగారి తీర్మానము నుపపాదించుట కనుజ్ఞగోరిరి. హాజరయిన సభ్యులలో నాల్గింట మూడు వంతుల మండికన్నను హెచ్చుసభ్యులు లేచి నిలువబడి యుండుటచే, అధ్యక్షు లీతీర్మానమును చర్చించుట కవకాశ మిచ్చిరి. రేపటిదిన మితిర్మానము చర్చింపబడును. తీర్మానము నెగ్గ ననుటకు సందియము లేదు. మంత్రులలో నొకరుగ చక్రవర్తిగారు నేను నల్ బ్యాంకుకు డైరెక్టరుగ నుండిరి. బ్యాంకు దివాలాయయ్యెను. అట్టితరీ బ్యాంకుప్రతినిధిగ వీరు సభ్యులుగ నుండుటకు వీలులేదను నాక్షేపణగలద. బెంగాలు గవర్నరుగారు విశ్వానరాహిత్యతీర్మానమునుగూర్చిగూడముచ్చటించిరి. ఇయ్యది తీవ్రమగు తీర్మానమనియు, ఫలిత మేముగనో యోచింపక దీనిని ప్రతిపాదించియుండరనియు, గవర్నరుగారు పలికిరి. బెంగాలురాష్ట్రమున కీవిషయముక్రొత్తగాదు. ఇది వరకు రెండుమార్లు ద్వంద్వవిధానమును శాసనసభ వారురద్దుజేసియుండిరి. మరియొకమారు రద్దుజేయుట వలన నెట్టిఫలము గలుగనో వీరికి తెలియకపోలేదు. తమ బాధ్యతలను ప్రజాప్రతినిధులు గుర్తింపవలయునని, గవర్నరుగారు గోరుచున్నారు. గుర్తించియే, యిట్టి పనికి వారు దిగిరనుట నిశ్చయము. విశ్వానరాహిత్యతీర్మాన మంగీకరింపబడుచో, శాసనసభ వారి నిశ్చయమును తాము ఆమోదించెదమనియు, ఆవిమ్మట మంత్రులు తమ ఉచ్యోగములను నిలుపుకొన వీలు లేదనియు, గవర్నరుగారు గట్టిగ జెప్పటచే, సందియమునకు తావుండదు. మంత్రులు రాజీనామానిచ్చిన విమ్మట శాసనసభను నిలిపివైచి, వాడిస్థానమున ఇతరులను నియమించు విషయమును గవర్నరుగారు రాలోచించింతురట. రాయల్ కమిషను త్వరలో వచ్చుననియు, సంస్కరణము లేకుల నిర్వహింపబడునో విచారించుననియు, వారి రిపోర్టుపైననే భావి పరిణామ మాధారపడియుండుననియు గవర్నరుగారు తేటపరచిరి. విద్యాభివృద్ధియందును, ప్రజాహిత నేవయందును ముందంజ వైచిన, బెంగాలు మద్రాసు బోలు పెద్దరాష్ట్రములు ద్వంద్వప్రభుత్వముతో నిమిత్తములేదనియు సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వరీపాలనము గావలయుననియు కోరుచుండ, రాయల్ కమిషనువారయినను కాదనుట కెటుల వీలుండును? ప్రజాభిప్రాయమును స్పష్టముగ తెలుపుట కింతకన్నను పేరు మార్గముండదు. ద్వంద్వ పరిపాలనమును నిర్వహించిన మంత్రులే, మడ్డిమెనుగారియెదుట ద్వంద్వ విధానము నిరుపయోగమనిచాటిరి. శాసనసభలును, కాంగ్రెసు సభయు నటులనేచాటును. దేశాభిప్రాయ మింతస్పష్టముగ వెలువడుచున్నను, రాయల్ కమిషనువారు అన్యభా తలచి, పార్లమెంటుసభ వారు మరల సంకుచితసంస్కరణములనే ప్రసాదించ నెంచుచో, భారతవర్షపు భావ్యభ్యుదయము ఇంగ్లండుపైగాక తమపైననే నిలిచియున్నదని, భారతీయులు బాగుగ గ్రహింపనేర్తురు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులు సర్వే పరీక్షకు బోవచ్చునని, ఇండియాప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. ఈ రీతిని సౌకర్యములు కొలది కొలదిగ బయల్పడుచున్నవి.

మే మిదివరకు సూచించినట్లు, ఇతర విశ్వవిద్యాలయములపట్టభద్రులకు గల హక్కుల నన్నిటిని, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు జేందినవారికి గూడ వెంటనే ప్రసాదించుటన్యాయము. 'తడవ' కొక ఉత్తరువును ప్రచురించుట ప్రయోజనకరము గాదు. విశ్వవిద్యాలయమువారి విషయమై పట్టుదలబాపుట యవసరము. రాబోవు శనివారమున జరుగు ఏకాడెమిక్ కౌన్సిలుసభలో కొన్ని ముఖ్యముగు విషయములు చర్చకువచ్చును. ఇతరమార్పుల సం గతి ఎటు లున్నను, దేశభాషామూలకవిద్యను ప్రవేశ పెట్టుటకు తగిన ఏర్పాటులను వెంటనే జేసినగాని, అకాడెమిక్ కౌన్సిలువారు తమధర్మమును నెరవేర్చినవారు గాజాలరు. విశ్వవిద్యాలయోపయోగమును విస్తరింపజేయబాలగు. సభ్యులు ప్రతిపాదించెడి తీర్మానములలో నిర్బంధ వ్యాయామమునకు సంబంధించినది గలదు. ఈసందర్భమున సులభసాధ్యమును, చౌకయునగు దేశీయవ్యాయామమును ప్రవేశపెట్టుటకు అకెడిమిక్ కౌన్సిలువారు ప్రయత్నించుట ముఖ్యము. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు డ్రాఫ్ట్ పవర్తి తక్కువగ నున్న నమయమున, దేశీయ వ్యాయామ మవసర మగుచున్నది. మరియొకతీర్మానము స్కూలుఫైనలు పరీక్షను తీసివైచి, మెట్రిక్యులేషను పరీక్షను నెలకొల్పుట కొకవిధానమును తయారుజేయగోరుచున్నది. ఈసందర్భర మింకను స్కూలుఫయినలు పరీక్ష నిలిచియేయుండును. దాని సానమున మెట్రిక్యులేషను పరీక్షను నెలకొల్పబడుచున్నచో, పరీక్షాకాత్మకమునుతగ్గించి విద్యార్థుల నది క్రుంగజేయకుండా జాడపలయును. ఇంగ్లభాష కనవసరప్రాముఖ్యము నొసగి, విద్యార్థుల కిచ్చుందుల గలిగించుట పాడిగాదు. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయములోవలెనే, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునందును రోజు కొకపేదరులో పరీక్షజేయవలయు నని, యొక సభ్యుడు గోరుచున్నాడు. ఇట్టి సౌకర్యము గావించుట యవసరమేగాని, మదరాసు విశ్వవిద్యాలయముతో పోటీపెట్టుకొనవచ్చురలేదు. ఏలన, మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ మిట్టి సౌకర్యమును తీసివైచినది. ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలో ఒక్కసారికన్న నెక్కువసార్లు తప్పిపోయినచో, పరీక్షకు బోవుటకు వీలు లేదని యొక సభ్యుడు తీర్మానము బువెను. బి. ఏ. మెట్రిక్యులేషను పరీక్షల విషయమున గూడ నిట్టి తీర్మానము గలదు. ఈ తీర్మానములను అకాడెమిక్ కౌన్సిలు అంగీకరింపకుండుట యుక్తము. కడచిన పరీక్షల ఫలితములు మిక్కిలి నిరుత్సాహము గలిగించెను. పరీక్షాకాత్మకమునకు దోడు, ఇట్టి అనవసర నిర్బంధములను ఏకప్రవేశపెట్టుచో, విశ్వవిద్యాలయముపట్ల విద్యార్థులలో నభిమానము బాత్తుగ తగ్గిపోవును.

సంఘసంస్కరణసభ

నేపనల్ కాంగ్రెసుసభతో పాటు, సంఘ సంస్కరణ సభను గూడ జరుపుట ఆచారముగ నుండెను. ఇట్టి యాచారము ననుసరించి, మదరాసులో హైందవ జాతీయ సాంఘిక సంస్కరణ సభను జరుపు తలంపు గాదు. ఈ విషయమును విచారించుటకు, రాయపేటలో నొక సమావేశము గూడెను. సభను జరుపు గిమిత్త మొక తీర్మానము చేబడెను. కాని సభ పేరును హిందూసాంఘిక సంస్కరణసభ యని మూలపలయునని నిశ్చయించెను.

గోరుచున్నది. జాతీయ అనుమాటను తీసివేయవలయునని గూడ సవరణ గోరెను. సవరణను సమావేశమువారు మొదట సంగీకరించినను, సవరణతో గూడిన తీర్మానమును నిరాకరించిరి. మరియొకసభను సమావేశపరచి ఈ విషయమును నిర్ణయించుటకు, నిర్ణయించిరి. ప్రాంతవసతులను సంస్కరణసభ యనుమాట కర్థము లేదు. సంస్కరణసభ హిందువుల ఆచారముల గూర్చియే యింతవరకు విచారించుచుండెను. ఆతి బ్యాచిలరాహములు, స్త్రీ పునర్వివాహము, సముద్రయానము, జాతి భేదములు మున్నగు విషయములు కేవలము హిందువులకు సంబంధించినవి. ఇతర సంఘముల వారికి వీని విషయమై ఎట్టియభ్యంతరము లేదు. హిందూసంఘమునకు సంబంధించిన విషయములను చర్చించునని తమ గూడెడి సభ హిందూసంస్కరణసభయేయగును. కాంగ్రెసునందువలె అన్ని పంఘములును కలసి యాలోచించుట కిందు కవకాశము లేదు. సభనామమును మార్పుచో, హిందువుల కెక్కుమ సానుభూతి గలుగుట కవకాశము గలదు.

మద్రాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

కే. ఉప్పిసాహెబుగారు:—గొల్ల హోంమెంబరుగారు దయచేసి యీ క్రిందివిని సమధాన మిచ్చెదరా?

(1) ఆంధ్రమాను దీవులలో మామిడిలకు నివాసముల కేంద్రీకరణచేసి చేయబడిన ఏర్పాట్లు రద్దు చేయవలసినదనియు ఇదివరలో సదరు ఏర్పాటుననుసరించి ఆంధ్రమాను దీవులకు పంపబడిన మామిడి స్త్రీలను నిల్లలను తిరిగి స్వదేశమునకు పంపవలసినదనియు యీ శాసనసభవారు చేయుచుండిన తీర్మానముననుసరించి గవర్నమెంటువారు ఏదైన చర్య జరిపియుండిరా?

(2) జరిపియుండవో, ఏమిచేసిరి?

(3) పై తెలిపిన తీర్మాన ముపాదించబడిన దరిమిలాను ప్రైవేటులను మామిడి స్త్రీల సంఘమందిని నిల్లల సంఘమందిని తిరిగి స్వదేశమునకు పంపియుండిరి?

(4) ఆంధ్రమాను దీవులనుండి తిరిగి రావలయునని ఎందరు మామిడి స్త్రీలను నిల్లలను తమకోరికను తెలియజేసియుండిరి?

ఈ మామిడి స్త్రీలను నిల్లలను స్వయంపోషకులని పిలువబడు సామాన్య ఖైదీలను వర్తించెడి నిబంధనలనుసరించియే పరిపాలింపబడుచున్నారా? అట్లు వీరయెడల ఖైదీనిబంధనలను నిర్దిష్టమున యెడల ఆంధ్రమాను దీవులలో యీ స్వతంత్ర పౌరులు ఏ చట్టములనుబట్టి పరిపాలింపబడుచున్నారా?

(5) వారియెడల నిర్దేశితములనున్న న్యాయశాసన నిబంధనల ప్రతినికటి గవర్నమెంటువారు యీ సభ యెదుట సమర్పించగలరా?

ప్రత్యుత్తరము:—(1) (2):— 1927 జూన్ 23 తేది న్యాయ శాఖ (సామాన్యవ్యవహారములు) సంబంధించిన 1981 నెంబరు గవర్నమెంటు ఆర్డరులలో కొరెసమాధానముకలదని తెలియజేయబడినది. సదరు జి.ఓ. యొక్క ప్రతి యీ శాసనసభలోని అసభకార్యదర్శకులందరికిని పంపబడినది.

(3) ఎవరునలేరు. (4) (5):— ఆంధ్రమాను దీవులలో చీఫ్ కమిషనరుగారినిబట్టి సంజాయిషీ తెప్పించబడుచున్నది.

అట్లుతో హమీదుఖాన్ గారు:— యీ కాన్సిలువారు తీర్మానముచేసినవిషయంబున ఎంతమంది మామిడిలకు పంపబడినో తెలియజేసెదరా?

హోంమెంబరు:—అవును పంపబడిరి.

అట్లుతో హమీదుఖాన్ గారు:—శాసనసభా తీర్మానంబరకు మామిడిలకు ఆంధ్రమానులకు పంపుటవిషయములో ఎవరు బాధ్యులు? మద్రాసు గవర్నమెంటువారా? ఇండియాగవర్నమెంటువారా?

హోంమెంబరు:—ఈ ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పట సాధ్యముకాదు.

బషీరుగారు:—ఎందుచేత?

హోంమెంబరు:—మద్రాసు గవర్నమెంటువారికిని ఇండియా గవర్నమెంటువారికిని యీ విషయమై జరిగిన ఈ తర ప్రత్యుత్తరము రహస్యములను బట్టి బహుభాషము.

హమీదుఖాను:—శాసనసభా తీర్మానాంతరముకూడ మామిడిలకు పంపుటలో మద్రాసు గవర్నమెంటువారు బాధ్యులేనా?

హోంమెంబరు:—అవును. కొంతవరకు బాధ్యులే.

బషీరుగారు:—ఆంధ్రమాను దీవులయందు ఆమలులోనున్న పరిపాలనాశాసననిబంధనలు గవర్నమెంటువారివద్దనున్నవా?

హోంమెంబరు:—అందుకు సంబంధించిన సంజాయిషీ యంతయు గవర్నమెంటువారివద్ద కలదు.

టి. ఆదినారాయణ శెట్టిగారు:—కమిషనరు యొక్క యిష్ట మేన్మాయనూ తమగా ఆంధ్రమానులలో వర్తించుచున్నదా? లేక నిర్దేశమైన నిబంధనలేవైనను కలవా?

హోంమెంబరు:—ఈ విషయమై సమాధానమిచ్చుటకు కొంత గడువులు కావలయును.

బషీరుగారు:—ఆంధ్రమాను దీవులకు సంబంధించిన శాసన నిబంధనల ప్రతులు తమవద్దనున్నవి చెప్పియుండిరి. గదా? అట్టి ప్రతులను యీ సభలో సమర్పించెదరా?

హోంమెంబరు:—నాకు కొంతగడువు యివ్వవలెను.

బషీరుగారు:—ఉప్పిసాహెబుగారు అడిగియుండిన ప్రశ్నలోని (ఎంఫ్) భాగము మీకు తగినగడువు యిచ్చి తెలియజేయబడియున్నది. ఆ ప్రశ్నయే యిదియగుటవల్ల కావలసిన గడువు మీ కిదివరకే యివ్వబడినది.

హోంమెంబరుగారు జవాబు చెప్పక మిన్నకుండిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు:—గత సమావేశములో ఆంధ్రరాష్ట్రమునుగూర్చి చేయబడిన తీర్మానమునుగూర్చి ఏమి చర్యజరుపబడినదో గొల్ల రెణ్మామెంబరుగారు తెలియజేసెదరా?

ప్రత్యుత్తరము:—ఇండియా గవర్నమెంటు ఆఫ్ యొక్క 52 (ఏ) సెక్షను ననుసరించి సదరు తీర్మానము ఇండియా గవర్నమెంటుకు పంపబడినది.

దండు నారాయణరాజుగారు:—ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రమునుగూర్చి యీ సభవారు చేయుచుండిన తీర్మానమునుగూర్చి గవర్నమెంటువారు ఏమిచర్యజరిపిరో తెలియజేసెదరా?

ప్రత్యుత్తరము:—హరిసర్వోత్తమరావుగారి ప్రశ్నకివ్వబడిన ప్రత్యుత్తరమును చూచుకొనవలెను.

దండు నారాయణరాజుగారు:—సదరు తీర్మానమును మద్రాసు గవర్నమెంటువారి సిఫార్సుతోమాదా పంపినారా?

ప్రత్యుత్తరము:—గవర్నమెంటువారు రెట్టి సిఫార్సును చేయలేదు.

అయ్యుడేవర కాశీరత్నరావుగారు:—మద్రాసు గవర్నమెంటువారు సదరు తీర్మానమునుగూర్చి తమ యభిప్రాయము చేసిన తెలియజేసియుండిరా?

ప్రత్యుత్తరము:—లేదు

దేవాదాయ ధర్మాదాయ చట్టము

జే. ఏ. సల్లానాగారు:—హిందూ దేవాదాయ పరిపాలకసంఘమువారు నిర్వహించిన వ్యవహారములను బట్టియు యీ పరిపాలక సంఘము (బోర్డు) ఎక్కువగా ప్రజాహితేమై వ్యవహరించగలదులకు సదరు పరిపాలక సంఘముయొక్క సిబ్బంది ఖర్చుకై రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి రెవిన్యూలోనుండి కావలసిన ద్రవ్యము వినియోగించవలసినదిగా సదరు దేవాదాయ ధర్మాదాయ పరిపాలక బోర్డువారు చేసిన సలహా ప్రకారము చేయుటకు గవర్నమెంటువారు నిరాకరించుటను బట్టియు యీ దేవాదాయ ధర్మాదాయ చట్టమును పునర్విమర్శించి సదరు చట్టముయొక్క నిబంధనలు ఎక్కువ ప్రజారంజకమై ప్రజాభిప్రాయమున కెక్కువయనుగుమై యుండునీతిని సరియగుట కొక పవరచట్టమును గవర్నమెంటువారు ప్రతిపాదించు దలించిరా? అట్లు ప్రతిపాదించుట యెప్పుడు జరుగును?

ప్రత్యుత్తరము:—1927 జనవరి 27 తేదీని 97 (5) ప్రశ్నకు యివ్వబడిన సమాధానము చూడవలెను. ఏవిధముగా చట్టము సవరింపబడవలెనో గవర్నమెంటువారు ఆలోచించుచున్నారని సదరు సవరణచట్టము త్వరలోనే ప్రతిపాదించబడును.

సల్లానాగారు:—చట్టమును సవరించుట కింత యాలస్యమెందులకు జరుగుచున్నదో తెలియజేసెదరా?

గొల్ల రంగనాథమొదలియారుగారు:—ఈ చట్టసవరణను గూర్చి యాలోచించుటకై నిర్ణయింపబడిన సభవారియొక్క దీర్ఘలోచనలవల్ల యీ అలస్యము జరుగుచున్నది.

కొచ్చిన మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు

ఏ. బి. శెట్టిగారు:—కొచ్చిన మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు ఎన్నికలను త్రోసివేయవలసినదని గవర్నమెంటువారిని కోరుపినదిగా మలబారుజిల్లా కలెక్టరుగారికి కొచ్చిన యూజిఓపియను వర్తకసంఘమువారు విజ్ఞాపనచేసికొనిరా?

ప్రత్యుత్తరము:—ఈవిషయమై 108 ప్రశ్నలోని 2-వ క్లాజునకిచ్చిన జవాబే మీకును యిచ్చుచున్నాము. ఏమనగా:—“మ్యూనిసిపాలిటీ వ్యవహారముల సక్రమ నిర్వహణార్థమును, లేదుచేయర్థ మేమార్థమును జరుపవలసిన చర్యను జరుపగలదులకై కలెక్టరుగారిని కొచ్చు లోగడ మునిసిపల్

లు చెయ్యవలెగా నుండి పరిపాలనచేసి గవర్నమెంటువారిచే గర్హింపబడియున్నవారే తిరిగి కొచ్చిన మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలుగా ఎన్నుకొనబడుటను ఖండించుచు ఆక్షేపించుచు కొచ్చిన వర్తకసంఘమువారు 1927 మార్చి 7 తేదీని చేసిన తీర్మానమునాత్రమే గవర్నమెంటుకు నిశ్చయపడినది.

సి. వి. వి. అయ్యంగారు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలును గర్హించేసి ఎత్తివేయవలసిన దని యూజిఓపియను సంఘమువారు అడిగియుండిరా?

జవాబు:—అవును.

జి. బి. శెట్టిగారు:—నాయకుగారు:—సదరు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలుపుట్టి ఎంతకాలమైనది. జవాబులేదు.

కృష్ణన్ నాయకు:—ఈ మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు 60 సం॥ములు నుండియు ఉన్నదను మాట వాస్తవమేనా?

మంత్రిగారు:—అవును.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

పట్టప్రదానసభ

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములో వేదాంత శాస్త్రోత్తరముగానున్న ప్రొఫెసరు యస్. రాధాకృష్ణను యం. ఏ. డి. గారు 1927 డిసెంబరు 5 తేదీ సోమవారము నాడు బేజవాడలో జరుగనున్న ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదాన సభ క్కునందు హితోపన్యాసముసంకల్పన అగీకరించిరి.

నోటీసు

నర్సారావువేట డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 126/27

వాది:—చిల్లరిగ హనుమంతరావు.

ప్రతివాదు:—1 చల్లా పరశేషి.

2 తుమ్మలగుంట శేషగిరిరావు

ఈ నెంబరునవాది ప్రతివాదులపయ్యి ప్రాముఖ్యతనుబట్టి 47-0-6 లాగు దావాచేయగా సదరు దావాలో వారు ఆక్షేపణ చెప్పుకొనినది త్త 5-9-27 తేదీ వాయిదావేయబడినది. కనుక ఆక్షేపణ ఉన్నయెడల వాయిదాకోజుకు హాజరయి కోర్టువారితో మనవిచేసికొనవలెను.

B. V. HANUMANTHA RAO,

వాదీరత్నన స్తీడరు

కావలి డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టులో

OS 51/27

వాది:—బొగ్గనరపు చెయరామయ్య

ప్రతివాది:—1 పద్మ నారిగాడు వగయిరాలు.

యీనెంబరు వాది ప్రతివాదులపైన 15-1-27 తేదీన దావాతెచ్చినందుకు 1 ప్రవాదికి నోటీసునిమిత్తం 26-8-27 తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నది. ఆనాటికి 1 ప్రతివాది హాజరుకానియెడల యకస్పర్శగా కోర్టువారిట్ల తీర్మానించబడును.

యం. వెంకటనారాయణయ్య

స్తీడరు, కావలి 15-8-27

ప్రకటన

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాపిప్పర గ్రామకాపురముల దుడుగు బ్లూరాజు అనే సామరాజు గారికు మారుదునరసింహారాజుగారు దున్నహవాసము:—నిశ్చిహారాజు లావుత్రికలవాటుపడిత్రాగుడు జూదంపగయి రాదుర్నడతలకు లిగియుండి తనయొక్కయు తనమైనరుకుమారుడు సుబ్బరాజు యొక్కయు కుటుంబాన్ని పాడుచేయుచున్నారని ఆయన (Illegal, Immoral and false debts)నుకొన్ని ఇదివరలో చేసినటున్న మరెన్నిటినిచేయవలె యున్నటున్న అదేధముగా ఛెల్ల రాశితంఖాలు క్రయములుగయిరా అన్యాయములకు టుంబుకొని విషయమై జగ్గించుచున్నట్లున్న మైనరుగార్డియనుకు తెలిసినది. అట్టిరుణములుగాని అన్యాయములుగాని ఏమిన్ని ఛెల్ల కేరవు. కుటుంబాన్ని పాడుచేయకేరవు ఆయనకుబదులు యిచ్చువారున్న ఆయనవలన అన్యాయములు పొందుచున్నట్లు ఆ transactionsచెల్లవుగనుక అందువల్ల సచ్చేకష్టమును భరించవలసి వుంటుంది గనుక యీసంగతులు అందరకున్న తెలియగలదులకై యీ ప్రకటనచేయడమయ్యిది ఇట్లు మైనరుయొక్క గార్డియను మేనమామనంద్యాల సుబ్బరాజుగారికుమార్డు కృష్ణం రాజు సాకిన గణ్యవరం.

సంద్యాల సుబ్బరాజుగారి

కుమార్డు కృష్ణంరాజు వ్రాల్చు

22-8-1927.

బెజవాడ స్పిన్నింగ్ అండ్ వీవింగ్ మిల్స్, లిమిటెడ్, బెజవాడ.

ఆంధ్రదేశములో ప్రధానమైన ప్రశస్తమైన సంస్థ - గమనించవలసిన పది ఆదర్శములు

- 1 హిందూదేశపు ప్రతి పరిశ్రమను ఎట్టి యిక్కట్లకు నను యోగ్యకాపాడుము.
- 2 హిందూదేశమునకు పండిత ప్రతి అంతయు అవసరమని తెలిసికొనుము.
- 3 హిందూదేశమున కంతయు వలయువస్తువులు తయారగువరకు ప్రతి యెగుమతి నాపివేయుము.
- 4 వస్తువుల పరిశ్రమలో ఆసాంతము హిందూదేశములే నియోగింపుడు.
- 5 కుద్రబద్ధులుగాని, హిందూదేశపు మిల్లువస్తువులుగాని కొనుము.
- 6 ప్రస్తుతకాలమానస్థితిలో యంత్రములను త్రోసివేయుటకు.
- 7 రాజకీయ వ్యాపారములకు ముఖ్యహారము, వ్యవసాయము హిందూదేశపు పరిశ్రమలని జ్ఞప్తియందుకొనుము.
- 8 ప్రజలవిద్యా సౌఖ్యములకొరకు నీననాధికభోగములను వదులుకొనుము.
- 9 దేశదారిద్ర్యమును నిర్మూలము గావింపుము - నిరుద్యోగమును రూపుమాన్ముము. దేశీయధనసంపదను పరిలక్షియుము.
- 10 లాభకరమైనదేమిటో పరిపాలింపబడు హిందూపరిశ్రమలయందభిమానముంచి ద్రవ్యమును వినియోగింపుడు.

8890

కోరాలాంగ్లాట, పైను, ధోవతులు, బొంబాయి పర్చింగులు, దుప్పట్లు, తుండుగుడ్డలు, వస్త్రాలు పరిశీలించబడిన బలమైన నూలుతో తయారైన నాణ్యమైన వస్తువులు కడుసరసమైన ధరలకు అమ్మబడుచున్నవి. విదేశీవస్తువులు కొన నవసరములేదు.

ఈమిల్లు వస్తువుల నాణ్యత అనుభవమువీధినే తెలియును. దేశభక్తిగల ప్రతిహిందూదేశీయుడును ముఖ్యముగా ప్రతి ఆంధ్రుడను దీనిని అభిమానించి వృద్ధికి తెచ్చుటకు వేడుకొనుచున్నాము.

ఇంకను చాలా వాటాలు అమ్మకము కావలసియున్నవి. వివరముకోరువారు యీవిరునామాకు వ్రాయగోరవచ్చు.

గూడూరి లక్ష్మణరావు బి. యె, మేనేజింగ్ యేజంట్ అండ్ డైరెక్టరు, బెజవాడ.

వాతావరణస్థితి

1927 నంబి ఆగష్టునెల 24-వ తేది బుధవారము

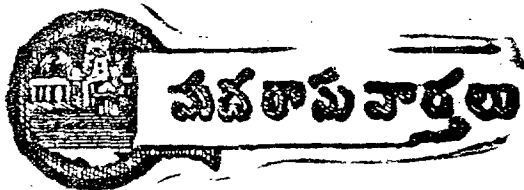
ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	జూలై నెల 1-వ తేది నుండి వర్షము	జూలై నెల 1-వ తేది నుండి వర్షమునకు వ్యత్యాసము
గోపాల్ పూర్	83.8	77.3	2.45	83.54	+ 14.98
విశాఖపట్నం	78.9	75.4	0.87	19.98	+ 6.74
కాకినాడ	80.5	75.5	0.19	17.01	+ 2.45
మచిలీపట్నం	86.6	78.5	0.72	18.94	+ 2.84
కర్నూలు	90.2	72.8	1.88	18.26	+ 1.47
జిల్లూరి	88.8	78.6	0.08	5.53	+ 0.01
ఆనంతపురం	8.47	+ 0.20
కడప	96.6	80.3	...	10.12	- 1.09
నెల్లూరు	98.0	77.4	...	5.51	- 0.94
మద్రాసు	96.6	88.0	...	8.16	- 1.07
కడపూరు	97.6	82.2	...	6.84	- 1.42
సీలమ	91.1	72.8	...	20.27	+ 8.88
కోయంబూరు	87.7	70.8	...	8.89	- 0.56
తిరుమనూరు	96.0	78.6	...	5.65	+ 0.18
నాగవల్లి	95.5	81.2	...	4.40	- 1.55
నరసరావుపేట	97.1	77.7	...	8.68	+ 2.24
పాంబట్	87.9	80.4	...	0.22	- 0.88
తిరునల్వేలి	0	- 1.24
తిరువేండూరు	81.0	76.5	...	28.56	- 0.41
కొచ్చిపూడి	81.7	74.1	0.26	57.46	- 4.81
కాకినాడ	87.8	74.2	0.86	79.37	+ 2.08
మంగళూరు	85.2	78.3	0.17	98.65	+ 1.97
తెలంగాణ	85.6	67.3	...	7.12	- 4.04
మెదక్	66.4	61.5	0.67	102.20	+ 14.78
కొడగూరు	64.2	51.8	...	14.58	+ 0.81

సర్కారులు:—గోపాల్ పూర్లో 2.45" విశాఖపట్నములో 0.87 మచిలీపట్నములో 0.72 కాకినాడలో 0.19" వర్షించెను. మిట్టపట్నముగనన్నది కాకినాడలో 9 1/2 విశాఖపట్నములో 10 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. రాత్రివేడిమి అంతటను 2 1/2 నుండి 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కిన్:—కర్నూలులో 1.88" వర్షించెను. బళ్లారిలో చిగురుబడినది. బళ్లారిలో తప్ప ఇతరచోట్ల మిట్టపట్నముగనన్నది. కడపలో రాత్రివేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలుకు:—మిట్టపట్నముగనన్నది. మద్రాసులో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపూరులో 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మద్రాసు కడపూరులో 5 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వీ. వీ. నారాయణ అయ్యర్, సహాయ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

రాకపోకలు:—ఇండియా గవర్నమెంటుయొక్క ప్రాచీన శాసన పరిశోధకులగు హీరానందశాస్త్రిగారు గతరాత్రి సింహపల్లికి.

కాంగ్రెసు ప్రదేశము
రాగల మద్రాసు కాంగ్రెసు ఆహ్వాన సంఖ్యాధ్యక్షులగు సి. యస్. ముత్తూరంగ మొదలియారగారికి గవర్నమెంటువారు కాంగ్రెసు మండిరనిర్మాణములకు స్పర్టాంతు స్థలమును ఓప్పు గించిరి. స్పర్టాంతు మైదానమునందు గల శ్వాసకోశవ్యాధి చికిత్సలయ ప్రదేశము మినహాయించి రైల్వేలను ఆవల యీవలగల మైదానముంతయు కాంగ్రెసు సంఘమువారి యుపయోగము వశముచేయబడినది.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము
ఇండియాసర్వేయిక్కు 2-వ తరగతిలో ఉద్యోగార్హతకు జరుపబడు పోటీపరీక్షలకు హిందూదేశములోని యితర విశ్వవిద్యాలయతోపాటు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునందు పట్టభద్రులైనవారుకూడ హాజరగుటకు అర్హులుగా ఎంచుటకు ఇండియా గవర్నమెంటువారు నిర్ణయించిరి. వైజ్ఞానికతరము ఇండియాగవర్నమెంటు వర్తనండి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారుగారికి అందినది.

మద్రాసు మోటార్లు
పదివేలు
యం. సి. యస్ అక్షరములతో రిజిస్టరుచేయబడిన మోటారు కార్లు సంఖ్య పదివేలు దాటినది. అందువల్ల పోలీసు కమిషనరుగారు తిరిగి 1-వ నెంబరును ప్రారంభించిరి. ఈ కొత్త నంబరు నెంబరులకు యం. సి. పి. ఆను అక్షరములు మొదలు చేర్చబడుచున్నవి.

మధురబాలమినరంజనసంగీతసభ:— శనివారము, ఆదివారము, మంగళవారము దినములలో మద్రాసు ఒత్తవాడ నాటకశాలయందు మధురబాలమినరంజని సంగీత సభవారు శ్రీ కృష్ణలీలలు అనునాటకమునుప్రదర్శించిరి. పలు బాలురుగా యుండినను నాటకమును జూచుటకు బహు ఆసందముగాయున్నది. కంఠుడు పాత్రధారని అట్ట చెప్ప తరము లేదు. దీనియందు, శ్రీ కృష్ణగానము సమయములో నెస్సెల్స్ కంపెనీవారి లాక్టోజెడ్ అవును జూపించబడినది. అవులు లోక అడించుటయు అది అమూయ! ఆమెయయు, చూడ నిజమైన ఆవే శ్రీ కృష్ణగానమును వినుటకు పరిగెత్తివచ్చి నట్లుండెను.

విజయముచేసిన ప్రజలు వేణుగాన సీనును చూచి చాలా సంతోషముతో నాటకశాలను ఓడివిపోయిరి.

ఈ నాటకమును చూడనిజనులు కొంత ముఖ్య శ్రీ కృష్ణలీలను ప్రదర్శించెదరు. ముఖ్య లాక్టోజెడ్ అవును చూడవచ్చును.

కెల్లెటు హాలులో ఆంధ్ర విద్యార్థుల సభ.

రాజమహేంద్రవరమునుండి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రము మార్చుకూడును.

నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు మల్లారా రాత్రి వల్లూరి బలరామకృష్ణరావు బి. యల్. గారి ఆధ్వర్యమున ఆంధ్రవిద్యార్థులసభ జరిగెను.

అందు మల్లారా రాత్రి వల్లూరి బలరామకృష్ణరావు గారు ప్రస్తుత ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములో శాసనము గురించి సవిస్తరముగా మాట్లాడి, రాజమహేంద్రవరములో స్థాపించబడిన కళాశాలలను బెజవాడకు మార్చవలయునని ఉపసాదించిన మల్లారా రాత్రి వల్లూరి బలరామకృష్ణరావు గారు శాసనసభలో చర్చకురాబోవు మన్నదనియు, అట్లుచేయుట, పూర్వమునుండి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున పెంచిపెంపించింపజేసిన రాజమహేంద్రవరమునను గొప్ప అవమానమనియు, అట్లుచేయుటములమున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమునకు వ్యతిరేకించి జరుగుటయు అనుగు గనుక, రాజమహేంద్రవరములో కళాశాలలు మొదట చట్టములో ఏర్పడిన ప్రకారము ఉంచవలసినదని ఉపన్యసించిరి. శ్రీయుతు కాళేశ్వరరావుగారు తమ తీర్మానమునకుగాను కనుపరచిన కారణములను ఖండించుచు వ్రాసిన శ్రీ న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులుగారి లేఖను మిక్కిలి కొనియాడిరి. ఈ క్రిందితీర్మానములను ఉపసాదించిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టప్రకారము రాజమహేంద్రవరములో స్థాపించవలసిన కేంద్రమును ఇంకొకచోటకు మార్చుకూడనని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. రాజమహేంద్రవరమునుండి సెంటరు తీసివేయవలసినదన్న శ్రీ కాళేశ్వరరావుగారి తీర్మానము న్యాయవిరుద్ధముగా నున్నదని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

3. ఈవైతిర్మానములు ప్రతికూల పంపవలసినదని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

పిదప శ్రీవిద్యాస్వాగతుగారు శ్రీనారాయణదేవు గారు శ్రీయుతు అయ్యగారి పీఠభద్రరావుగారు బి. ఎ. ఈ తీర్మానములను బలపరచుచు, రాజమహేంద్రవర పురముయొక్క ప్రాముఖ్యమును తెలుపుచు, సభవారిని రాజమహేంద్రవరమునే విశ్వవిద్యాలయకేంద్రముగ కొరవడి చెప్పిరి. పిదప అధ్యక్షులు శ్రీ బలరామకృష్ణరావుగారు, ఈతీర్మానములకు వ్యతిరేకించనివారిని రమ్మనికొరిరి. అట్లు ఎవరులేకపోవుటచేత తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడెను. సభవారందరికిని, అధ్యక్షునకును, శ్రీ చిదంబరంగారు వందనములర్పింపగా సభముగి సెను.

అధ్యక్షుడు.

వల్లూరి బలరామకృష్ణరావు బి. ఎల్.

మద్రాసు కార్మికులు శాసనసభలో ఆందోళన

నిన్నటిదినము మద్రాసు కార్మికసంఘ కార్య నిర్వాహకవ్యవహారు సభ చేసిరి.

ఈ మధ్య యీ నగరములో కార్మికసమైక్య కలవరములు అనేకములు జరిగినవి. కాబట్టి యీ కార్మికసమైక్యతని అసంతృప్తిని, కారణములను విచారించుటకై గవర్నమెంటు వారికి కమిటీని ఏర్పాటు చేయవలసినదని శాసనసభలో ఆందోళన చేయబడినదని ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి.

ఇప్పుడు కోయంబూరులో జరుగుచున్న కార్మిక కలవరమునుగూర్చియు ఇట్టి కార్మికసమైక్య ఇతర ప్రదేశములకును వ్యాపింప గల అవకాశములను గూర్చియు, యీ మధ్య మద్రాసులో జరిగిన కలవరములనుగూర్చియు శివరావు గారు ఉపన్యసించిరి.

కాకినాడ సబ్బుకోర్టు

o s 50/1926
వారి శ్రీమద్వింజయూరి వెంకటాచార్యులు మైనరు అయినందువల్ల సొల్లారాలు తయారయ్య అంతులు శ్రీమద్వింజయూరి తిరువెంగళాచార్యులు వగైరా యీనెంబరు వాద 1 వ ప్రతివాది వగైరాలవయిన సదరు నెంబరు partition నిమిత్తం దావా తెచ్చియున్నారు. సదరు దావాలో 6 to 11 ప్రతివాదులు అను 6 శ్రీమద్వింజయూరి రామానాథాచార్యులు 7 యీ రంగాచార్యులు, 8 యీ తిరువెంగళాచార్యులు 9 యీ వెంకటాచార్యులు 10 యీ రామానాథులు 11 యీ రామానాథాచార్యులు, అనువారల ఆప్టియరెస్సునిమిత్తం ది 1-9-27 వాయిదా అయి వున్నది. ఆరోజు కోర్టుకు హాజరు కానియెడల సదరు హీలును యక్కాప్పి చేసి విచారణకు నాయిదా వేయుదురు. ముకాం కాకినాడ } ముప్పురి కృష్ణమూర్తి, వాదనీడరు. 22-8-27

జగ్గులూ పాపాగారు చనిపోయిరి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కెయిరో, ఆగస్టు 24:—జగ్గులూ పాపాగారు చనిపోయిరి. చనిపోవుటకుముందు ఎవరిని పోషించుచు, వారి విశ్రాంతినిమిత్తము.

ఫెయిసూలు రాజు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఆగస్టు 23:—ఫెయిసూలు రాజుగారు హైదరాబాద్‌లో ఆరోగ్యము నిమిత్తము ఎంక్విలా చేయునట్లు కొన్నివారములు ఉండుటకు వచ్చిరి.

చీనావారిపై ప్రతికూలభావములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

పార్మెన్, ఆగస్టు 23:—ఒక అన్నమెట్టు నేయు కొందరు చీనావారును తగవుజేయుకొనుటచే హెయిఫనులో చీనావారిపై అందరును అసగా అన్నమెట్టులు ప్రతికూలభావము చేసిరి. దానివలన 17, 18, 19, 20 తేదీలను అల్లరులు జరిగెను. పోలీసువారు కాంతిపరిశీలన చేర్చుచిరి. మొత్తము 6 గరు చీనావారి. ఇందులో అయిదుగురు చీనావారే. 100 గరు చీనావారు తుతగాత్రులైరి. 80 ఇండ్లను దోచుకొనిరి. 8 ఇండ్లను తగులబెట్టిరి. 150 మందిని అరెస్టుచేసిరి. 57 గురికి తగులబెట్టిరి. స్వల్పకాలము.

చీనాపరిస్థితులు

లండన్, ఆగస్టు 22:—న్యూఢిల్లీను ఉత్తర చీనానేనలు మాట్లాడించుటచేతను, పరిశీతులు అధిరముగన, ప్రమాదముతో గూడుకొనుటచేతను అంతర్జాతీయ ఎగుమతిదగుతుల కంపెనీల ఆదారము గాపాడుటకు 150 నాకాదళ్లపైనికులు చాకిరిని నాకిలో చేసిరి. ఇట్లు విదేశీయులు న్నారు.

దక్షిణనేనలు ఖాళీజేయుచున్నవి

రుగ్బీ, ఆగస్టు 22:—చికియంగనుండి న్యూఢిల్లీపై లక్షలమంది ముగ్గుల దక్షిణనేనలు ఖాళీజేసిపోవుచున్నవి. నదిబడ్డునకు ఇరవయ్య, ఇంతవరకు సకాచాకాపాటించునాని రాతేదు. న్యూఢిల్లీలో పైకివస్తువులనేగాల్పుచున్నారని కాని పక్షానం ది ముగ్గులదళప్రేమచున్నవి. పెల్లులు ఎగురుచున్నవి. నదిలో వర్షకాలము కాల్పులు ప్రారంభించిరి. అందుచే రక్షణలో ఉన్న మరల ప్రారంభించుచేయవలసివచ్చెను. బ్రిటిషునాకను నాకి. గుడ్డగర్ కాల్పుగా శత్రుప్రయత్నములను విధ్వంసము చేసిరి. న్యూఢిల్లీలో బ్రిటిషునాకులు ప్రమాదము లేకుండ నాకలకు కాని చేసిరి.

నక్కో-వెంజెట్టిల నురిదీసిన ఫలితము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, ఆగస్టు 23:—వెంజెట్టిల నగరములందు దొంగలముఠా గూడుకొన్న ఆక్షేపణలు, పట్టణ, నక్కో-వెంజెట్టిగార్ల నురిదీయుటచే గల్గెను. జనీవలో జాతీయమితి కార్యాలయపు కిక్కిరింపు ముగ్గులు ముగ్గులు చేసిరి. గొప్పనష్టము గల్గెను. పోలీసుజేవును ముట్టించుచుండ పోలీసువారు మూడువార ప్రాంతమున మిద నీటినిపోసిరి. అమెరికను ఎక్స్‌ప్రెస్ కంపెనీ కార్యాలయముల నెన్నిటినో దొంగిలెత్తి పాడుచేసిరి. కేసులందు మోటారుబుడ్లు ముట్టించి పాడుచేసిరి. జననము ఈ ముగ్గులవలన పోలీసునా రెమియం చేయలేకపోయిరి. జాతీయమితికార్యాలయములను ప్రమాదము లేకుండ కావలసిన సర్దుబాట్లను దీక్షిగానెదరుని జనీవాకు ఫెడరలుసభవారు ఇద్దరు కేంద్ర ఆధికారులను జనీవా కంపిరి.

ఆస్ట్రేలియాలో పొగాకుపంట నభివృద్ధి జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు 40000 పౌనుల నిచ్చెదరు. పరిశోధనలను సత్వరము.

మానాలులూ విమానములను వెదకుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

వాషింగ్టన్, ఆగస్టు 22:—ఇంకొక 15 డెప్లొయరులు తేలిక ప్రాయజనము మానాలులను పోవుటకు బయలుదేరిన విమానములను వెదకుటకు ఇనివరలో బయలుదేరిన 42 యుద్ధ నౌకలకు కమిషన్ ఇచ్చెను.

నక్కో-వెంజెట్టిల నురిదీసిరి

పోర్చుకార్యాలయమున బాంబు ప్రేలుట

కెయిరో, ఆగస్టు 22:—పోర్చుకార్యాలయమున ఒక బాంబు ప్రేలినది. భవనముయొక్క గోడలన్నియు విరిగినవి. ఎగిరిపోయినవి. ప్రక్కనున్న ఇండ్లు కొంతవరకు విధ్వంసమైనవి. నక్కో-వెంజెట్టిల నురిదీసిరనుకోపముచే ఇటుచేసి రనుకొనుచున్నారు.

టోక్యోయొక్క షేషణ

టోక్యోలో అతిథిప్రముగ నక్కో-వెంజెట్టిల నురిదీసినందులకు ఖండించిరి. అందుచే 22 మందిని అరెస్టుచేసిరి. అమెరికా రాయబారికార్యాలయమునను బోయి ఆక్షేపణ చెల్లుపుటకు బయలుదేరినవారినిగూడ బట్టుకొనిరి. రాయబారి కార్యాలయమునను ప్రమాదకరముగ తేలుట బంపబడెను. అందుచే కార్యాలయమును గానలిగాయుచున్నారు.

మ్యుత్తులవైఖిరి

బోస్టన్, ఆగస్టు 22:—అర్ధరాత్రి అయిన కొంతసేపటికి నక్కో-వెంజెట్టిల నురిదీసిరి. 10-40 గంటలకు పీరు మ్యుత్తుల దేవుడు నరించుటకు సిద్ధుగనుండునచెప్ప విధిత్వమిచ్చుకొన ఎవరికిని సాధ్యముగాదనిరి. ఇట్టిలోనున్న తనతండ్రికి సక్కోగారు ఒక ఉత్తరమును వ్రాసి తపాలో చేయమని వార్తలు కిచ్చెను.

ఉరివివరములు

సాయంకాలమే నేనలు మరఫరంగులలో చెఱసాల యీవల ఆవల కావలిగాచిరి. చెఱసాలను బోవు ప్రతిమార్గమును ఆరికట్టిరి. అన్నిచోట్లను విద్యుద్దీపములను అశ్వేషకజ్యోతులను చేసిరి.

ప్రతివైనికుడు చేత విద్యుద్దీపముతో కూడిన కాగడను గొంపోయెను. ఆశ్వేషకజ్యోతులను నిశ్చయముగా నున్నపుడు విప్పించెను. నైనికలపటకాలు డవాలులు చెల్లురులో ప్రకాశించుచుండెను. చెఱసాలమట్టునున్న నదిని నాకతో కావలిగాచిరి. పోలీసు ఆవరించిన స్థలమున కావలియున్న పీఠులలో పిల్లల ఆరపులు వినవచ్చెను. చెఱసాలదగ్గర ఇంబు కేవము వెల్లి నపుడు నిశ్చయముగా నున్నట్లున్నది. ప్రక్కలను బాటసారులు నిండిపోయిరి. ప్రభుత్వభవనము మందర 200 మంది గూడిరి. పోలీసువారు పిరిని పారద్రోలిరి.

కిలిమాంజిరో పర్వతశిఖరము

నెక్కుట

లండన్ బాలిక

రుగ్బీ, ఆగస్టు 22:—అఫ్రికాలో కిలిమాంజిరో అన్నిటికంటె ఎక్కువ ఎత్తైన పర్వతము. 19821 అడుగుల ఎత్తుగలదు. చీలా మగ్గోనాల్లు అను కన్య శిఖరమును జేరినది. దాని నెక్కుటయందు స్త్రీలలో ఈమెయే ప్రథమురాలు.

చార్లీచాప్లిను బార్యాభర్తల తగాద

విడాకుల నిచ్చిరి

ఆన్‌యోన్, ఆగస్టు 22:—చార్లీచాప్లిను అను నామె భర్తను విడాకులు తీర్చు నిచ్చిరి. ఆస్తిని పంచుకొనుటకు ఒకపక్షిక, కోర్టు అవసరములేకుండ ఉదచనవి, అమె న్యాయవాది చెప్పెను. ఇద్దరు పిల్లలకు 200000 డోలరులను ఏర్పాటు జేయుటకు నడి తల్లికిచ్చుటకును దానితో పిల్లలను పోషించి విద్య జేపించుటకును ఏర్పరిచిరి. చిన్నపిల్లవానికి 25 సంవత్సరములు వచ్చునకి బసలు సామ్యునతను ఇచ్చివేసెదరు ఈ ఇద్దరు పిల్లలనేగాక తల్లికి 625000 డోలరుల నిప్పించిరి.

ప్రపంచములో శ్రీ సునకుతము అంతయు విశ్వతతో నుండుటకు ప్రాపంచికసభ జేసెదరు.

డ్రేవన్, ప్రెంచి పొగయోడలో రషియా నావికులు కలహించిరన్న వార్తలు అసత్యమని చెరిగినది. ఆనాక కాష్టాన్ టుకోవిట జేరినది.

సర్ రోనాల్డు రాస్

ఆరోగ్యము బాగుపడుట

రుగ్బీ, ఆగస్టు 22:—మన్యజ్వరము సోకకుండజేయు గొప్పవిధానములను గవగొన్న సర్ రోనాల్డు రాస్ గారు లండనులో చాలజన్యుగనుండిరి. ఇప్పుడు నెమ్మదిగనున్నది. మొన్ననే ఇండియాలో మన్యజ్వరప్రదేశములన్నిటినిజూచి తిరిగినవ్విరి. ఒకరినుండి ఒకరికి మన్యజ్వరము ఎట్లుసోకునో కనగొవగల్గిరి. అందుచేతనే ఈయన ప్రపంచములో గొప్పవిఖ్యాతిని గాంచిరి.

మహాపరిశ్రమ

సామ్రాజ్య మహాపరిశోధక మహాసభ మాంట్రీయలో సమావేశమైనది. కనడాలోలాలో గనులున్న ప్రదేశములందు విస్తారముగా పరిశోధన సత్వరము.

బ్రిటిషు వర్తకపరిస్థితులు

రుగ్బీ, ఆగస్టు 22:—ప్రేముత్రియలో పారిశ్రామిక జిల్లాలలో వర్తకపరిస్థితులు చాల బాగుపడినవట. క్లయిడులో నాకానిర్యాపరిశ్రమ యభివృద్ధి గాంచినవట. నిరుదుకంఠె నూటికి 50 కంటె ఎక్కువగ నున్నవట. పనిలేనివారి సంఖ్య గూడ తగ్గి పోవుచున్నది.

మోటారుబండి పరిశ్రమగూడ మగ్గునూచుక నున్నది. నిరుద్యోగంఠె ఈ ఏడు పనిలేనివారి సంఖ్య 147000 మందే

అమెరికా ప్రతిపంబు బాగుండదు వనంతులచే లంకా మైగులో కలవర ముదయుంచెను. ధర హెచ్చుచున్నది.

శి|| శే|| కెవిక్ పిగ్గిన్నగారి ఆస్తి 1526 పౌను లున్నవని తేలినది.

మాన్యు యుద్ధచారి కోత్సవము

ను దివ్యముగ లంకనులో జుపిరి. 1200 మంది ఆయుధములో బ్రతికినవ్విసవారు సాగ్రకచిహ్న ముదగ్గరను బోయిరి. పూలమాలలవేసి ఆలంకరించిరి. యుద్ధములో వికలాంగులైన 60 మందిని సత్కరించిరి.

80 వత్సరముల అపూర్వ ఆయుర్వేదశాస్త్రానుభవముతో, అఖిలభారతజాతీయ మహాసభాస బంధముగ జరిగిన పరిశ్రామిక ప్రదర్శనములందును, ఇంకను అనేక అనేక ఆయుర్వేద ప్రదర్శనములందును మొదటి తరగతి నున్నవత్తక బహుమానములు, యోగ్యతాప్రములు మున్నగునవి అందుకొని నుప్ర సిద్ధిపొందిన

వైద్యరత్న పండిత. డి. గోపాలాచార్యులవారి

కలరా ఔషధము లగు

కర్పూరాద్యరిష్టము, విషాచిసంజీవి

అనబడు

వాంతిభేది సంహారిణి. 1045

నేడే దగ్గరుంచుకొనుడు.

సెట్టు 1-కి రు 1-2-0

ఇతరమందులకు క్యాటలాగును వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేదా శ్రమము,

151, గోవిందపునాయకవిధి, మదరాసు.

తెలిగ్రాం అడ్రస్:—“పండిట్”, మదరాసు. (2)

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం. 37/1927

పెటిషనురు (బుయ్యగడ్డు):— ఖాదర్ సాహేబు కుమార్లు నూర్ ఖాన్ షేక్ మీరాసాహేబు కుమారుడీయుడు. భూస్వామి, దగ్గుపాడు బాపట్లతాలూకా.

కోర్టులో పెటిషనురు (బుయ్యగడ్డు):— పోతన బుచ్చయ్య, మరెకొందరు

1920 సం॥ 5 వ ఆక్టోబరు 19 (2) వ నెక్కు ననుసరించి వైన నుదహరింపబడిన పిటిషనురువారుడు తనకు యిన్ సాల్వేటుగా తీర్మానించుటకు యీ కోర్టులో దరఖాస్తు చాఖో చేసుకొనెను. విచారణకుగాను 12-9-27 తేదీకి వాయిదా వేయడమైనదని యిందుమూలముగా తెలుపడమైనది.

సభ కోర్టు, బాపట్ల } ఎ.ఎన్. కృష్ణస్వామయ్యర్, 22-8-1927. } బ్రిచ్చిల్ సబార్డినేట్ జడ్జి.

కొవ్వొత్తి కాళ్ళయ్యగారి తోటయం దొకసభను జరిపి కాళీసాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులువారికి స్వాగతపద్యము సమర్పించిరి. దేశోద్ధారకులు రమణీయమగు సుపన్యాసమొసగుటయగాక, గ్రంథాలయమునకు 100-0-0 నొసంగునటుల వాగ్దాన మొనర్చిరి.

తృతీయదినచర్య

ఉదయమున తీర్థానములు గావింపబడినవి. సభికులందఱు పాల్గొనిరి. మధ్యాహ్నము బ్రతిష్ఠా వల్లంపల్లి మల్లికార్జున శాస్త్రిగారు సభికులగుర్చి ప్రాసించి పద్యములను మది గొండ రామలింగ శాస్త్రిగారు చదివిరి. బీజేట విశ్వనాథ శాస్త్రిగారును రసంతమలగు పద్యములను చదివిరి. తైన్యప్రచారిణి సంస్కృత విద్యాశాఖ విద్యార్థి సంఘమువారు, దేశోద్ధారకులను బుష్పమాలాలంకృతులుగజేసి వినతిప్రతాప సమర్పించిరి.

వైజాంపథ్యపు గారికి సభసారి పత్రమున విన్నపము పంపిడినది. గాంధీ రాజమౌళిగారు అధ్యక్షులను దేశోద్ధారకులను సభికులగుర్చి చక్కనిపద్యములు చదివిరి. కాశీనగరమునందలి తైవులపరమునుగుర్చి త్రిలోక వల్లికార్జునపండితవంశోద్భవగు పులకు కొడిమెల భోగసోమరింగారాధ్యులవారు చేసిన ఏర్పాటులనుగుర్చి శ్లాఘించుదు తీర్థాన వెంకటగృహదేవు.

గుర్తకాపరమైన శ్రీలోకగరు మల్లికార్జున పండిత వంశోద్భవులను చూచినిగ్గుగారును నగు నాగేశ్వరరావు నామాంతరముగల వీరేశలింగమయ్యనాగంగారిచే నన్నింతమనోహరముగా గానసమర్పితమగు నొకయోగపన్యాస మొసంగబడినది. ఆనాడు సభయంతయు కిక్కిరిసిపోయినది. ఆందరు బ్రహ్మ నందభరతు లైరి.

తైవ మతోదరగణిబౌద్ధకంబులను రాజవలెనులు నగు డబ్బెతానార్ ధర్మ కంఠహారి బాలసూర్యప్రసాదరావు గారు ఆయనవల్లంగానికి ముప్పది యాపద్యములు విలవగల కాలువకు ఒహుమతిసాగిరి. ఆసభయందే వైశ్వనాథా శ్రీమంతులను మల్లి రాశ్రీ ఆకారపు చెన్నయ్యశైలిగా రొక కాలువకు ఆరాధ్యులనాకి బహుమతియొసంగిరి.

గానవిద్యాలవారరు లగు బ్రతిష్ఠా సంగీతము వీరభద్రయ్యగారికి వారిసంగీతపద్యము మెచ్చుకొని శ్రీహరివరం మైన రుద్రాణిగారు రు 20 ల విలువగల యొకసవర్ణ పత్రమును జేయించి యొసంగుటను, కిబావావిగ్యనునందు నిపుణులగు బ్రతిష్ఠా యం. పూజరి పులయ్యగారికి జేపడి సంస్థానమువారు 20 రుల గునాపత్రమును జేయించి యొసగుటను శివభక్తసమాజంవారికి 60 రూపముల నొసంగిరి. వానశీలరగు శ్రీవారి యాదార్య మెంతయు ప్రశంసనీయును.

అధ్యక్షులు- డబ్బెతానార్ వలెంగముల గుర్చియు యా హ్వనసంఘమువారిని గుర్చియు సభికులగుర్చియు వదించిరి. దేశోద్ధారకులు, సభాసమావేశమును సాంఘికముల గరించి ముచ్చటించిరి. మదిగొండ బుచ్చయ్యలింగ శాస్త్రిగారిచే అధ్యక్షులను, దేశోద్ధారకులను, పండితబృందమును తైవనాథా జనులను కృతజ్ఞతా వందనము లర్పింపబడినవి. ఆహ్వాన సంఘమువారు ప్రశంసించబడిరి. నాటితో సభ ముగిసెను.

ద్వితీయదినచర్య

ఈదినమున ఉదయము దేశోద్ధారక కాళీసాధుని నాగేశ్వరరావుగారు బ్రతిష్ఠా శివపు వీరయారాధ్యులవారి రామ లింగేశ్వర ముద్రణాలయమును తైవ ప్రచారిణి పత్రికాకార్యాలయమును వీక్షించిరి. సంస్కృతవిద్యాల విద్యార్థుల కాంధ్రపత్రికయు భారతీయు నుచితముగా పంపెదమని వాగ్దాన మొసంగిరి. పత్రికాలయమునందు జరుగు కార్యమును గూర్చి శ్లాఘించిరి.

మధ్యాహ్నము

కి గంటలకు-శివభక్త సమాజమువారు బ్యాండునాయివ్యముతో దేశోద్ధారకులను సభాధ్యక్షులను పంత్ రాధ్యుల వీరేశలింగారాధ్యులను జుట్టూమీద నదిరోహింపజేసి నుచో వె భవమున శివభక్త సమాజనిలయమును జానుటకై తీసికొని వెళ్లిరి. శివభక్త సమాజనిలయ మత్తెంతి రమణీయముగా నలంకరింప బడినది త్రియార్థులవలె మువ్వరును సేవోసముల నలంకరించినవిదప గాంధీరాజమౌళి మొదలుగాగల భక్తపుంగవులచే శివభజన చేయబడినది.

శ్రీవారలను పుష్పమాలికాలంకృతులుగ జేసిన. విదము గాంధీ రాజమౌళిమను భక్తుడు ఆరాధ్యులవారి- అధ్యక్షులను- దేశోద్ధారకులనుగూర్చి పద్యములను చెప్పెను. బ్రతిష్ఠా విద్యాన మదిగొండ వీరేశలింగశాస్త్రిగారు శివభక్త సమాజ చారిత్రమునుగుర్చి సంగ్రహముగా జెప్పిరి.

పండితారాధ్యుల వీరేశలింగారాధ్యులవారు శివభక్తుల చరిత్రను వదించిరి. దేశోద్ధారకులు భక్తిమహిమనుగుర్చి శ్లాఘించుదు భక్త్యానుభవి స్మృతాంతము బహు చమత్కరముగా నుపన్యసించిరి. సభాధ్యక్షులను తైవ సమాజమాధుర్యరసమును వెదజల్లు పల్కులతో శివభక్త కథనుపన్యసించి శివభక్త సమాజ మునుగుర్చి ప్రసంగించిరి. తిరిగి కొంచెమువేపు భజనచేయబడినది. మల్లి రాశ్రీ అల్లాడి కేదారి గారు మువ్వరికిని బహుమతి నొసంగిరి. శంకరశ్రీరసలతో మంగళహారతుల్యాసంగి సభ ముగించబడినది.

సమాజము చిన్నదిగా నుండుచేత జనసమాహారంతయు నిరుప్రక్కల బహుగూఢ తీర్చియొంది పుష్పవర్ణ సునోరె కొంచెముగా వర్ణముగరియటచే మువ్వరును జుట్టూమీద ముందుగా సభాభవనమును వెళ్లిరి. పిదప భక్తానుభవ కరతాళధ్వనులు బ్యాండు నాయివ్యము నలుదిక్కుల పిక్కటిల్ల శివభజనలతో సభాభవనమును బ్రవేశించిరి. మహేశ్వరుల పోటో యొకటి దీక్షుబడినది.

గతదినమున నవివార్యములగు కారణాంతరముచేతగరిని పండితుల సన్యాసమును విద్యార్థుల బహుమతులను యానాడు వైశ్వ బృందమువారిచే జరుపబడినది. స్వస్థివనములతో సభ ముగించుచుబడినది.

ముదిగొండ వీరేశలింగశాస్త్రి

చిత్తూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీదుర్గామెమ్మార్చి సంఘము- బెజవాడ

వై నాటక సంఘమువారు మాపురమునకు విచ్చేసి, పా రాణికములు, సాంఘికములు చారిత్రాత్మకములు నగు నాటక రాజములను బ్రకర్షింతురని తెలిసికొనుట కంతయుమదాహము. ఆంధ్రదేశమునుండి నాటక సభలు చిత్తూరునకు వచ్చుటయే అరుదు. చిత్తూరియందలి యాంధ్రులను ఇట్టియొక కాశములభండు జేక వ్వము. వీరిలోను ప్రసిద్ధ నాట్యాచార్య య. సూర్యనారాయణ రావుగారి నటనాకౌశలము వినియొందెని యాంధ్రుడే యుండఁ డని నాయూహ. వీరివలె ముద్రానుంపందలి యాంధ్రులను "ప్రదర్శనములచే" నానందపరచినయందులను మందతెరింగినదే.

వంటయింటి కుండలవలె చిత్తూరి యాంధ్రుల కట్టిన నీ యవకాశమును పోగొట్టుకొనకనాటక కళాభివృద్ధికి దోష్పడుదురు గాకయని ప్రార్థించెదను.

గోక్షీరవర్ధని

గోక్షీర వర్ధని స్వభావిక మైన సహకారి. దీనినుపయోగించి గోవుల పాలను ఆరోగ్యకరముగా నేల నొనర్చరాదు? వాటి రోగములను నిర్మూలించుదవ్యాప్తము ఆక్షీరము గ్రోగిన నరులకు ఎవ్వరైనా జే

వగమలను నాడకుండగనే పనిమీలప అక్షీరని తొలగించి రక్తస్పర్శ చేయును. నెలకు సగటున 2 పౌండ్లవ్యా 1-కి రు 2-0-0. పొద్దుఖర్చులు తేగ

ఆంధ్రదేశమందంతటను మా పరిశీలన నమృతుకు ఏదోయి కావలెను. నెల 1-కి రు 15 తీరమును ఆలచెచ్చు రు 5 యివ్వబడును. నెలకు 60 డబ్బాలకు తిక్కునలేకుండా అమ్మవలెను. ఏరావతు రు 30 కట్టవలెను. తదవస 15 డబ్బాల చొప్పు పంపుదుము. భర్తయినవెంటనే వై: ముపంపిం నురల డబ్బాలు పంపనగును. ప్రతి నెల 10-వ తారీఖున చిత్రములు పంపబడును. ఎక్కవ అమ్మవారలకు ప్రత్యేక కమీషన్ యివ్వబడును. జవాబు గోరువారు 0-1-0 డిల్ల పంపవలెను.

వలయువారు

Goksheeravardhani Powder Manufacturing Co., P. B. No. 314, MOUNT RD. MADRAS.

విన్ కార్ని సును పుచ్చుకొని మీ ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుడు.

కష్ట పరిస్థితులమధ్య మీరు అవ్వడవ్వడు విన్ కార్ని సును పుచ్చుకొనిన మిమ్ములను దృఢవంతులుగాను, ఆరోగ్యవంతుగాను జేయును. బలమునిచ్చుటయందు, నరములకు పుష్టిని గలిగించుటయందు విన్ కార్ని సే అన్ని బలవర్ధక ఔషధములలోను అగ్రస్థాన ములంకరించుచున్నది. దేహము, మెదడు నరములు మొదలగువాటిని పోషించి మంచిపుష్టిని గలిగించుచున్నది. మరియు జీవితముగలకు ముఖ్యమైన ప్రాణశక్తిని చేర్చుచున్నది. అది మీకురానున్నట్టి ప్రబలమైన వ్యాధులనుండి మిమ్ములను కాపాడి, ఆరోగ్యమునుకూడ నిచ్చును. చిక్కిపోవుట, బడలిక మొదలగు బాధలను నివారించి మిమ్ములను తేజోవంతులుగను, దృఢవంతులుగా నుంచును. ఇది బలమును గలిగించు నవ్వుడు, హాని ఏమియు గలుగదు. ఏలననగా విన్ కార్ని సును ఓషధులేమియు చేరుటలేదు. గడచిన 50 సం॥రకులు కాలము నుండి విన్ కార్ని సు వైద్యశాస్త్రజ్ఞుల మెప్పునుబడసియున్నది. సుమారు 17,000 వైద్యులు దీనికిగల అమోఘమైన గుణమును గురించి ప్రశంసించియున్నారు.

ఒకడభా మీరు విన్ కార్ని సును వాడిన దీనికిగల బలమునిచ్చు శక్తిని మీరే తప్పక అంగీకరింతురు. మరియు దీనియొక్క ఇంపైన సువాసననుగూడ మీరు అనుభవింపగలరు.

WINGARNIS
"The Wine of Life"

3390

విన్ కార్ని సును పువయోగించుటయే, ప్రతముగా జైకొనుము. ఈపేరు, మార్కు, ప్రతిసీపాపై న్నదో చూడుము. అన్ని దుకాణములలోను, ఉగ్రాణముల యందును దొరకును.

(5)

17,000 వైద్యులచేత సీఫారసు చేయబడినది.

ధర్మచరము.

అధికారులు

శ్రీ రామమోహన ఆశ్రమము-పొన్నూరు

దక్షిణాంకు, రాసి

మేలైనదానిని కొనుద్య.

గీనికి బహులు దానిని తియ్యకుండు. 246

శ్రీ మద్రహ్మసూత్రములకు

శ్రీ మధ్వాచార్యులవారు రచించిన భాష్యము

(ఆంధ్ర ప్రతిష్ఠాదార్థనహితము)

ప్రథమాధ్యాయము వెల రూ 1-4-0

మూత్రభావ్యము (అంధ్ర ప్రతిపత్తా సహితము) 4
 ధ్యాయములను 4 సంచికలుగా ప్రకటింపవలసింది.
 సహాధ్యాయులు తమరయినది. 4 సంచికలకు చందాదారు
 గా జేరవలసివలెను. సంచిక 1-కి రు 1-0-0 కివ్వవలెను.
 రు 1-0-0 అధ్యాయ చరఖాస్తుతో యాదగున చిరునా
 మకు పంపవలెను.

నూయొర్త్ యూపిగుష్ (గంధములుకూడ దొరకును.

ప్రముఖ దేవతార్చనవిధి	రూ 0-4-0
రుహం(తము) (ప్రైలకు)	0-1 0
ధర్మ పూర్వజన్మములు	0-8-0
పండిట్ (పండిట్) బ్రహ్మచర్యము తెలుపు గ్రంథం	0-8-0
నీతిపతి శతకము	0-2-0

రిజిస్ట్రార్ శ్రీనివాసరావు, శ్రీ వేదవ్యాసశ్రీ
935 విజయనగరము.

వాఙ్మయకరణ వాటి

రతి మిన్నగులాలె దాంపత్య సౌఖ్య మిచ్చును. ధాతు
స్థానికి ప్రఖ్యాతి జేసెదినది. ఒక మోతాదురకే గూ మిచ్చును.
అసెనులు పరీక్షించిరి. ఎంత పలచని వీర్యమునైనను గట్టిపర్చి
స్వప్నమందును, మాత్రముతోనుయోడి కుత్రనవ్వచును మా
న్పును. చునలీతనము, నపుంసకత్వము బాపి నూనెన యావ
నము, చక్కని సంసార సౌఖ్యము సంతానభాగ్యము ఇచ్చును.
రెండు సీసాలమందు కేతవృద్ధులైనను యౌవనముగ జేయును.
యౌవనలగు స్త్రీలలోతనె గలుగు నీసము, కాళ్ళు లాగుట
బోనడవి విక్రియి ధాతుపట్టిరిచ్చును. 40 మాత్రలు సీసా
రు 2-0-0, పానీకేర.

ఆయుర్వేదరత్న డాక్టరు ఆచార్యులు,
ఆయుర్వేద రసాయనశాల నెం 1 ఏలూరు. పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

(24-8-27)

సేమదీవుల దినుసులు

ఇరుపది గజములు పీస్ ధరలు రు. అ. పై

కారకములు—22 × 22 ముంగిసమార్కు (బి)	8-10-0
,, సభాసరికము	7-10-0
కారకములు—22 × 22 "మోటారు సైకిలు" (బి) రు	8-2-0
,, సరాసరికము (20 × 20) రు	7-2-0
కారకములు—22 × 22 శేరురకములు (బి) రు	8-2-0
,, సరాసరికములు రు	7-8-0

తెలుపు ముల్లు— 1708 (నెట్) రు 11-14. గ్లాస్ నో 9000 (నెట్) రు 12-2-0; 1702 రు 10-8-0 ఎత్. ఎత్.

78, 8-2-0 ఇ. సి. 78 రు 8-7-0; 88/888 రు 18-8-0; 8978 రు 7-14-0; Z. 78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 8-0; 7668 రు 7-10; 78078 రు 7-12; 78 రు 6-14-0.

తెలుపు పర్మిట్ న్— H. K. 62 రు 17-0-0; C. 40000
రు 21-8; బి. బి. బి. రు 15-8-0.

టిల్డ్ ను 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-0;

నూలు

40 నెంబరు సీటు (5 పా కట్టలు)——ట్రాక్రి రు 5-7-6
చలువ (కొంగ) రు 6-15-0; చలువ ('ఎనిటి క్కె-టో') రు 6-8-0;
చలువ (నాగకన్యక) 6-9-0 చలువ (గుస్తి) రు 6-12-6 చలువ
(గ్రద్దజెండా) రు పప్పుర్రము (పుర్ర) రు 8-4; పడవ
(పుర్ర) రు 7-8; నూలువ్యాపారి రు 7-0-0; పచ్చపాము
రు 7-10;

40 జపాక్ (పదిపానులకట్ట) నత్తత్రము రు 11-2-0
60 సీను (5 పానులకట్టలు) — అడకతైర రు 15-4, పెనుతి
రు 15-8; “డంబుత్తు” (ఎర్ర) 15-2-0 రాట్టను (ఎర్ర)
రు 13-8; కలసము (ఎర్ర) రు 9-8; రుదుకారము రు 8-8-0;
ఎరు గడియారము రు 8-6-0; పెన్ సీత్ రు 8-6-0.

60 నెంబరు జపాన్ (10 పౌనులకట్టలు) నీలం చేప
రు 16-8 లోహములు “బాధపడరలు” —
ఇత్తడిరేవులు—(డిడ్ మేన్) రు 239 (కృషియర్)
రు 237. రాగిరేవు రు 246.

ಸಿಮೆಂಟ್ ಪಿಪಾ ವಲ:—

గిల్ గోపేష్ ("చెయ్యి") రు 11-12; జర్మన్ "సెమలి"
రు 10-0-0. జర్మన్ "లేడి" రు 9-12-0.

చక్కెర మూటయొక్క ధర—

జానా "రెడీ" రు 29-10-0. సెప్టెంబరు రు 29-6-0.
అక్టోబరు రు 29-8-0 నవంబరు డిసెంబరు రు 29-12-0.
వేరు సెనగ నూనె

“ఇంగ్లీషు బొరువపదములు”—గానుగ రు 118, “ప్రెస్”
రు 108.

ఆముదము

(మర్ డేలివరి) కు 105-8; 105.

పదును వేసినత్రోలు రత్తి 1-కి ధరలు

ఆవులొలు (7½ టు 8) "అవ్కంట్లెస్" రు	1-0-6;	1-1-7
" (8½ టు 9) " రు	1-0-0 టు	1-0-6
" (తేలిక) " రు	1-2-0 టు	1-3-6
" (8½ టు 9) బెంగళూర్ రు	1-1-0 టు	1-1-6
" (7 టు 7½) " రు	1-1-9 టు	1-2-8
" (తేలిక) " రు	1-3-6 టు	1-4-3
" (8 టు 8½) బెజవాడ్ రు	1-1-0 టు	1-1-6
" (6¾ టు 7) " రు	1-1-6 టు	1-2-0
" (7 టు 7½) విజయనగరము రు	1-1-6 టు	1-2-0
" (6½ టు 6¾) " రు	1-2-0 టు	1-2-6
" (7 టు 7½) మిలూర రు	1-1-6 టు	1-2-0
" (6 టు 6½) " రు	1-2-3 టు	1-2-9

శాంతిలోలు	రు 0-11-0	లు 0-11-7
శాంతిపూర్వంలోలు	రు 0-14-9	లు 0-15-8
అపూర్వంలోలు	రు 1-13-0	లు 1-14-9
పూర్వం చేసిన మేకడి	రు 2-7-0	లు 2-12-0
పూర్వం చేసిన శాంతి	రు 2-6-0	లు 2-14-0

గజ్జికైలము

వెల ఉచ్చి 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0

ఈ త్రైముసు నాలుగు పూటలు రాదిన చీప్, జీ
చిలుము, జీల మొనలగునవి నశించును. తప్పక పరిజేయును.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి-మద్రాసు

అందుచే రాజమండ్రి కళాశాల ఎల్లప్పుడు నుండును. దేశవా
డలో విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికై ఆంధ్రదేశములో భాగ్య
వంతమైన కృష్ణాజిల్లాబోర్డువారు మూలములు త్యాగము చేసిరి.
పురపాలకసంఘములో విశ్వవిద్యవంతమైన దేశవాడ మునిసి
పాలిటివారు రెండులక్షలు విలువైన స్థలమునిచ్చిరి. సర్వవిధముల
యందు బాటూలోనున్న దేశవాడను కాదని పశ్చిమాంధ్రులు
రాజమండ్రి కై నడమితి నొసంగజాలరు.

గుంటూరు నగరమువారు దేశవాడతో పోటీపెట్టు
కొనుట ఉద్దేశ్యములను నష్టకరమే. దేశవాడ గుంటూరు
పురములన్నదమ్ములు. తమ్ముని శ్రేయముభివృద్ధి నొందుమండ
అన్న ప్రోత్సహించుట అవ్యవహారికము. అట్లు తగినచో
యిద్దరి పిల్లలెగురువు కోతి దీర్చి నలులగును. దేశవాడ గుంటూరు
లకిదివరలో ఎట్టి పోటీపోటీలు జరిగియున్నను వాటిని మరచి
వలెను. ఉభయములు తిరిగి పోటీపెట్టుకొని రాజమండ్రికి
కేంద్ర మర్పించినచో దక్షిణాంధ్రమునకు తీరని నష్టము కలు
గును. రాజమండ్రి వారికి వారి నగరముపై తప్ప దేశవాడ
స్వభూతులపై సమానాధరణయే యని చెప్పనక్కరలేదు.
శీతానగరములో కేంద్రము స్థాపించినచో సంతుష్టి నొందెదమన్న
గుంటూరువారు ముగియక మెలుకుకై వెనడియరారు. కేంద్ర
మున కిరువదిమైళ్లలోపల యని పెట్టుకొన్నను చిక్కులేదు.
ఆంధ్రులు స్థానకాభివృద్ధిమును గూర్చి పట్టుదుల వలవలెను.
జాతీయ దృష్టితో విచారించవలెను. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము
లో విజయవాడయే ఆంధ్రరాజధాని సర్వాంధ్రమునకు సమా
నాంగీకారమైన వగరము. అట్టి నగరమునకు కేంద్రమును
ప్రసాదించుట ఆంధ్రుల ముఖ్యధర్మమై యున్నది.

సునర్ల శ్రీరామస్వామింహం,
రాజమండ్రి.

* * *
కేంద్రస్థానపు తగాదా

మునిసిపల్ కమిషనరు సమావేశము

రాజమండ్రి ప్రభుత్వము, ఆగస్టు 28:— రాజమండ్రి ప్రభుత్వము
వర మునిసిపల్ కమిషనరు అసాధారణ సభ నిన్నటిదినము
మూలమున హాలులో జరిగెను. శ్రీయత కాశ్యోరరావు
రామస్వామిగారు కాసనసభలో ఉపపాదించ నోటి
ను ఇచ్చిన విల్లులవిషయమై చర్చ జరుపుటకు ఈసభ సమా
వేశపరచబడెను.

సభను ప్రారంభించుచు అధ్యక్షు డిట్లుచెప్పెను. రాజ
మండ్రి ప్రభుత్వము ప్రధానస్థానముగ నుండవలయునని హిందు
పత్రిక గావించిన వ్యాఖ్యానమును కాశ్యోరరావు గారు ఖండిం
చిరి. హిందుపత్రిక సదుద్దేశమును ఆక్షేపించుట కాశ్యోరరావు
గారికి సరసముగ లేదు. పర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడు,
ఆర్. జి. గ్రీవు, పి.డి.నవ, వరసింహారాజు, రామలింగారెడ్డి,
సత్యమూర్తి, గొల్ల సుబ్బారాయుడు, రంగనాథంమొదలి, ఆదినా
రాయారెడ్డి, మరుదవనంపిల్ల, వెంకటరమణయ్యంగారు మరి
కొందర ప్రముఖులు దేశవాడలో ప్రధాన కార్యాలయ ముండ
మాడదని కాసనసభలో అభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు. సుప్ర
సిద్ధులగు ప్రాథమిక కేంద్ర రాధాకృష్ణగారు అన్నివిధముల
రాజమండ్రి ప్రభుత్వము కేంద్రస్థానముగను ప్రధాన కార్యాలయ
స్థానముగను నుండుటకు అర్హమైయున్న దని అభిప్రాయము
తెల్పియున్నారు. రాజమండ్రి ప్రభుత్వం హక్కులను గుర్తెరిగి
మన ఆందోళనమునకు బలము కలుగజేయుచున్న హిందు, స్వ
రాజ్య, డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్, సమదర్శిని, తెలగ, చిత్రరంజను,
కాంగ్రెసు పత్రికాధిపతులకు పందనము లర్పింపవలసి యున్నది.

పిమ్మట ఈ క్రిందితీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించ
బడెను:— కాశ్యోరరావుగారి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు సవరణ
విల్లు ఆంధ్రదేశపు అభివృద్ధికి అనర్థ దాయకమని సభవారు అభి
ప్రాయపడుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయపు ప్రధానస్థానమును
దేశవాడనుండి తీసివేసి రాజమండ్రి ప్రభుత్వము విశాఖపట్నం
లేక అనంతపురము మార్చవలయుననియు అనంతపురము రాజ
మండ్రి ప్రభుత్వములందు యం.ఎ. డిగ్రీకోర్సును వీరన్నకోర్సును
ఏర్పరచవలయునని సభవారు కోరుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి తంతివార్త)

ప్రశ్న

2598

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు
రూ. 1.0-0.0, ప్రతి ప్రశ్నకు రూ. 0.4-0.0. వి. పి. ఖర్చులు రూ. 4-0
అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1278
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

పరిశుద్ధముగాను ఆరోగ్యకరముగాను ఉన్న గృహములు.

కొన్ని రూపముల బాటకపు మితవ్యము
కుచే మీరు మీకుటుంబమునకును, మీడి
డ ఎంత తప్పినప్పుడును, మీరు గ్రహిం
చున్నారా? నిస్సందేహముగా మాన
ప్రతిగల సామ్యములన్నిటిలోను ఆరోగ్యమే
ప్రధానమైనది. దీనిని పొందుటకై పరిశుద్ధ
తను చక్కగా గమనించవలెను. గొప్పపట్టు
కాములందు యెక్కడ జననంభ్య విరివిగాగల
లో అచ్చట సాధారణముగా ప్రబలియుండు
నట్టి వ్యాధులను తొలగించి, మీరువసించు
చున్న స్థలమును మిక్కిలి పరిశుద్ధముగా మ
చుకొనవలెను.

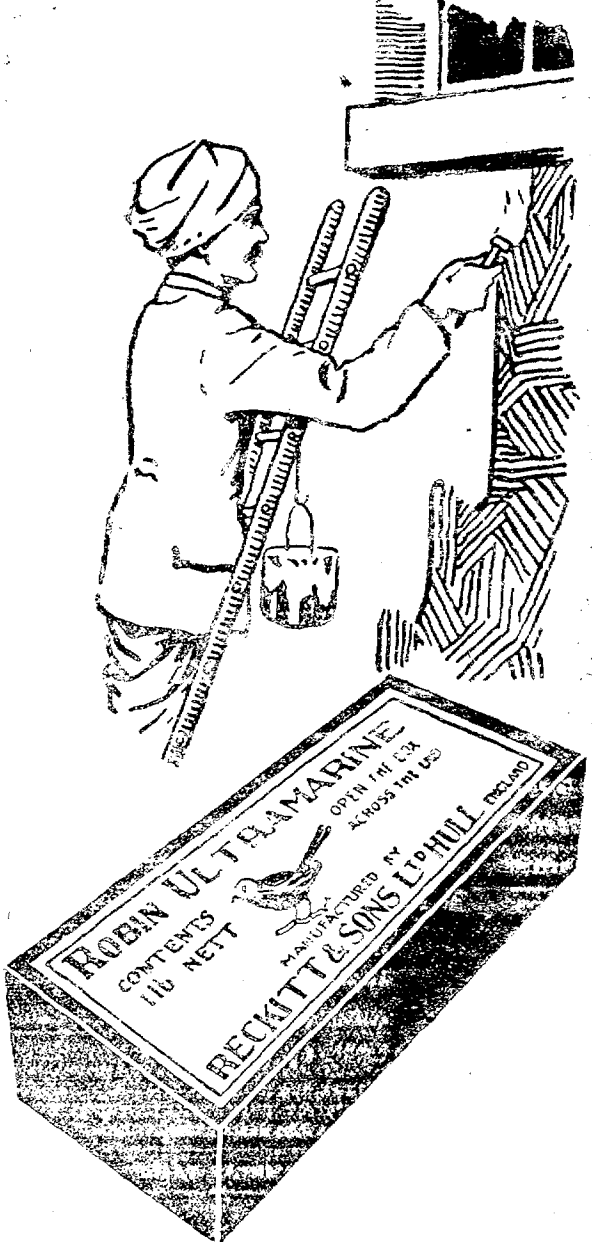
మిగిలిన పరిశుద్ధముగా నుండు
కొనుటకు సున్నముతో కూడ చిన్ బ్రాండు
రాబిన్ యల్ట్రామార్నిన్ ఉదాహరణకు కలిపి
వలెను. ౨౧ నందు 25 పాలు ఇంటికి సున్నము
పూయవలెను. గోడలకు అంకపైన రంగును
కలిపించుట మూత్రమే గాక, చుర్రాయువు
లకు పారదోలుకొ, కొన్ని క్రిమీలను నాశన
జేయవచ్చునున్నది.

దమమైనట్టియు, కృత్రిమమైనట్టి యల్ట్రా
మార్నిన్ ఉదాహరణకు కొంత ఎల్లప్పుడును
రాబిన్ బ్రాండుగల దానిని గమనించి వీయు
రు. రాబిన్ యల్ట్రా) ఉదాహరణ ముఖ్యవర్తక
లలివరి యొద్దను అనేకరంగులతో సిద్ధముగా
నుండును.

చెక్కిట్టు అంకు నన్ను వారిచే రాయాకు
చేయబడినది.

హల్ అంకు లండన్

రా బి న్ యు ల్ట్రా మార్ ని న్

ఎప్పుడును శ్రేష్ఠత్వమునకు పూచీ నెవ్వబడు బ్రిటిష్ సైకిలులనే
ఉపయోగింపుడు, 3938
అదేమాదిరిగా యున్న కృత్రిమ సైకిలులను కొనకుడు మోసపోకుడు.

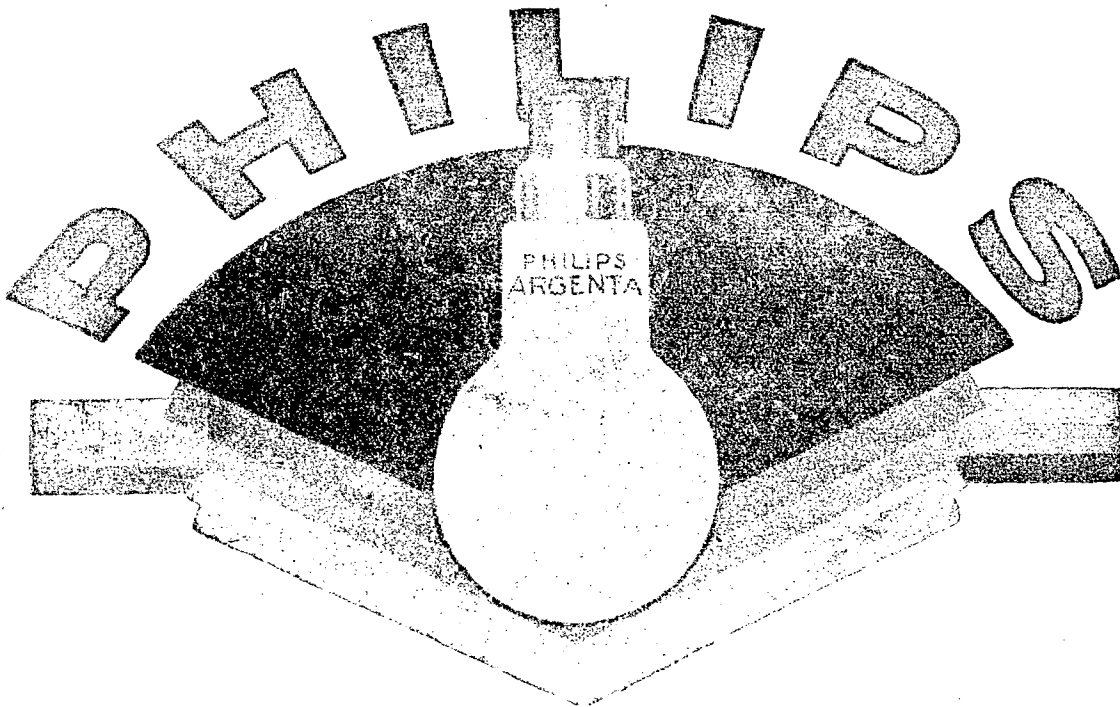
కె. సి. ఎం. సైకిల్	రూ 76	డైమండు సైకిల్	రూ 65
లీలా	" 61	సెలెక్ట్	" 65
రీనాల్	" 59	సన్ ఫిఫ్తెన్	" 70

"రై" సైకిల్ శ్రేష్ఠమైన "విడ్ కాప్" కాడిల్తో సహా ధర రూ 118
పైన తెలుపబడిన టైటిక్లెస్సియు మిల్ లిక్ టైరులు, ట్యూబులు, పంపు పరికరములను, పూర్తి పరికరము
లతో సహా ఆమర్చబడియున్నవి. వీటినికొనునట్టి వారికి, వర్తకులకు తప్పక మంచి తృప్తిని కలిగించును. అన్ని
ముఖ్యవోట్లందు ఏజంటు కావలెను. అన్ని రకములకు సైకిలులను విడిభాగములు సరసమైన ధర ప్రకారము మా
వద్దనే దొరకును. మాకాతావారు లంచరికిని సంపూర్ణ తృప్తిని గలిగించవలయు ననునదియే మాముఖ్య ఉద్దేశము. రై
సైకిల్లు అన్ని పరిమాణములలోను ఎప్పుడును నిల్వయం దుండును. ఆకాభంగము గలుగకుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరు
ను పంపుడు.

THE KATHIAWAR CYCLE & MOTOR Co.,
9, BROADWAY, MADRAS.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

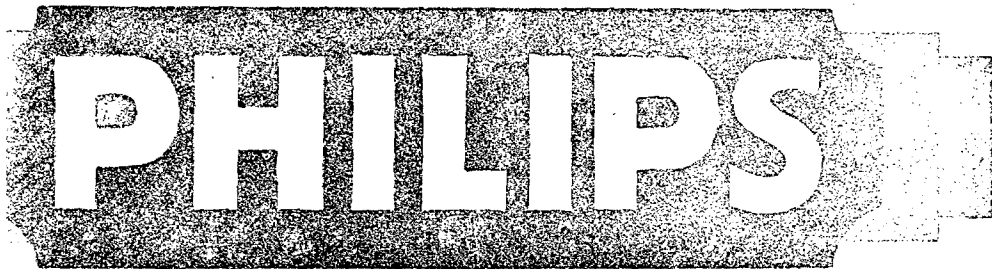
మాలికలయొక్క 35000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాల్కొరైండు వెల రూ 8-4-0 లు.
భక్తవదీవిక" ఇందు సమ ప్రఖినిజములు పుట్టిచేసి భక్తములుచేయు యానాని ఆయుర్యవిధానములుగలవు.
లు 1-5 రు. 500 కిముద్రణగల భక్తములు చూచ గలవు. క్యాల్కొరైండు వెల రు. 2-0-0
2454-1323 రెడ్డి పోడరులు, రాయవరము. గోదావరి.

మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుడు

అందరు వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ ఇండియాకు గల సోల్ ఏజంట్లవద్ద దొరకును 3579

THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,
Managing Agents:—BEST & Co. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేహమునెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదువో, నట్లే నీశరణుగూడ మురికిగానుండ పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శరణుపైగల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములుకూడ యుండిన నీవెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈయందు వైరాళి చేరుకొన్న నీవు నేత నహించిన అతిథిలలో నీతిలయంతయు మరుపుల మయము గాగలదు. గనక నీశరణు యిట్టి వాటికి లోనగానుండ కాపాడుకొన దలచినచో ప్రతిరోజును

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టర్డ్)
నుపయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండును శరణీయదు. ఒకవేళ నీతిలయందు నాచుండివరకే 15 కేరళ యుండిన వెండుమాడునూరు తీసిన నెల రాయితో నది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కడుక్కోలానికి సరాసరి పోయి పరిశుభ్రపరిచగలిగిన అమోఘమైన దినుసులలో మిందు శ్రేష్ఠదీనది. ఇందు శరీర యితర భూతలు, మూతలు నీ వెండుకలను, తుమ్మెది రెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టపంకెలవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 వాండికైగా దీని నడయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము లొపంగి యున్నాడు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా అయిలు

నీనా రు 1-0-0 తపాలాచార్జి 0-6-0 3 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు చార్జి 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుడు.

నువానన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అతివత్సయము, ఎందుకు పరిమితమైనదియో నది అనేక నవానన ద్రవ్యములు బహారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును, మంచి నవాన నను అచ్చెరువందితరపు. మల్లె మున్నగు ఆర్తెరుల శ్రేష్ఠముగను తీసోడు. శేడే అర్ధరూప పంపుడు.

1 బొమ్మ ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/2 " "	" 1-4-0
1 డ్రాము " "	" 0-12-0

నమూనా నీనా 0-2-0 రెండవల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.

వాననకాడ్లు. డెబ్బె 0-10-0 తపాల్ ఖర్చు ప్రశ్నకము

సోలు ఎంబెంట్లు:—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

126

285, బామ్మామఠీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెల 2

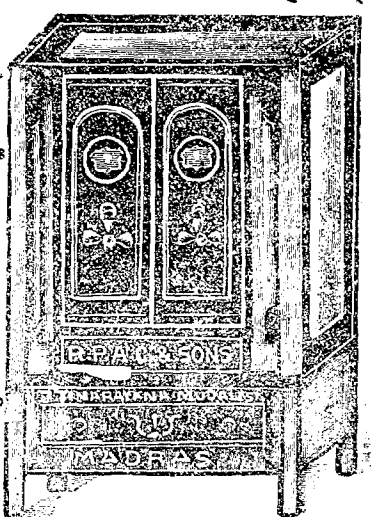
AMRUTANJAN

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

నవ్యకవై నది. 8928 భద్రమయ్య

మాకం పెనిలా
కొత్తరేవలతో
అనేక మర్మములతో
యినము పెట్టెల
తయారు చేయిం
నెలసరసముగా విక్ర
యించబడును.

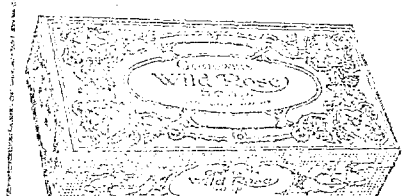
యినము పెట్టెల
వ్యాపారం, అంది
కమిషన్ యేజంట్లు

రాచమడుగు పెద్ద అవ్వయ్య శెట్టి అండు సన్యు.
77, వారాయణమొదలి వీధి, మద్రాసు.

మాన ఫోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వలసులభము! (పోస్టుఖర్చుల ప్రత్యేకము) గుణముధికము
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగడి పైతృకాకల
కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. ఆశ్మము, అరుచి, అవులింతిలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, పర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
శ్రేష్ఠ, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగడి నొప్పులను
బోగొట్టి దేహమును నుంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మహానాశోష్ణులను వెంటనేమార్చును
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మునలచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:— (1078)

అముర్వేద వైద్యనిలయం.
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

అమిత మైన సువాసన
విడువక ఈటాయిలెక్ సబ్బును వాడు
లకే మీద్యునుందుగల నెత్ వెళ్వం
టి వ్యుగుత్వము అట్లకేయుండును.
Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: **P. HOLT & Co., Ltd.**
P. O. BOX 237 3433
MADRAS.